

Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu
Wydział Finansów i Bankowości

Program studiów
dla kierunku
Fizjoterapia
studia jednolite magisterskie

Studia: stacjonarne

Profil: praktyczny

Rok akademicki 2026/2027

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów	Fizjoterapia	
Poziom kształcenia (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma studiów stacjonarne/niestacjonarne	Stacjonarne	
Czas trwania studiów (w semestrach)	10	
Łączna liczba punktów ECTS dla danej formy studiów.	300	
Łączna liczba godzin określona w programie studiów (w tym zajęć)	Studia stacjonarne 7824	Studia niestacjonarne ----
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
Wymiar praktyk zawodowych.	1560 godzin / 58 ECTS	
Język prowadzenia studiów	polski	
Rok rozpoczęcia cyklu kształcenia	2026	

II. EFEKTY UCZENIA SIĘ

III.	Symbol	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich na kierunku fizjoterapia absolwent:	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się dla -poziomu 7 PRK
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
FIZ_JM_W01	A.W1.	budowę anatomiczną poszczególnych układów organizmu ludzkiego i podstawowe zależności pomiędzy ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby, a w szczególności układu narządów ruchu;	P7S_WG
FIZ_JM_W02	A.W2.	rodzaje metod obrazowania, zasady ich przeprowadzania i ich wartość diagnostyczną (zdjęcie RTG, ultrasonografia, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny);	P7S_WG
FIZ_JM_W03	A.W3.	mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia;	P7S_WG
FIZ_JM_W04	A.W4.	podstawowe właściwości fizyczne, budowę i funkcje komórek i tkanek organizmu człowieka;	P7S_WG
FIZ_JM_W05	A.W5.	rozwój embrionalny, organogenezę oraz etapy rozwoju zarodkowego i płciowego człowieka;	P7S_WG
FIZ_JM_W06	A.W6.	podstawowe mechanizmy procesów zachodzących w organizmie człowieka w okresie od dzieciństwa przez dojrzałość do starości;	P7S_WG
FIZ_JM_W07	A.W7.	podstawowe procesy metaboliczne zachodzące na poziomie komórkowym, narządowym i ustrojowym, w tym zjawiska regulacji hormonalnej, reprodukcji i procesów starzenia się oraz ich zmian pod wpływem wysiłku fizycznego lub w efekcie niektórych schorzeń;	P7S_WG
FIZ_JM_W08	A.W8.	podstawy funkcjonowania poszczególnych układów organizmu człowieka, oraz narządów ruchu i narządów zmysłu;	P7S_WG
FIZ_JM_W09	A.W9.	kinezyologiczne mechanizmy kontroli ruchu i regulacji procesów metabolicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz fizjologię wysiłku fizycznego;	P7S_WG
FIZ_JM_W10	A.W10.	metody oceny czynności poszczególnych narządów i układów oraz możliwości ich wykorzystania do oceny stanu funkcjonalnego pacjenta w różnych obszarach klinicznych;	P7S_WG
FIZ_JM_W11	A.W11.	mechanizm działania środków farmakologicznych stosowanych w ramach różnych chorób i układów człowieka, zasady ich podawania oraz ograniczenia i działania uboczne, a także wpływ tych środków na sprawność pacjenta ze względu na konieczność jego uwzględnienia w planowaniu fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W12	A.W12.	zewnętrzne czynniki fizyczne i ich wpływ na organizm człowieka;	P7S_WG
FIZ_JM_W13	A.W13.	biomechaniczne zasady statyki ciała oraz czynności ruchowych człowieka zdrowego i chorego;	P7S_WG
FIZ_JM_W14	A.W14.	zasady ergonomii codziennych czynności człowieka oraz czynności związanych z wykonywaniem zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii pracy fizjoterapeuty	P7S_WK
FIZ_JM_W15	A.W15.	zasady kontroli motorycznej oraz teorie i koncepcje procesu sterowania i regulacji czynności ruchowej;	P7S_WG

FIZ_JM_W16	A.W16.	podstawy uczenia się kontroli postawy i ruchu oraz nauczania czynności ruchowych;	P7S_WG
FIZ_JM_W17	A.W17.	mechanizmy rozwoju zaburzeń czynnościowych oraz patofizjologiczne podłoże rozwoju chorób;	P7S_WG
FIZ_JM_W18	A.W18.	metody ogólnej oceny stanu zdrowia oraz objawy podstawowych zaburzeń i zmian chorobowych;	P7S_WG
FIZ_JM_W19	A.W19.	metody oceny podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia zdrowia lub życia;	P7S_WG
FIZ_JM_W20	A.W20.	uwarunkowania genetyczne rozwoju chorób w populacji ludzkiej;	P7S_WG
FIZ_JM_W21	A.W21.	genetyczne i związane z fenotypem uwarunkowania umiejętności ruchowych;	P7S_WG
FIZ_JM_W22	B.W1.	psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie;	P7S_WK
FIZ_JM_W23	B.W2.	psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych;	P7S_WK
FIZ_JM_W24	B.W3.	modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego;	P7S_WG P7S_WK
FIZ_JM_W25	B.W4.	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	P7S_WG
FIZ_JM_W26	B.W5.	podstawowe metody psychoterapii;	P7S_WK
FIZ_JM_W27	B.W6.	podstawowe zagadnienia z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej;	P7S_WK
FIZ_JM_W28	B.W7.	ograniczenia i uwarunkowania kształcenia osób z niepełnosprawnościami, zasady radzenia sobie z problemami pedagogicznymi u tych osób oraz współczesne tendencje w rewalidacji osób z niepełnosprawnościami;	P7S_WG
FIZ_JM_W29	B.W8.	podstawowe formy i sposoby przekazywania informacji z wykorzystaniem środków dydaktycznych w zakresie nauczania fizjoterapii, prowadzenia szkoleń i doskonalenia zawodowego;	P7S_WG
FIZ_JM_W30	B.W9.	zasady wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz funkcjonowania samorządu zawodowego fizjoterapeutów;	P7S_WK
FIZ_JM_W31	B.W10.	regulacje prawne związane z wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty, w tym prawa pacjenta, obowiązki pracodawcy i pracownika, w szczególności wynikające z prawa cywilnego, prawa pracy, ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także zasady odpowiedzialności cywilnej w praktyce fizjoterapeutycznej;	P7S_WK
FIZ_JM_W32	B.W11.	czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia;	P7S_WG
FIZ_JM_W33	B.W12.	zasady edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia oraz elementy polityki społecznej dotyczącej ochrony zdrowia;	P7S_WG P7S_WK
FIZ_JM_W34	B.W13.	uwarunkowania zdrowia i jego zagrożenia oraz skalę problemów związanych z niepełnosprawnością w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym;	P7S_WK
FIZ_JM_W35	B.W14.	zasady analizy demograficznej oraz podstawowe pojęcia statystyki epidemiologicznej;	P7S_WK

FIZ_JM_W36	B.W15.	zasady organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ekonomiczne uwarunkowania udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii;	P7S_WK
FIZ_JM_W37	B.W16.	zasady kierowania zespołem terapeutycznym oraz organizacji i zarządzania podmiotami prowadzącymi działalność rehabilitacyjną;	P7S_WK
FIZ_JM_W38	B.W17.	zasady zatrudniania osób z różnym stopniem niepełnosprawności;	P7S_WK
FIZ_JM_W39	B.W18.	zasady etyczne współczesnego marketingu medycznego	P7S_WK
FIZ_JM_W40	B.W19.	zasady przeprowadzania uproszczonej analizy rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii;	P7S_WK
FIZ_JM_W41	B.W20.	historię fizjoterapii oraz kierunki rozwoju nauczania zawodowego, a także międzynarodowe organizacje fizjoterapeutyczne i inne organizacje zrzeszające fizjoterapeutów;	P7S_WK
FIZ_JM_W42	B.W21.	narzędzia informatyczne i statystyczne służące do opracowywania i przedstawiania danych oraz rozwiązywania problemów;	P7S_WK
FIZ_JM_W43	C.W1.	pojęcia z zakresu rehabilitacji medycznej, fizjoterapii oraz niepełnosprawności;	P7S_WG
FIZ_JM_W44	C.W2.	mechanizmy zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem;	P7S_WG
FIZ_JM_W45	C.W3.	mechanizmy oddziaływania oraz możliwe skutki uboczne środków i zabiegów z zakresu fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W46	C.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem, narzędzia diagnostyczne i metody oceny stanu pacjenta dla potrzeb fizjoterapii, metody oceny budowy i funkcji ciała pacjenta oraz jego aktywności w różnych stanach chorobowych;	P7S_WG
FIZ_JM_W47	C.W5.	zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta;	P7S_WG
FIZ_JM_W48	C.W6.	teoretyczne, metodyczne podstawy procesu uczenia się i nauczania czynności ruchowych;	P7S_WG
FIZ_JM_W49	C.W7.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W50	C.W8.	wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W51	C.W9.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7S_WG
FIZ_JM_W52	C.W10.	wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7S_WG
FIZ_JM_W53	C.W11.	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;	P7S_WG
FIZ_JM_W54	C.W12.	regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami;	P7S_WK
FIZ_JM_W55	C.W13.	zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością;	P7S_WG
FIZ_JM_W56	C.W14.	zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami narządowymi;	P7S_WG

FIZ_JM_W57	C.W15.	regulacje dotyczące wykazu wyrobów medycznych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1536 i 1579);	P7S_WK
FIZ_JM_W58	C.W16.	wskazania i przeciwwskazania do zastosowania wyrobów medycznych;	P7S_WG
FIZ_JM_W59	C.W17.	zagadnienia związane z promocją zdrowia i fizjoprofilaktyką;	P7S_WG
FIZ_JM_W60	D.W1.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W61	D.W2.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie: ortopedii i traumatologii, medycyny sportowej, reumatologii, neurologii, neurochirurgii oraz pediatrii, neurologii dziecięcej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W62	D.W3.	etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie: kardiologii i kardiologii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatrii, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W63	D.W4.	zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia w najczęstszych chorobach w zakresie: kardiologii i kardiologii, pulmonologii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, geriatrii, psychiatrii, intensywnej terapii, onkologii i medycyny paliatywnej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W64	D.W5.	zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, po urazie wielomiejscowym i wielonarządowym, z uszkodzeniem kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyny górnej i kończyny dolnej, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W65	D.W6.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania kardiologicznego, neurologicznego, ortopedycznego i geriatrycznego;	P7S_WG
FIZ_JM_W66	D.W7.	zasady interpretacji wyników badań dodatkowych w diagnostyce chorób układu krążenia i w fizjoterapii kardiologicznej, w tym: badania elektrokardiograficznego (EKG) i ultrasonograficznego, prób czynnościowych EKG, klinicznej oceny stanu zdrowia pacjenta z chorobą kardiologiczną według różnych skal, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W67	D.W8.	wyniki testów wysiłkowych w fizjoterapii kardiologicznej i pulmonologicznej (test na ergometrze rowerowym, bieżni ruchomej, testy marszowe, test spiroergometryczny), skalę niewydolności serca NYHA (New York Heart Association) oraz wartości równoważnika metabolicznego MET;	P7S_WG
FIZ_JM_W68	D.W9.	ogólne zasady podmiotowego i przedmiotowego badania pulmonologicznego dla potrzeb fizjoterapii, ważniejsze badania dodatkowe i pomocnicze oraz testy funkcjonalne, przydatne w kwalifikacji i monitorowaniu fizjoterapii oddechowej;	P7S_WG
FIZ_JM_W69	D.W10.	zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz podstawowe zabiegi operacyjne, w tym amputacje z przyczyn naczyniowych, i zabiegi z zakresu chirurgii małoinwazyjnej;	P7S_WG
FIZ_JM_W70	D.W11.	metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej w zakresie badań stosowanych w ginekologii i położnictwie;	P7S_WG

FIZ_JM_W71	D.W12.	fizjologię procesu starzenia się oraz zasady opieki i fizjoterapii geriatrycznej;	P7S_WG
FIZ_JM_W72	D.W13.	zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych;	P7S_WK
FIZ_JM_W73	D.W14.	specyfikę postępowania z pacjentem z chorobą psychiczną i zasady właściwego podejścia do niego;	P7S_WG
FIZ_JM_W74	D.W15.	zasady postępowania z pacjentem: nieprzytomnym, w okresie ostrej niewydolności krążenia, w okresie ostrej niewydolności oddechowej, we wstrząsie, ze zdiagnozowaną sepsą, wentylowanym mechanicznie, po urazie czaszkowo-mózgowym oraz po urazie mnogim ciała;	P7S_WG
FIZ_JM_W75	D.W16.	założenia i zasady Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning Disability and Health, ICF).	P7S_WK
FIZ_JM_W76	E.W1.	metody i techniki badawcze stosowane w ramach realizowanego badania naukowego;	P7S_WG
FIZ_JM_W77	F.W1.	zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych;	P7S_WG
FIZ_JM_W78	F.W2.	teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii i terapii manualnej, specjalnych metod fizjoterapii, ergonomii oraz fizykoterapii i masażu leczniczego;	P7S_WG
FIZ_JM_W79	F.W3.	metody oceny stanu układu ruchu człowieka służące do wyjaśnienia zaburzeń struktury i funkcji tego układu oraz do potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu i w chorobach wewnętrznych;	P7S_WG
FIZ_JM_W80	F.W4.	metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W81	F.W5.	metody opisu i interpretacji podstawowych jednostek i zespołów chorobowych w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii i planowanie fizjoterapii;	P7S_WG
FIZ_JM_W82	F.W6.	podstawy edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki z uwzględnieniem zjawiska niepełnosprawności;	P7S_WK
FIZ_JM_W83	F.W7.	zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej oraz dyscyplin sportowych osób z niepełnosprawnościami w rehabilitacji kompleksowej i podtrzymywaniu sprawności osób ze specjalnymi potrzebami;	P7S_WG
FIZ_JM_W84	F.W8.	zasady działania wyrobów medycznych stosowanych w rehabilitacji;	P7S_WG
FIZ_JM_W85	F.W9.	zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem;	P7S_WK
FIZ_JM_W86	F.W10.	zasady postępowania fizjoterapeutycznego oparte na dowodach naukowych (evidence based medicine/physiotherapy);	P7S_WG
FIZ_JM_W87	F.W11.	standardy fizjoterapeutyczne;	P7S_WK
FIZ_JM_W88	F.W12.	rolę fizjoterapeuty w procesie kompleksowej rehabilitacji i innych specjalistów w zespole terapeutycznym;	P7S_WK
FIZ_JM_W89	F.W13.	prawne, etyczne i metodyczne aspekty prowadzenia badań klinicznych oraz rolę fizjoterapeuty w ich prowadzeniu;	P7S_WK
FIZ_JM_W90	F.W14.	zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz rolę fizjoterapeuty w propagowaniu zdrowego stylu życia;	P7S_WK
FIZ_JM_W91	F.W15.	podstawowe zagadnienia dotyczące zależności psychosomatycznych i metod z zakresu budowania świadomości ciała;	P7S_WK

FIZ_JM_W92	F.W16.	zadania poszczególnych organów samorządu zawodowego fizjoterapeutów oraz prawa i obowiązki jego członków;	P7S_WK
FIZ_JM_W93	F.W17.	zasady etyki zawodowej fizjoterapeuty;	P7S_WK
FIZ_JM_W94	F.W18.	zasady odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeuty;	P7S_WK
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
FIZ_JM_U01	A.U1.	rozpoznać i zlokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostno-stawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie;	P7S_UW
FIZ_JM_U02	A.U2.	palpacyjnie lokalizować wybrane elementy budowy anatomicznej i ich powiązania ze strukturami sąsiednimi, w tym kostne elementy będące miejscami przyczepów mięśni i więzadeł oraz punkty pomiarów antropometrycznych, mięśnie powierzchowne oraz ścięgna i wybrane wiązki naczyniowo-nerwowe;	P7S_UW
FIZ_JM_U03	A.U3.	określić wskaźniki biochemiczne i ich zmiany w przebiegu niektórych chorób oraz pod wpływem wysiłku fizycznego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;	P7S_UW
FIZ_JM_U04	A.U4.	dokonać pomiaru i zinterpretować wyniki analiz podstawowych wskaźników czynności układu krążenia (tętno, ciśnienie tętnicze krwi), składu krwi oraz statycznych i dynamicznych wskaźników układu oddechowego, a także ocenić odruchy z wszystkich poziomów układu nerwowego w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii;	P7S_UW
FIZ_JM_U05	A.U5.	przeprowadzić podstawowe badanie narządów zmysłów i ocenić równowagę;	P7S_UW
FIZ_JM_U06	A.U6.	przeprowadzić ocenę zdolności wysiłkowej, tolerancji wysiłkowej, poziomu zmęczenia i przetrenowania;	P7S_UW
FIZ_JM_U07	A.U7.	wykorzystać właściwości określonej grupy środków farmakologicznych w zabiegach fizykoterapeutycznych w różnych jednostkach chorobowych;	P7S_UW
FIZ_JM_U08	A.U8.	oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone;	P7S_UW
FIZ_JM_U09	A.U9.	ocenić stan układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe) w celu wykrycia zaburzeń jego struktury i funkcji;	P7S_UW
FIZ_JM_U10	A.U10.	przeprowadzić szczegółową analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w przypadku różnych zaburzeń układu ruchu;	P7S_UW
FIZ_JM_U11	A.U11.	przewidzieć skutki stosowania różnych obciążeń mechanicznych na zmienione patologicznie struktury ciała człowieka;	P7S_UW
FIZ_JM_U12	A.U12.	ocenić poszczególne cechy motoryczne;	P7S_UW
FIZ_JM_U13	A.U13.	oceniać sprawność fizyczną i funkcjonalną w oparciu o aktualne testy dla wszystkich grup wiekowych;	P7S_UW
FIZ_JM_U14	A.U14.	przeprowadzić wywiad i analizować zebrane informacje w zakresie potrzebnym dla prowadzenia fizjoterapii;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U15	A.U15.	rozpoznawać sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu człowieka oraz udzielać kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową u osób dorosłych i dzieci;	P7S_UW
FIZ_JM_U16	B.U1.	porozumiewać się w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P7S_UK

FIZ_JM_U17	B.U2.	dostrzegać i rozpoznawać, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii, problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami i w różnym wieku oraz oceniać ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii;	P7S_UW
FIZ_JM_U18	B.U3.	zastosować odpowiednie formy postępowania terapeutyczno- wychowawczego wspomagające proces rewalidacji osoby z niepełnosprawnością;	P7S_UW
FIZ_JM_U19	B.U4.	organizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności;	P7S_UO
FIZ_JM_U20	B.U5.	przeprowadzić badanie przesiewowe w profilaktyce dysfunkcji i niepełnosprawności;	P7S_UW
FIZ_JM_U21	B.U6.	oszacować koszt postępowania fizjoterapeutycznego;	P7S_UW
FIZ_JM_U22	B.U7.	przeprowadzić uproszczoną analizę rynku dla potrzeb planowania działań z zakresu fizjoterapii;	P7S_UW
FIZ_JM_U23	B.U8.	identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów;	P7S_UW
FIZ_JM_U24	B.U9.	wykazać umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych i zdrowotnych);	P7S_UW
FIZ_JM_U25	B.U10.	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego;	P7S_UK
FIZ_JM_U26	B.U11.	udzielać pacjentowi informacji o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub fizjoterapeutycznych i uzyskiwać jego świadomą zgodę na te działania;	P7S_UK
FIZ_JM_U27	B.U12.	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia;	P7S_UK
FIZ_JM_U28	C.U1.	przeprowadzić badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe oraz wykonywać podstawowe badania czynnościowe i testy funkcjonalne właściwe dla fizjoterapii, w tym pomiary długości i obwodu kończyn, zakresu ruchomości w stawach oraz siły mięśniowej;	P7S_UW
FIZ_JM_U29	C.U2.	wypełniać dokumentację stanu zdrowia pacjenta i programu zabiegów fizjoterapeutycznych;	P7S_UW
FIZ_JM_U30	C.U3.	dobierać i prowadzić kinezyterapię ukierunkowaną na kształtowanie poszczególnych zdolności motorycznych u osób zdrowych oraz osób z różnymi dysfunkcjami, przeprowadzić zajęcia ruchowe o określonym celu, prowadzić reedukację chodu i ćwiczenia z zakresu edukacji i reedukacji posturalnej oraz reedukacji funkcji kończyn górnych;	P7S_UW
FIZ_JM_U31	C.U4.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, instruować opiekuna w zakresie sprawowania opieki nad osobą ze specjalnymi potrzebami oraz nad dzieckiem – w celu stymulowania prawidłowego rozwoju;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U32	C.U5.	konstruować trening medyczny, w tym różnorodne ćwiczenia, dostosowywać poszczególne ćwiczenia do potrzeb ćwiczących, dobrać odpowiednie przyrządy i przybory do ćwiczeń ruchowych oraz stopniować trudność wykonywanych ćwiczeń;	P7S_UW

FIZ_JM_U33	C.U6.	dobierać poszczególne ćwiczenia dla osób z różnymi zaburzeniami i możliwościami funkcjonalnymi oraz metodycznie uczyć ich wykonywania, stopniując natężenie trudności oraz wysiłku fizycznego;	P7S_UW
FIZ_JM_U34	C.U7.	wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń;	P7S_UW
FIZ_JM_U35	C.U8.	zaplanować, dobierać i wykonać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U36	C.U9.	obsługiwać i stosować urządzenia z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7S_UW
FIZ_JM_U37	C.U10.	wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu kinezyterapii, masażu i terapii manualnej oraz specjalnych metod fizjoterapii;	P7S_UW
FIZ_JM_U38	C.U11.	zaplanować, dobierać i wykonać zabiegi z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U39	C.U12.	obsługiwać aparaturę do wykonywania zabiegów z zakresu fizykoterapii, balneoklimatologii oraz odnowy biologicznej;	P7S_UW
FIZ_JM_U40	C.U13.	poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej;	P7S_UK
FIZ_JM_U41	C.U14.	poinstruować osoby z niepełnosprawnościami w zakresie samoobsługi i lokomocji, w tym w zakresie samodzielnego przemieszczania się i pokonywania przeszkód terenowych na wózku aktywnym;	P7S_UK
FIZ_JM_U42	C.U15.	przewodzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami;	P7S_UW
FIZ_JM_U43	C.U16.	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie fizjoterapii oraz poinstruować pacjenta w zakresie posługiwania się nimi;	P7S_UW
FIZ_JM_U44	C.U17.	podejmować działania promujące zdrowy styl życia na różnych poziomach oraz zaprojektować program profilaktyczny w zależności od wieku, płci, stanu zdrowia oraz warunków życia pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej;	P7S_UW
FIZ_JM_U45	D.U1.	przeprowadzić szczegółowe badanie dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne układu ruchu oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki;	P7S_UW
FIZ_JM_U46	D.U2.	przeprowadzić analizę biomechaniczną z zakresu prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu;	P7S_UW
FIZ_JM_U47	D.U3.	dokonać oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe), przeprowadzić analizę chodu oraz zinterpretować uzyskane wyniki;	P7S_UW
FIZ_JM_U48	D.U4.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażenia oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa;	P7S_UW

FIZ_JM_U49	D.U5.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii osób po amputacjach planowanych (postępowanie przed- i pooperacyjne) oraz urazowych, prowadzić naukę chodzenia w protezie oraz postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą;	P7S_UW
FIZ_JM_U50	D.U6.	dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce;	P7S_UW
FIZ_JM_U51	D.U7.	instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U52	D.U8.	przeprowadzić testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów ze schorzeniami reumatologicznymi;	P7S_UW
FIZ_JM_U53	D.U9.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo-wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym;	P7S_UW
FIZ_JM_U54	D.U10.	wykonywać pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej;	P7S_UW
FIZ_JM_U55	D.U11.	instruować pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytłą;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U56	D.U12.	przeprowadzić badanie neurologiczne dla potrzeb fizjoterapii i testy funkcjonalne przydatne w fizjoterapii neurologicznej, w tym ocenę napięcia mięśniowego, kliniczną ocenę spastyczności oraz ocenę na poziomie funkcji ciała i aktywności, w szczególności za pomocą skal klinicznych, a także zinterpretować ważniejsze badania dodatkowe (obrazowe i elektrofizjologiczne);	P7S_UW
FIZ_JM_U57	D.U13.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób z objawami uszkodzenia pnia mózgu, mózdzku i kresomózgowia, ze szczególnym uwzględnieniem udaru mózgu, parkinsonizmu, chorób demielinizacyjnych oraz zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po złamaniach kręgosłupa z porażeniami, a także prowadzić postępowanie ukierunkowane na łagodzenie zaburzeń troficznych i wydaliniczych, pionizację i naukę chodzenia lub poruszania się na wózku osób po urazach kręgosłupa;	P7S_UW
FIZ_JM_U58	D.U14.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u osób po uszkodzeniach nerwów obwodowych, w polineuropatiach, w chorobach o podłożu nerwowo-mięśniowym, w chorobach pierwotnie mięśniowych oraz w różnych zespołach bólowych;	P7S_UW
FIZ_JM_U59	D.U15.	układać pacjenta w łóżku oraz wykonywać kinezyterapię w łóżku u pacjentów z uszkodzeniem układu nerwowego, wykonywać pionizację i naukę chodzenia, a także prowadzić reedukację ruchową kończyny górnej u osób po udarach mózgu;	P7S_UW

FIZ_JM_U60	D.U16.	instruować pacjentów z chorobami neurologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U61	D.U17.	przeprowadzić wywiad oraz zebrać podstawowe informacje na temat rozwoju i stanu zdrowia dziecka;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U62	D.U18.	ocenić rozwój psychomotoryczny dziecka;	P7S_UW
FIZ_JM_U63	D.U19.	przeprowadzić ocenę aktywności spontanicznej noworodka i niemowlęcia;	P7S_UW
FIZ_JM_U64	D.U20.	dokonać oceny poziomu umiejętności funkcjonalnych dziecka w zakresie motoryki i porozumiewania się w oparciu o odpowiednie skale;	P7S_UW
FIZ_JM_U65	D.U21.	przeprowadzić kliniczną ocenę podwyższonego lub obniżonego napięcia mięśniowego u dziecka w tym spastyczności i sztywności;	P7S_UW
FIZ_JM_U67	D.U22.	przeprowadzić kliniczną ocenę postawy ciała, w tym badanie skoliometrem Bunnella, oraz punktową i biostereometryczną ocenę postawy ciała, a także zinterpretować wyniki tych ocen;	P7S_UW
FIZ_JM_U68	D.U23.	na podstawie zdjęcia RTG kręgosłupa wyznaczyć kąt Cobba, kąt rotacji według jednego z przyjętych sposobów oceny, dokonać oceny wieku kostnego na podstawie testu Rissera oraz zinterpretować ich wyniki i na tej podstawie zakwalifikować skoliozę do odpowiedniego postępowania fizjoterapeutycznego;	P7S_UW
FIZ_JM_U69	D.U24.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z chorobami układu ruchu, takimi jak: wady wrodzone, wady postawy ciała, jałowe martwice kości;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U70	D.U25.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie przed- i pooperacyjne u dzieci leczonych operacyjnie;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U71	D.U26.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i prowadzić postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci i młodzieży z zaburzeniami ruchowymi pochodzenia ośrodkowego, mózgowym porażeniem dziecięcym, z dysrafizmem rdzeniowym, z chorobami nerwowo-mięśniowymi, z okołoporodowymi uszkodzeniami splotów i nerwów obwodowych, z neuro- i miogennymi zanikami mięśni (atrofiami i dystrofiami mięśniowymi);	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U72	D.U27.	instruować opiekunów dzieci w zakresie tzw. pielęgnacji ruchowej, oraz dzieci i ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U73	D.U28.	przeprowadzić podstawowe pomiary i próby czynnościowe, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, w tym pomiar tętna, pomiar ciśnienia tętniczego, test marszowy, test wstań i idź (get up and go), próbę czynnościową na bieżni ruchomej według protokołu Bruce’a oraz według zmodyfikowanego protokołu Naughtona oraz próbę wysiłkową na cykloergometrze;	P7S_UW
FIZ_JM_U74	D.U29.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z niewydolnością serca, nadciśnieniem, chorobą niedokrwienną serca, po zawale serca, zaburzeniami rytmu serca i nabytymi wadami serca;	P7S_UW P7S_UO

FIZ_JM_U75	D.U30.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów zakwalifikowanych do operacji serca, po zabiegach kardiochirurgicznych, z wszczepionym stymulatorem serca oraz po leczeniu metodami kardiologii interwencyjnej;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U76	D.U31.	instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń oddechowych i technik relaksacyjnych w fizjoterapii kardiologicznej;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U77	D.U32.	instruować pacjenta z chorobami układu krążenia w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu oraz aktywności fizycznej, jako prewencji wtórnej;	P7S_UW P7S_U
FIZ_JM_U78	D.U33.	przeprowadzić badania czynnościowe układu oddechowego, w tym spirometrię oraz zinterpretować wyniki badania spirometrycznego, badania wysiłkowego i badania gazometrycznego;	P7S_UW
FIZ_JM_U79	D.U34.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać ćwiczenia w różnych chorobach układu oddechowego (ostrych i przewlekłych), w chorobach z przewagą zaburzeń restrykcyjnych oraz w chorobach z przewagą zaburzeń obturacyjnych;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U80	D.U35.	wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii oddechowej w różnych chorobach pulmonologicznych, stanach po urazie klatki piersiowej, stanach po zabiegach operacyjnych na klatce piersiowej oraz po przeszczepach płuc;	P7S_UW
FIZ_JM_U81	D.U36.	instruować pacjenta z chorobą układu oddechowego w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania środków prewencji wtórnej;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U82	D.U37.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u pacjentów z czynnościowymi i organicznymi chorobami naczyń obwodowych oraz pacjentów po amputacji z przyczyn naczyniowych;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U83	D.U38.	wdrażać strategię wczesnego uruchamiania pacjenta po zabiegu na jamie brzusznej lub klatce piersiowej, wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne rozprężające płuca i ułatwiające oczyszczanie oskrzeli, instruować w zakresie profilaktyki wczesnych i późnych powikłań pooperacyjnych oraz udzielać zaleceń dotyczących pooperacyjnej fizjoterapii ambulatoryjnej;	P7S_UW
FIZ_JM_U84	D.U39.	stosować Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF);	P7S_UW
FIZ_JM_U85	D.U40.	planować, dobierać i wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne po porodzie mające na celu likwidowanie niekorzystnych objawów, w szczególności ze strony układu krążenia, kostno-stawowego i mięśniowego;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U86	D.U41.	instruować kobiety ciężarne w zakresie wykonywania ćwiczeń przygotowujących do porodu i w okresie połogu;	P7S_UW P7S_UK
FIZ_JM_U87	D.U42.	wykonywać zabiegi fizjoterapeutyczne u osób z nietrzymaniem moczu oraz instruować je w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu;	P7S_UW
FIZ_JM_U88	D.U43.	planować i dobierać ćwiczenia krążeniowo-oddechowe dla dzieci i młodzieży – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – oraz instruować opiekunów dzieci i młodzież w zakresie wykonywania tych ćwiczeń;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U89	D.U44.	przeprowadzić całościową ocenę geriatryczną i interpretować jej wyniki;	P7S_UW

FIZ_JM_U90	D.U45.	dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować osoby starsze w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji;	P7S_UW
FIZ_JM_U91	D.U46.	planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii kobiet po mastektomii, w tym postępowanie w przypadku obrzęku limfatycznego i upośledzenia funkcji kończyny górnej;	P7S_UW P7S_UO
FIZ_JM_U92	D.U47.	stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego;	P7S_UK
FIZ_JM_U93	D.U48.	podejmować działania mające na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego;	P7S_UW
FIZ_JM_U94	D.U49.	planować, dobierać i modyfikować programy rehabilitacji pacjentów z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu oraz chorobami wewnętrznymi w zależności od stanu klinicznego, funkcjonalnego i psychicznego (poznawczo-emocjonalnego) chorego, jego potrzeb oraz potrzeb opiekunów faktycznych;	P7S_UW
FIZ_JM_U95	E.U1.	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;	P7S_UW
FIZ_JM_U96	E.U2.	zinterpretować badanie naukowe i odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;	P7S_UW
FIZ_JM_U97	E.U3.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej	P7S_UW
FIZ_JM_U98	E.U4.	przeprowadzić badanie naukowe, zinterpretować i udokumentować jego wyniki;	P7S_UW
FIZ_JM_U99	E.U5.	zaprezentować wyniki badania naukowego	P7S_UW
FIZ_JM_U100	F.U1.	przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania podstawowych metod terapeutycznych;	P7S_UW
FIZ_JM_U101	F.U2.	samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego;	P7S_UW
FIZ_JM_U102	F.U3.	tworzyć, weryfikować i modyfikować programy usprawniania osób z różnymi dysfunkcjami układu ruchu i innych narządów oraz układów, stosownie do ich stanu klinicznego i funkcjonalnego, oraz celów kompleksowej rehabilitacji;	P7S_UW
FIZ_JM_U103	F.U4.	wykazać specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej;	P7S_UW
FIZ_JM_U104	F.U5.	dobierać wyroby medyczne stosownie do rodzaju dysfunkcji i potrzeb pacjenta na każdym etapie rehabilitacji;	P7S_UW
FIZ_JM_U105	F.U6.	zastosować wyroby medyczne oraz poinstruować pacjenta, jak z nich korzystać;	P7S_UW
FIZ_JM_U106	F.U7.	wykorzystywać i obsługiwać aparaturę, sprzęt do fizjoterapii i sprzęt do badań funkcjonalnych oraz przygotować stanowisko pracy;	P7S_UW
FIZ_JM_U107	F.U8.	pracować w zespole interdyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu, z pacjentem i jego rodziną;	P7S_UO P7S_UK
FIZ_JM_U108	F.U9.	wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta;	P7S_UW

FIZ_JM_U109	F.U10.	inicjować, organizować i realizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności;	P7S_UO
FIZ_JM_U110	F.U11.	określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych;	P7S_UO
FIZ_JM_U111	F.U12.	samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność;	P7S_UO
FIZ_JM_U112	F.U13.	pracować w zespole i przyjmować odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji;	P7S_UO
FIZ_JM_U113	F.U14.	aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego;	P7S_UO
FIZ_JM_U114	F.U15.	aktywnie uczestniczyć w dyskusjach na temat problemów zawodowych, z uwzględnieniem zasad etycznych;	P7S_UO P7S_UK
FIZ_JM_U115	F.U16.	stosować się do zasad deontologii zawodowej, w tym do zasad etyki zawodowej fizjoterapeuty;	P7S_UW
FIZ_JM_U116	F.U17.	przestrzegać praw pacjenta;	P7S_UW
FIZ_JM_U117	F.U18.	nawiązać relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku;	P7S_UK
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
FIZ_JM_K01	KS1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	P7S_KR
FIZ_JM_K02	KS2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;	P7S_KR
FIZ_JM_K03	KS3	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;	P7S_KO
FIZ_JM_K04	KS4	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;	P7S_KR
FIZ_JM_K05	KS5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	P7S_KK
FIZ_JM_K06	KS6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	P7S_KO
FIZ_JM_K07	KS7	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	P7S_KR
FIZ_JM_K08	KS8	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	P7S_KO
FIZ_JM_K09	KS9	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	P7S_KO

**IV. ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ NIEZALEŻNIE OD FORMY PROWADZENIA
WRAZ Z PRZYPISANIEM DO NICH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI
PROGRAMOWYCH ZAPEWNIAJĄCYCH UZYSKANIE EFEKTÓW**

**A) PRZYPISANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DO ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ NIEZALEŻNIE OD
FORMY ICH PROWADZENIA**

[illegible]

[illegible]

[illegible]

26

B) ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ ORAZ TREŚCI PROGRAMOWE ZAPEWNIAJĄCE

Lp	Nazwa przedmiotu	Treści programowe
1	Anatomia prawidłowa i funkcjonalna Anatomia palpacyjna i rentgenowska	<u>Wykłady:</u> Definicja anatomii, miejsce anatomii wśród nauk biologicznych. Historia anatomii. Sens uczenia się anatomii. Oś i płaszczyzny ciała ludzkiego, okolice ciała. Charakterystyka tkanki łącznej, rodzaje połączeń ciągłych kości. Ogólna budowa kości, czynności kości, skład, kształt, budowa wewnętrzna, właściwości fizyczne i biologiczne, okostna, ochrząstka, szpik kostny, naczynia i nerwy kości, rodzaje połączeń kości, budowa i rodzaje stawów. Rozwój czaszki, połączenia kości czaszki, staw skroniowo – żuchwowy, miejsca przejścia nerwów czaszkowych. Klatka piersiowa jako całość, różnice płciowe klatki piersiowej, mechanika klatki piersiowej i kręgosłupa, funkcje kręgosłupa, krzywizny żeber, związek mięśni grzbietu i miednicy z prawidłową podstawą ciała. Podział mięśni, zasada działania mięśnia, naczynia i nerwy mięśni, narządy pomocnicze mięśni, biologiczne i fizyczne właściwości mięśni, rodzaje pracy mięśniowej. Łańcuch kinematyczny kończyny górnej. Łańcuch kinematyczny kończyny dolnej. Ogólna charakterystyka układu nerwowego. Podział ośrodkowego o obwodowego układu nerwowego. Neuromer, pojęcie łuku odruchowego. Budowa międzymózgowia. Komora trzecia. Budowa śródmózgowia. Nerwy czaszkowe. Położenie jąder w mózgowiu, miejsca przejścia przez czaszkę, podział na gałęzie. Część współczulna, część przywspółczulna. Żyła wrotna. Żyły kończyn górnych i dolnych. Charakterystyka układu chłonnego. Główne pnie zbiorcze. Śledzioną. Ogólna charakterystyka poszczególnych narządów zmysłów. Szczegółowa budowa narządu wzroku. Szczegółowa budowa narządu przedsionkowo – ślimakowego. Narząd smaku, czucia i powonienia. Budowa skóry i jej wytworów. <u>Ćwiczenia:</u> Podział ciała wg osi i płaszczyzn. Okolice ciała. Budowa tkanki kostnej. Podział kości i miejsca ich występowania. Połączenia kości. Podział anatomiczny. Kryteria i rodzaje połączeń (ściśle i wolne). Inne kryteria podziału. Ogólna budowa kręgu. Podział kręgosłupa na odcinki z uwzględnieniem różnic w budowie. Połączenia w obrębie szkieletu osiowego: Ciągłe i stawowe w części przedkrzyżowej kręgosłupa. Połączenia z czaszką. Kręgosłup jako całość. Budowa kostna klatki

		piersiowej – mostek i żebra. Połączenie w obrębie klatki piersiowej i ich mechanika Ogólny opis budowy kości mózgowcowej z szczególnym uwzględnieniem podstawy czaszki – dół przedni, środkowy i tylny. Podział kości twarzoczaszki. Ogólna budowa kości twarzoczaszki. Czaszka jako całość. Połączenia kości czaszki Kości obręczy i kości kończyny górnej wolnej. Połączenia w obrębie kończyny górnej. Kości obręczy biodrowej i kończyny dolnej wolnej. Połączenia w obrębie kończyny dolnej. Ogólna charakterystyka tkanki mięśniowej szkieletowej. Rodzaje mięśni uwzględniające ułożenie układu, funkcje. Mięśnie grzbietu – powierzchowne. Mięśnie grzbietu – głębokie Mięśnie obręczy barkowej (kończyny górnej). Mięśnie kończyny górnej wolnej – ramienia. Mięśnie przedramienia – grupa przednia – zginacze. Mięśnie przedramienia – grupa boczna i tylna. Mięśnie ręki. Kanał nadgarstka Mięśnie miednicy – wewnętrzne i zewnętrzne. Mięśnie kończyny dolnej – wolnej mięśni uda. Kanał udowy. Mięśnie podudzia – grupa przednia, boczna i tylna. Mięśnie stopy. Wysklepienie stopy Podział układu nerwowego. Rdzeń kręgowy – jego stosunek do kręgosłupa. Opis budowy zewnętrznej i wewnętrznej. Opony rdzenia. Budowa nerwu rdzeniowego. Pojęcie neuronu. Zjawisko pozornego wstępowania rdzenia. Rdzeń przedłużony – budowa zewnętrzna i wewnętrzna (jądra klinowe i smukłe, oliwki, skrzyżowanie piramid). Jądra nerwów czaszkowych IX, X, XI, XII – położenie, nazwa, rodzaj. Most – położenie i budowa. Jądra nerwów czaszkowych V, VI, VII, VIII. Dół równoległoboczny. Ciało czworoboczne i wstęga boczna. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna mózdzku. Komora IV. Śródmózgowie – budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Odnogi mózgu. Nakrywka i pokrywka śródmózgowia. Istota czarna, Jądro czerwienne, istota szara środkowa, twór siatkowaty pnia mózgu. Jądra nerwów czaszkowych III, IV. Wodociąg mózgu. Pojęcie pnia mózgu. Budowa zewnętrzna międzymózgowia. Podział na wzgórze, podwzgórze. Jądra wzgórza. Komora III. Kresomózgowie – Podział na płaty. Wyspa i jej wieczko. Płaszcz – opis bruzd i zakrętów w połączeniu z lokalizacją korowych ośrodków podstawowych funkcji. Węchomózgowie – płat limniczny. Budowa histologiczna kory. Jądra podkorowe. Komory boczne. Istota biała – rodzaje włókien. Pozapiramidowy układ ruchu. Opony mózgowia – krążenie płynu. Drogi występujące i zstępujące rdzenia. kręgowego. Nerwy czaszkowe Sploty: szyjny, ramienny, lędźwiowy, krzyżowy - zakres unerwienia. Narządy tworzące układ pokarmowy. Podział, budowa układu w nawiązaniu do funkcji poszczególnych jego odcinków: jama ustna, gardło, przełyk, żołądek, jelito cienkie, jelito grube. Otrzewna – stosunek
--	--	--

		poszczególnych narządów do niej, sieć większa i mniejsza. Torba sieciowa. Gruczoły przewodu pokarmowego – ślinianki, wątroba, trzustka budowa i funkcje. Drogi oddechowe górne i dolne. Szczegółowy opis położenia, budowy i funkcji poszczególnych odcinków: jama nosowo – gardłowa, krtań, tchawica, drzewo oskrzelowe, drzewo pęcherzykowe. Narząd wymiany gazowej – płuca. Opłucna – podział zachyłki. Śródpiersie, podział zawartości. Układ moczowy – narządy tworzące ten układ. Budowa nerki, nefron. Miedniczka i kielichy nerkowe. Moczowody. Pęcherz moczowy. Cewka moczowa żeńska Podział na: krwionośny i chłonny z podkreśleniem ich funkcji. Serce – budowa zewnętrzna i wewnętrzna, opis jamy, zastawki, unaczynienia i unerwienia. Ściana serca: szkielec serca, m. czynnościowy, układ przewodzący serca. Naczynia krążenia dużego, małego. Aorta wstępująca, łuk aorty. Pień głowowo – rdzeniowy, tętnica szyjna wspólna, szyjna zewnętrzna i wewnętrzna, podobojczykowa, pachowa, promieniowa – łokciowa – przebieg i odgałęzienia, zakres unaczynienia. Aorta zstępująca piersiowa i brzuszna. Tętnica biodrowa wspólna – wewnętrzna i zewnętrzna. Tętnica udowa, podkolanowa, piszczelowa przednia i tylna przebieg i odgałęzienia unerwienia. Żyły – podział. Żyła główna górna i dolna, główne dopływy i miejsca powstania. Żyła wrotna – krążenie wrotne. Żyła powierzchniowa. Charakterystyka układu chłonnego. Główne pnienie zbiorcze. Śledziona.
2	Biologia medyczna	Komórka jako podstawowa jednostka strukturalna i funkcjonalna. Organoidy komórkowe, ich budowa i funkcje. Błony cytoplazmatyczne i ich znaczenie Budowa chromatyny. Rodzaje, struktura i funkcje kwasów nukleinowych. Mechanizmy regulacja funkcji genu. Charakterystyczne cechy kariotypu człowieka. Rodzaje zmienności i ich charakterystyka. Podziały komórkowe i ich znaczenie. Cykl komórkowy. Pojęcie tkanki, narządu i układu. Ogólna klasyfikacja tkanek człowieka wraz z ich występowaniem. Klasyfikacja, występowanie, budowa i funkcje tkanki nabłonkowej. Obserwacja mikroskopowa wybranych tkanek nabłonkowych. Klasyfikacja, występowanie, budowa i funkcje tkanki łącznej. Obserwacja mikroskopowa wybranych tkanek łącznych. Klasyfikacja, występowanie, budowa i funkcje tkanki mięśniowej. Obserwacja mikroskopowa wybranych tkanek mięśniowych. Budowa i funkcje tkanki nerwowej. Obserwacja mikroskopowa tkanki nerwowej. Obserwacja mikroskopowa składników morfotycznych krwi. Podsumowanie realizowanych treści programowych.
3	Biochemia	<u>Wykłady:</u>

		Równowaga wodno-elektrolitowa organizmu i jej zaburzenia. Regulacja. Równowaga kwasowo-zasadowa organizmu i jej zaburzenia. Pojęcie pH. Układy buforowe krwi i tkanek. Białka. Proteomika. Enzymy. Białka- struktura, podział , funkcje. Przemiany białek i aminokwasów. Cykl mocznikowy Enzymy- reakcja enzymatyczna, kinetyka reakcji enzymatycznej Regulacja i przebieg przemian węglowodanowych. Mechanizmy glukostatyczne. Zaburzenia metabolizmu węglowodanowego. Energetyka i regulacja przemian lipidowych. Zaburzenia gospodarki lipidowej organizmu. Lipoproteiny krwi. Integracja metabolizmu - cykl kwasu cytrynowego, fosforylacja oksydacyjna. Energetyka przemian tlenowych. Metabolomika. Wpływ wybranych związków egzogennych na przebieg i regulację przemian biochemicznych w organizmie. <u>Ćwiczenia:</u> Wprowadzenie do biochemii, podstawowe pojęcia z zakresu chemii nieorganicznej, organicznej. Wiązania chemiczne. Typy reakcji chemicznych. Podstawy chemii organicznej. Organiczne związki funkcyjne. Podstawowe reakcje. Aminokwasy, peptydy– budowa, podział. Aminokwasy egzo- i endogenne. Pochodne aminokwasów biologicznie czynne. Peptydy, wiązanie peptydowe, znaczenie biologiczne Węglowodany- podział. Izomeria. Mono-, di- i polisacharydy, znaczenie w organizmie Lipidy - podział, budowa, występowanie. Kwasy tłuszczowe- nasycone i nienasycone. Pochodne. Znaczenie w organizmie. Nukleotydy - skład, funkcje. ATP i jego przemiany, cAMP, cGMP - znaczenie w działaniu wybranych hormonów. NAD i FAD - znaczenie jako równoważników red-ox. Hormony i cząsteczki sygnałowe w regulacji metabolizmu komórki. Podział. Mechanizm działania hormonów. Sprzężenie zwrotne w regulacji hormonów Biochemiczne podstawy skurczu mięśniowego. Białka mięśni. Sarkomer. Typy włókien mięśniowych. Drogi resyntezy ATP w mięśniach Biochemia tkanki łącznej, powięź Oznaczanie pH roztworów, mechanizm działania buforów. Wykrywanie wiązań peptydowych. Oznaczanie białek , cukrów. Przebieg reakcji enzymatycznej
4	Pierwsza pomoc	Postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym nieurazowym: Przyczyny utraty przytomności. Niebezpieczeństwa wynikające z utraty przytomności u poszkodowanego. Znaczenie zachowania drożności dróg oddechowych i czynności oddychania u osoby nieprzytomnej. Procedura postępowania z nieprzytomnym. Ocena stanu przytomności. Bezpieczne podejście. Badanie poszkodowanego. Stosowanie pozycji ułożeniowych (zastana,

		bezpieczna) Resuscytacja krążeniowo – oddechowa: Podstawowe zabiegi resuscytacyjne wobec człowieka dorosłego (BLS). Podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego (BLS/AED) Resuscytacja krążeniowo – oddechowa: Podstawowe zabiegi resuscytacyjne wobec dziecka (BLS). Podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego (BLS/AED) Zadławienia: Przyczyny niedrożności dróg oddechowych. Zasady różnicowania niedrożności (całkowita, częściowa). Algorytm postępowania w przypadku obecności ciała obcego w drogach oddechowych w poszczególnych grupach wiekowych. Stosowanie zabiegów prowadzących do usunięcia ciała obcego z dróg oddechowych w poszczególnych grupach wiekowych (uderzenia międzyłopatkowe, uciski nadbrzusza i klatki piersiowej) Postępowanie ratownicze w omdleniu, zawału mięśnia sercowego, padaczce, udarze mózgu. Internistyczne i neurologiczne stany zagrożenia życia: Zawał mięśnia sercowego – przyczyny, objawy, pomoc doraźna; Śpiączki cukrzycowe – przyczyny, objawy, pomoc doraźna. Postępowanie ratownicze w astmie oskrzelowej. Udar mózgu – podział, przyczyny, objawy, pomoc doraźna; Drgawki u dorosłych i dzieci – podział, niebezpieczeństwa, pomoc doraźna; Padaczka i stan padaczkowy – różnicowanie, pomoc doraźna. Zatrucia. Charakterystyka środków trujących – leki nasenne, narkotyki, grzyby, artykuły spożywcze, tlenek węgla, alkohol; Semiotyka zatruć; Pomoc doraźna w zatruciach. Postępowanie ratownicze w ukąszeniach. Podstawy traumatologii Pojęcie urazu. Przyczyny i objawy urazów. Obrażenia tkanek miękkich: Rany – rodzaje, objawy i niebezpieczeństwa. Amputacje urazowe. Urazy miednicy i kończyn. Urazy i ostre stany chirurgiczne jamy brzusznej. Obrażenia klatki piersiowej. Urazy głowy i kręgosłupa. Zdejmowanie kasku. Urazy wielonarządowe. Podstawowe zasady ewakuacji. Działania przeciwwstrząsowe. Obrażenia naczyń krwionośnych: Rodzaje krwotoków, różnicowanie, zasady postępowania. Sposoby zaopatrywania ran i tamowania krwotoków zewnętrznych. Postępowanie przy krwotoku z nosa. Rodzaje opatrunków i materiały opatrunkowe: uciskowy, osłaniający, trójstronny, chustowy,
--	--	---

		Elementy bandażowania. Obrażenia termiczne, chemiczne, elektryczne: Hipo i hipertermia. Odmrożenia. Ocena ciężkości oparzenia; Epidemiologia oparzeń; Patomechanizm obrażeń spowodowanych oparzeniami w zależności od rodzaju oparzenia; zasady udzielania pomocy doraźnej w zależności od rodzaju oparzenia. Procedury postępowania w przypadku: oparzeń termicznych, chemicznych, energią elektryczną, odmrożeń. Postępowanie ratownicze w przypadku wychłodzenia i przegrzania organizmu. Urazy narządu ruchu Zasady unieruchamiania uszkodzeń narządu ruchu (kości długie, płaskie, stawy). Zakładanie kołnierza ortopedycznego, unieruchamianie poszkodowanego z urazem kręgosłupa. Zabezpieczenie transportowe.
5	Języki obce do wyboru	<u>Język angielski:</u> Znaczenie imion i kolorów, zaimki i słowotwórstwo Czasy teraźniejsze, formy dzierżawcze, słownictwo związane z podróżowaniem, jedzeniem i zakupami. Czasy past simple, past continuous, konstrukcja be used to, słownictwo związane z rodziną i dojrzewaniem, Czasy przyszłe: future simple, konstrukcja be going to, słownictwo związane z ekologią Pierwszy i drugi tryb warunkowy, pisanie CV i listu motywacyjnego, słownictwo związane z zatrudnieniem i wynagrodzeniem Listy formalne Czasy present perfect simple i present perfect continuous, słownictwo związane z mediami, kinem i telewizją Czasowniki modalne, słownictwo związane z restauracjami; udzielanie rad, słownictwo związane z DIY Konstrukcja have something done, strona bierna; słownictwo związane z kondycją fizyczną, beauty i wellness. Mowa zależna, trzeci tryb warunkowy i czas past perfect; słownictwo związane z pamięcią i historią Streszczenie artykułu naukowego Tworzenie pytań, czasowniki posiłkowe; rozmowy kwalifikacyjne Czasy present perfect simple i continuous, przymiotniki; słownictwo związane ze zdrowiem Czasy przeszłe, przysłówki; słownictwo związane z podróżowaniem i pogodą Czasy future perfect i future perfect continuous, słownictwo związane z pogodą Zdania warunkowe typu I, II, III i mieszane, słownictwo związane ze sportami ekstremalnymi i podejmowaniem ryzyka Konstrukcje be used to, get used to i used to, formy czasowników; słownictwo związane ze snem i muzyką. Esej: forma, styl formalny, argumentacja Czasowniki modalne w przeszłości, słownictwo związane z konfliktami, kłamstwem

		ciałem i zmysłami. <u>Język niemiecki:</u> Begrüßung, Befinden, Angaben zur Person Familie, Einkaufen, Produkte Gegenstände Büro und Technik Freizeit, Verabredungen, Essen, Einladung Reisen, Verkehrsmittel Wegbeschreibung, Wohnen, Stadt/Dorf Tagesablauf, über Vergangenes sprechen, Feste Wegbeschreibung, Wohnen, Stadt/Dorf Termine, Zukunft (Pläne und Wünsche) Gesundheit, Ausgehen, im Haushalt, Kleidung Wetter, Feste/Feiern Berufe und Familie, Wohnen Tourismus, Stadtbesichtigung, Kultur Sport und Fitness Arbeitsleben Sprachen lernen Tematy gramatyczne odpowiednie dla każdego tematu/zagadnienia m. in.: W Fragen, Ja/Nein-Fragen, Verbkonjugation, Artikelwörter, Modalverben, tryb rozkazujący Imperativ, czas przeszły Perfekt, tryb przypuszczający Konjunktiv II. Post und Telekommunikation, Medien, im Restaurant, Ernährung, im Hotel, Klima, Veranstaltungen, Bücher und Presse. Staat und Verwaltung Mobilität und Verkehr Ausbildung und Beruf, Arbeiten im Ausland Über Personen sprechen, Träume, Freundschaft, Helden Verschiedene Wohntypen, Obdachlose, bei den Eltern wohnen Gesundheit Freizeitbeschäftigungen, Spiele, Abenteuer, Stadtführung Lebenslanges Lernen, Lernen und Behalten Tematy gramatyczne odpowiednie dla każdego tematu/zagadnienia m. in.: Wechselpräpositionen, lokale, temporale, modale Präpositionen, Adjektivdeklinaton, reflexive Verben, Konjunktionen, Nebensätze, Passiv, czas przeszły Präteritum, tryb przypuszczający Konjunktiv II, Tempusormen, Rektion der Verben, N-Deklination, trennbare und untrennbare Verben, Pluralbildung, Nebensätze, Infinitivkonstruktionen
6	Wychowanie fizyczne	Podstawowe prawa i obowiązki na zajęciach wf . Zasady bezpieczeństwa , asekuracja i samoasekuracja. Ćwiczenia kształtujące i manipulacyjne z przyborami Ćwiczenia zwinnościowo-akrobatyczne – układy ćw. wolnych Ćwiczenia na przyrządach: skok rozkroczny przez kozła. Skok odwrotny , zawrotny na skrzyni. Ćw. równoważne na ławeczkach Wykorzystanie różnorodnych form gimnastyki do poprawy ogólnej sprawności Ćwiczenia rytmiczno-taneczne Test sprawności fizycznej. Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych na zajęciach.
7	Socjologia ogólna i socjologia niepełnosprawności	Socjologia jako nauka oraz jej subdyscypliny (socjologia medycyny, socjologia niepełnosprawności). Definicje zdrowia, choroby, niepełnosprawności, rehabilitacji. Jednostka a społeczeństwo. Postawy wobec zdrowia i choroby. Postawy

		społeczne wobec osób z niepełnosprawnościami. Kultura a zdrowie. Relacja personel medyczny – pacjent. Rodzina wobec problemów zdrowia i choroby.
8	Zdrowie publiczne	Wprowadzenie do przedmiotu. Zdrowie jako dobro publiczne i prywatne; miejsce zdrowia w systemie wartości. Edukacja zdrowotna, profilaktyka. Choroby cywilizacyjne na świecie (przyczyny, zagrożenia). Promocja zdrowia w miejscu pracy. Systemy ochrony zdrowia na świecie; ich główne cechy, zasady funkcjonowania. Międzynarodowa współpraca w zakresie zdrowia. Zdrowie w programach organizacji europejskich. Globalizacja, a zdrowie publiczne. Ekologia, a zdrowie człowieka. Higiena żywności. Opieka nad zdrowiem osób starszych. Ubezpieczenie w Narodowym Funduszu Zdrowia. Świadczenia zdrowotne.
9	Fizjoterapia ogólna	<u>Wykłady:</u> Informacja dotycząca warunków zaliczenia. Wskazanie literatury. Zapoznanie z programem wykładów. Rys historyczny fizjoterapii Zawód fizjoterapeuty. Etyka zawodu fizjoterapeuty. Prawa i obowiązki fizjoterapeuty. Miejsce współczesnej fizjoterapii w medycynie. Etapy rehabilitacji, efektywność rehabilitacji. Zespół rehabilitacyjny. Interdyscyplinarność rehabilitacji. Osoba rehabilitowana jako podmiot - podejście fizjoterapeuty do osoby rehabilitowanej. Polski model rehabilitacji medycznej Ocena stanu funkcjonalnego pacjenta. Dokumentacja stanu funkcjonalnego pacjenta. Zasady prowadzenia dokumentacji zabiegów fizjoterapeutycznych. Badanie i ocena funkcjonalna układu ruchu. Badanie i ocena funkcjonalna układu krążenia oraz układu oddechowego. Rehabilitacja szpitalna, ambulatoryjna, domowa oraz w sanatorium i ośrodku rehabilitacyjnym. Badania diagnostyczne. Charakterystyka wybranych badań diagnostycznych, istotnych w tworzeniu i modyfikacji programu rehabilitacji. Znaczenie badań diagnostycznych w kontroli wyników rehabilitacji. Aparatura diagnostyczno-pomiarowa. Wykorzystanie aparatury diagnostyczno-pomiarowej w diagnostyce funkcjonalnej. Przydatność tego typu badań w planowaniu i kontroli procesu rehabilitacji. Teoretyczne podstawy wybranych rodzajów masażu. Teoretyczne podstawy wybranych koncepcji i metod fizjoterapii. <u>Ćwiczenia:</u> Formy i środki realizacji celów fizjoterapii. Ogólna metodyka rehabilitacji i taktyka postępowania fizjoterapeutycznego - hierarchia i racjonalizacja celów, ogólne zasady doboru środków, form i metod fizjoterapii. Podział ćwiczeń

		lecniczych. Zasadnicze kryteria podziałowe. Formy kinezyterapii, metody kinezyterapii, zasięg oddziaływania ćwiczeń leczniczych, cel tych ćwiczeń. Podział zabiegów fizykalnych. Zasadnicze kryteria podziałowe. Rodzaj zastosowanej energii, rodzaj działających czynników fizykalnych, cel aplikowanych zabiegów. Balneologia i hydroterapia. Rodzaje i zastosowanie wód leczniczych. Zabiegi z użyciem borowiny. Kąpiele, masaż podwodny, natryski, polewania, zawijania, okłady i kompresy. Lecznictwo uzdrowiskowe w Polsce. Charakterystyka uzdrowisk pod względem klimatycznym. Lecznicze zastosowanie czynników klimatycznych: helioterapia, aeroterapia, talasoterapia, kąpiele morskie. Niepełnosprawność. Sytuacja osób niepełnosprawnych w Polsce - możliwości zatrudnienia oraz uczestnictwa w życiu społecznym. Sport i rekreacja osób niepełnosprawnych. Formy rekreacji osób niepełnosprawnych. Kluby sportowe START. Igrzyska Paraolimpijskie i Olimpiady specjalne. Ocena stanu funkcjonalnego pacjenta. Badanie i ocena funkcjonalna układu ruchu w praktyce (wybrane pomiary dotyczące: długości kończyn, obwodów kończyn, pomiary zakresu ruchomości kręgosłupa, zakresu ruchu w stawach - SFTR, ocena siły mięśniowej wg Lovetta wybranych grup mięśniowych). Testy funkcjonalne oraz testy specyficzne. Wybrane testy funkcjonalne stosowane w fizjoterapii - zasady ich doboru, ich trafność oraz przydatność w procesie planowania i kontroli procesu rehabilitacji. Interpretacja wyników. Metodyka wykonania i interpretacja wyników specyficznych testów dla różnych metod fizjoterapii oraz różnych schorzeń i dysfunkcji. Praktyczna nauka wykonywania wybranych ćwiczeń leczniczych. Podstawy masażu. Praktyczna nauka wybranych rodzajów masażu. Wybrane metody i koncepcje w fizjoterapii. Elementy terapii zajęciowej dla potrzeb fizjoterapii. Animaloterapia.
10	Filozofia	Czym jest filozofia? Dziedziny filozofii. Paradygmaty filozoficzne. Źródła a początki filozofii. Problemy i pytania filozoficzne. Pytanie o człowieka jako pytanie antropologii filozoficznej. Człowiek jako byt psycho-fizyczny; problem: dusza-ciało. Przejście od egzystencjalizmu do filozofii analitycznej. Człowiek w kontekście społecznym: społeczeństwo, kultura versus natura, język, norma, prawo, zdrowie, choroba. Człowiek i jego psyche: świadomość, nieświadomość. Psychoterapia, psychoanaliza. Etyka zawodu fizjoterapeuty. Etyka powszechna a etyka z kodeksem.
11	Historia fizjoterapii	Geneza i rozwój rehabilitacji na świecie i w Polsce. Historyczne czynniki rozwoju rehabilitacji. Rehabilitacja w poszczególnych okresach historycznych. Twórcy światowej

		rehabilitacji. Prekursorzy rehabilitacji polskiej. Związki rehabilitacji z kulturą fizyczną i medycyną. Sport osób niepełnosprawnych.
12	Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu	<u>Wykłady:</u> Akty ruchowe w różnych ujęciach - rozwojowym, kinezyologicznym, ergonomicznym. Ćwiczenia kształtujące - terminologia, systematyka i rodzaje ćwiczeń fizycznych. Kształcenie umiejętności ruchowych. Miejsce fizjoterapii w kulturze fizycznej. Metody nauczania ruchu - odtwórcze, usamodzielniające, twórcze. Anatomiczno-fizjologiczne podstawy aktywności ruchowej. Wpływ aktywności ruchowej na człowieka. Skutki ograniczenia aktywności ruchowej. Specyfika aktywności ruchowej osób starszych. Formy relaksacyjne i ich miejsce w usprawnianiu leczniczym. Różne formy aktywności ruchowej w usprawnianiu leczniczym (formy kształtujące wydolność fizyczną, formy kształtujące sylwetkę, formy mieszane). Gimnastyka korekcyjna - schemat postępowania korekcyjnego przy plecach okrągłych, wklęsłych, wklęsło-okrągłych, skoliozach, płaskostopiu. Ćwiczenia oddechowe. Chód, rodzaje chodu oraz reedukacja chodu. Zdolności motoryczne. Metody kształtowania zdolności motorycznych. Gry i zabawy ruchowe. Muzyczno-ruchowe formy zajęć terapeutycznych i ich znaczenie w psychofizycznym i społecznym życiu człowieka Środowisko wodne i jego nieocenione walory w doskonaleniu i kształceniu umiejętności ruchowych. Sport osób niepełnosprawnych i jego rola w kształtowaniu sprawności psychofizycznej i socjalizacji. Różne formy aktywności ruchowej w usprawnianiu leczniczym (formy kształtujące wydolność fizyczną, formy kształtujące sylwetkę, formy mieszane). Właściwości fizyczne wody wykorzystywane do prowadzenia ćwiczeń terapeutycznych dla osób z dysfunkcjami narządu ruchu. Zasady prowadzenia ćwiczeń leczniczych w środowisku wodnym. Wskazania i przeciwwskazania do prowadzenia rehabilitacji w wodzie. Zasady prowadzenia ćwiczeń terapeutycznych w przypadku zespołów bólowych kręgosłupa. Zalety ćwiczeń w wyżej wymienionych dolegliwościach prowadzonych w wodzie. Zasady prowadzenia ćwiczeń terapeutycznych w przypadku wad postawy u dzieci. Zalety ćwiczeń w wyżej wymienionych dolegliwościach prowadzonych w wodzie. Gry i zabawy prowadzone w środowisku wodnym dla dzieci. Ćwiczenia w wodzie z użyciem różnych przyborów. Zasady i metodyka opracowania konspektów ćwiczeń prowadzonych w wodzie. <u>Ćwiczenia:</u> Bezpieczeństwo i higiena ćwiczących w czasie prowadzenia

		ćwiczeń fizycznych. Pozycje wyjściowe, rodzaje ruchu, jego dokładne wykonanie i ich zastosowanie podczas ćwiczeń. Aspekty organizacyjno-metodyczne przeprowadzania ćwiczeń - budowa jednostki ćwiczeniowej, metodyka zajęć z różnymi grupami ćwiczących, przykładowe konspekty ćwiczeń. Ćwiczenia kształtujące wolne - prowadzenie ćwiczeń przez studentów wg napisanego konspektu. Ćwiczenia kształtujące z przyborami i na przyrządach - prowadzenie ćwiczeń przez studentów wg napisanego konspektu. Różne formy aktywności ruchowej w usprawnianiu leczniczym (formy relaksacyjne: joga, pilates, stretching) - prowadzenie ćwiczeń przez studentów wg napisanego konspektu. Gimnastyka korekcyjna - schemat postępowania korekcyjnego przy plecach okrągłych, wklęsłych, wklęsło-okrągłych, skoliozach, płaskostopiu. Prowadzenie ćwiczeń przez studentów wg napisanego konspektu. Gry i zabawy ruchowe dla dzieci w różnym wieku i z różnymi dysfunkcjami - prowadzenie ćwiczeń przez studentów wg napisanego konspektu. Różne formy aktywności ruchowej w usprawnianiu leczniczym (formy kształtujące wydolność fizyczną, formy kształtujące sylwetkę, formy mieszane). Prawidłowe prowadzenie ćwiczeń dostosowane do wieku i umiejętności pacjentów według opracowanego konspektu. studentów wg napisanego konspektu. Ogólne zasady bezpieczeństwa obowiązujące na pływalni. Ćwiczenia osławajające w wodzie dla pacjentów. Wykorzystanie pływania kraulem na grzbiecie do ćwiczeń we wszystkich wadach postawy. Doskonalenie pływania na grzbiecie. Ćwiczenia kształtujące z muzyką – Aqua-aerobik . Doskonalenie pracy nóg w żabce. Formy i sposoby zastosowania środków dydaktycznych podczas organizacji zabaw w wodzie. Gry i zabawy dla dorosłych w wodzie w różnym wieku w leczniczym usprawnianiu. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo ćwiczących. Doskonalenie pływania żabą. Wykorzystanie ćwiczeń pływania żabą w grach i zabawach w wodzie. Wykorzystanie technik pływackich : grzbiet i żabka do ćwiczeń w wodzie. Doskonalenie techniki pływania w kraulem na grzbiecie i żabką. Zabawy oddechowe w wodzie.
13	Podstawy prawa	Podstawowe zagadnienia prawoznawstwa: Pojęcie normy prawnej i przepisu prawnego, typy norm i przepisów prawnych, wykładnia prawa, stosowanie prawa, system prawa, stosunek prawny. Standardy prawne obowiązujące podczas wykonywania zawodu fizjoterapeuty: Prawne aspekty wykonywania zawodu fizjoterapeuty, omówienie przepisów ustawy o zawodach wykonywanych w ochronie zdrowia , ochrona danych osobowych w służbie zdrowia, rodzaje dokumentacji medycznej i zasady jej udostępniania . Odpowiedzialność prawna w działaniach

		fizjoterapeutycznych: Odpowiedzialność karna, cywilna, zawodowa i pracownicza. Etyka zawodowa. Tajemnica zawodowa. Wybrane zagadnienia z prawa pracy: Stosunek pracy w zawodzie fizjoterapeuty – podstawy, elementy. Treść stosunku pracy. Sposoby nawiązania i rozwiązania stosunku pracy. Prawa i obowiązki wynikające z treści stosunku pracy. Wybrane zagadnienia z prawa karnego, cywilnego i rodzinnego: Podmioty prawa, osobowość prawna, czynności prawne, zasada wolności umów, typy umów. Pojęcie przestępstwa i wykroczenia, rodzaje przestępstw. Zasady postępowania cywilnego i karnego. Podstawowe pojęcia prawa rodzinnego.
14	Genetyka	Wprowadzenie do genetyki człowieka. Podstawowa terminologia i aparatura pojęciowa. Organizacja chromosomów w aspekcie chemicznym i strukturalnym. Pojęcie i charakterystyka kariotypu ze szczególnym uwzględnieniem kariotypu człowieka. Homeostaza genetyczna i jej znaczenie. Prawa dziedziczności G. Mendla na wybranych przykładach. Chromosomowa teoria dziedziczności T. Morgana. Zjawisko zmienności i jej rodzaje na wybranych przykładach. Uwarunkowania genetyczne i środowiskowe cech człowieka na przykładach. Czynniki mutagenne w środowisku i ich wpływ na aparat genetyczny człowieka. Charakterystyka wybranych chromosomopatii i genopatii. Genetycznie zdeterminowane reakcje organizmu na stosowane środki farmakologiczne (nadwrażliwość na sukcyntylocholinę, fawizm, hipertermia złośliwa) i wybrane czynniki ekologiczne (np. hemochromatoza, hipolaktazja, celiakia).
15	Biofizyka	Biofizyka jako fizyka w odniesieniu do układów biologicznych. Podział wielkości fizyczne i ich podział, prawa fizyczne związane z funkcjonowaniem organizmu. Wielkości intensywne i ekstensywne, funkcje stanu, interpretacja fizyczna wzorów definiujących niektóre wielkości fizyczne. Przygotowanie teoretyczne do ćwiczenia „Wyznaczanie współczynnika sprężystości tkanki kostnej”, na podstawie strzałki ugięcia. Właściwości sprężyste ciał stałych, rodzaje odkształceń, w szczególności wytrzymałość na zginanie, odkształcenia sprężyste - prawo Hooke’a, moduł Younga i współczynnik sprężystości dla różnych materiałów - ich sens fizyczny. Układ pomiarowy (wykorzystanie suwmiarki i czujnika, mikrometrycznego), wielkości mierzone w ćwiczeniu. Wyznaczanie współczynnika sprężystości tkanki kostnej na podstawie strzałki ugięcia – wykonanie pomiarów. Wykonanie pomiarów, przez zespoły 5- osobowe, strzałki ugięcia dla: kości i metalowej rurki w celu porównania ich wytrzymałości, opracowanie wyników; sporządzenie

		wykresów siły sprężystej w funkcji strzałki ugięcia, wyznaczenie współczynników sprężystości badanych materiałów z wykorzystaniem uśrednionych wartości z wykresów. Molekularne mechanizmy transportu ciepła w organizmach i prawa nimi rządzące. Definicje podstawowych wielkości fizycznych w zakresie właściwości cieplnych organizmów. Zasady termodynamiki i zasada bilansu ciepła – przykłady obliczeniowe. Bilans energii w organizmach stałocieplnych Przygotowanie do ćwiczenia „Wyznaczanie wydatku krwi przez kończynę metodą kalorymetryczną”. Mechanizmy regulacji temperatury zwierząt stałocieplnych. Wpływ temperatury na organizm – hipertermia i hipotermia. Fizyczne podstawy termografii. Wykonanie pomiarów do ćwiczenia „Wyznaczanie wydatku krwi przez kończynę metodą kalorymetryczną”, sporządzenie wykresu zmian temperatury w funkcji czasu, wyznaczenie z wykresu temperatury średniej. Obliczanie wydatku krwi przepływającą przez dłoń z bilansu ciepła. Stabilność i równowaga - przy poruszaniu się i wykonywaniu ćwiczeń fizycznych. Warunek i rodzaje równowagi, szkielet człowieka jako układ dźwigni jednostronnych i dwustronnych. Oddychanie i bicie serca jako ruch drgający – rezonans. Wpływ infra- i ultradźwięków na organizm, uszkodzenia narządów wewnętrznych w wyniku zjawiska rezonansu.
16	Psychologia	Psychologia kliniczna jako nauka. Przedmiot, cel oraz metody psychologii klinicznej. Psychopatologia. Główne szkoły, nurty i podejścia do zaburzeń psychicznych oraz ich przedstawiciele. Kategoryzacja zaburzeń psychicznych wg klasyfikatorów DSM-IV oraz ICD-10 . Zaburzenia rozwojowe i upośledzenia. Patogeneza i leczenie. Zaburzenia kognitywne, emocjonalne i behawioralne oraz uzależnienia. Patogeneza i leczenie. Zaburzenia osobowości. Patogeneza i leczenie. Choroby psychiczne i inne zaburzenia oraz dewiacje. Patogeneza i leczenie. Psychologia rewalidacyjna i rehabilitacji. Problemy psychologiczne osób niepełnosprawnych i dysfunkcyjnych. Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę. Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej i ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego. Psychoterapia. Historia, nurty, szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problem badawcze. Ogólna charakterystyka przebiegu procesu psychoterapii. Psychoterapia dynamiczna. Czynniki leczące w psychoanalizie i neopsychoanalizie. Podejście systemowe. Szkoła komunikacyjna. Podejście humanistyczno-egzystencjalne. Psychoterapia skoncentrowana na kliencie. Psychoterapia Gestalt. Logoterapia Frankla. Terapia poznawczo

	behawioralna. Czynniki leczące oraz specyficzne i niespecyficzne w psychoterapii poznawczo-behawioralnej. Eklektyczne i integracyjne ujęcie psychoterapii. Problemy etyczne w psychoterapii. Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby. Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę- przykłady. Rola psychologa i psychologii w pracy fizjoterapeuty - miejsce psychologa w zespole medycznym i jego rola w procesie leczenia chorych somatycznie, rola psychologii w rehabilitacji Wpływ wybranych czynników osobowościowych na odbiór sytuacji choroby: odporność psychiczna (jej rodzaje, uwarunkowania, czynniki obniżające i podwyższające), dojrzałość osobowościowa, analiza przypadków. Uwarunkowania psychologicznego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej: frustracja potrzeb, ból i lęk, napięcie emocjonalne, zmiany w spostrzeganiu własnej osoby, kryzysy egzystencjalne. Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych - holistyczne ujmowanie człowieka w zdrowiu i chorobie, pomoc jako zachowanie prospołeczne, relacja pomagania i jej elementy, zakres oddziaływań psychologicznych, status psychologii zdrowia, pojęcie zdrowia i choroby w psychologii, zaburzenie życia psychicznego jako konsekwencja choroby somatycznej. Wsparcie i przykłady rozmów psychologicznych z pacjentem niepełnosprawnym i jego bliskimi. Trening kognitywny i optymistyczny styl atrybucji w leczeniu osób niepełnosprawnych. Błędy jatrogenne: rodzaje, przyczyny, następstwa. Metody poznawania człowieka- zasady wnioskowania psychologicznego, zachowanie i samoobserwacja, rozmowa i dokumenty, jako źródło informacji o najważniejszych wyznacznikach aktywności człowieka, zasady prowadzenia rozmowy psychologicznej i omawiania tematów trudnych, w tym reakcji człowieka na chorobę, sztuka prowadzenia rozmowy z pacjentem, eksperymenty w psychologii, zasady tworzenia arkusza obserwacyjnego i ankiety dla potrzeb fizjoterapeuty w codziennej praktyce, sporządzania wstępnej diagnozy i dokonywania interpretacji zachowania człowieka. Zaburzenia psychosomatyczne: ogólna charakterystyka, podział, etiopatogeneza, wpływ osobowości, podejście psychosomatyczne do pacjenta. Zaburzenia afektywne jako konsekwencja długotrwałej choroby somatycznej: nerwica, depresja. Analiza przypadków. Procesy poznawcze- psychologia wrażeń zmysłowych, prawidłowości i wyznaczniki postrzegania, specyfika postrzegania społecznego, obszary psychologii poznawczej, rozpoznawanie obrazów,
--	---

		wyobrażeniowa reprezentacja rzeczywistości, pamięć i uczenie się, czynniki wpływające na proces uczenia się, uwaga i kontrola poznawcza, myślenie, rozumowanie i rozwiązywanie problemów. Zaburzona osobowość jako efekt choroby somatycznej (homilopatia), organicznego uszkodzenia mózgu (zaburzenia organiczne), kazuistyka. Problemy psychiatryczne w konsekwencji bólu przewlekłego: zaburzenia lękowe, depresja, zaburzenia adaptacyjne, zespół stresu pourazowego, uzależnienia, kazuistyka- analiza przypadków. Procesy emocjonalno-motywacyjne - powstawanie emocji, właściwości emocji i uczuć, ekspresja emocjonalna, emocje w sytuacjach społecznych, zaburzenia procesów emocjonalnych, źródła i właściwości motywacji, motywacja społeczna, regulacyjna rola procesów emocjonalno-motywacyjnych. Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej i ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego. Psychoterapia grupowa: grupa otwarta, zamknięta, grupa wsparcia, grupa treningowa. Rozwój psychomotoryczny i podstawowe, sposoby jego oceny-zmiany ilościowe i jakościowe w rozwoju, kryteria podziału życia człowieka na etapy, ery rozwoju człowieka, okresy stabilne i kryzysowe, znaczenie poszczególnych etapów, rozwój fizyczny i umiejętności motoryczne, rozwój percepcyjny, etapy motorycznego rozwoju niemowlęcia, faza noworodka, rozwój procesów poznawczych, rozwój społeczny i rozwój osobowości. Wybrane zagadnienia terapii behawioralnej: desensytyzacja, awersyjne przewarunkowanie, metody warunkowania sprawczego. Człowiek i choroba, podstawowe reakcje na chorobę- ocena sytuacji choroby, psychologiczne uwarunkowania podatności na chorobę, sposoby radzenia sobie z chorobą, dojrzałość systemu emocjonalnego odpowiedzialnego za organizację zachowania w sytuacjach nietypowych, akceptacja, frustracja, mechanizmy obronne, rodzina w sytuacji choroby. Terapia poznawczo-behawioralna: główne zasady, zastosowanie na przykładzie leczenia bólu, lęku i uzależnień. Psychologiczne aspekty i konsekwencje niektórych chorób - osobowościowe sytuacyjne czynniki ryzyka choroby, psychologiczne czynniki ryzyka choroby wieńcowej, psychologiczne koncepcje W.Z.A, stres i radzenie sobie ze stresem, psychologiczne aspekty stresu, teorie stresu psychologicznego, fazy reakcji na stres, osobowość a radzenie sobie ze stresem, kontrolowanie stresu, poziomy interwencji w sytuacji stresu, zasoby osobiste w radzeniu sobie ze stresem. Psychologiczne wsparcie procesu rehabilitacji. Trening mentalny, techniki wizualizacyjne i medytacyjnej. Psychologiczne aspekty osób niepełnosprawnych - schemat myślenia psychologicznego o
--	--	--

		funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych, główne problemy psychologiczne wynikające z niepełnosprawności, zmiany osobowości pod wpływem uszkodzenia ciała, strefa utraconego rozwoju, strategie radzenia sobie z niepełnosprawnością, psychologia osoby niepełnosprawnej, reakcje emocjonalne i poznawcze na uszkodzenie ciała, zaprzeczenie jako regulator stanu świadomości. akceptacja siebie przez osoby niepełnosprawne, podstawowe zadania psychologa rehabilitacji, stan psychiczny i zachowanie się dziecka niepełnosprawnego. Prawidłowe i zaburzone relacje pacjent – fizjoterapeuta, problemy etyczne w niesieniu wsparcia psychologicznego.
17	Pedagogika	Współczesne teorie pedagogiki specjalnej i jej alternatywne koncepcje. Cele, zasady i zadania pedagogiki specjalnej – miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk Etiopatogeneza zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych. Analiza i wybrane metody usprawniania dzieci z deficytami OUN. Problematyka funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w społeczeństwie – organizacja szkolnictwa, formy kształcenia, możliwości zatrudniania. Integracja osób z niepełnosprawnością ze społeczeństwem. Edukacja włączająca, jako droga do empowermentu osób z niepełnosprawnością Seksualność dorosłych osób z niepełnosprawnością. Podstawowe pojęcia pedagogiki w ujęciu tradycyjnym i współczesnym – mapa pojęć . Charakterystyka podstawowych pojęć oraz subdyscyplin pedagogiki specjalnej. Kryteria klasyfikacyjne niepełnosprawności. Aksjologiczne i teleologiczne podstawy wychowania - otwarte i ukryte założenia. Usprawnianie dzieci z zaburzeniami funkcji percepcyjno-motorycznych w dysleksji, dysgrafii, dyskalkulii, dysmuzji. Środowiskowe determinanty socjalizacji dzieci i młodzieży – główne czynniki i mechanizmy socjalizacyjne. Wybrane metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Metody, zasady i środki wychowania – analiza i projektowanie działań wychowawczych fizjoterapeuty. Autystyczne spektrum zaburzeń-charakterystyka symptomów oraz stosowanych metod terapeutycznych. Rodzaje oraz przyczyny zaburzeń zachowania jako egzo- i endogenne uwarunkowania problemów wychowawczych. Usprawnianie dzieci z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej i deficytem uwagi (ADHD). Typowe błędy wychowawcze – przyczyny, skutki. Analiza podstawowych metod terapeutycznych: psychomotoryka, Metoda Dobrego Startu, Frostig, Metoda Integracji Sensorycznej, alternatywne formy terapii. Wypalenie zawodowe – źródła, symptomy i znaczenie

		procesu autodestrukcji w pracy fizjoterapeuty.
18	Zarządzanie i marketing	Podstawowe pojęcia z zakresu zarządzania i marketingu. Założenia ogólne marketingu- teorie, koncepcje, cele. Funkcje zarządzania. Ewolucja istoty pojęcia „zarządzanie” w oparciu o teorie i nurty obecne w nauce o organizacji i zarządzaniu. Marketing – pojęcia podstawowe, definicje (filozofia, istota, rola, znaczenie, funkcje, zadania). Ewolucja poglądów na znaczenie marketingu. Zarządzanie strategiczne- strategie marketingowe, rodzaje, zastosowanie. Plan strategiczny i operacyjny. Istota planowania strategicznego i operacyjnego. Analiza procesu decyzyjnego. Kontrola w zarządzaniu organizacjami. Biznesplan- plan strategiczny przedsiębiorstwa działającego w sektorze ochrony. Określenie misji, wizji, budowanie strategii przedsiębiorstwa. Kompleksowa ocena sytuacji podmiotu leczniczego-analiza SWOT. Zarządzanie zasobami ludzkimi w sektorze ochrony zdrowia. Zarządzanie jakością w ochronie zdrowia, audyt zewnętrzny i wewnętrzny, certyfikat Jakości. Marketing w sferze działalności związanej z ochroną zdrowia człowieka. Metoda BCG, Koncepcja marketing-mixu 4P. Instrumenty marketing-mix'u 4P. Produkt. Cena. Promocja. Dystrybucja. Możliwości i ograniczenia marketingu w sferze ochrony zdrowia. Marketingowy proces badawczy a wykonawcy badań. Zaprojektowanie i przeprowadzenie badania marketingowego rynku docelowej „Organizacji”. Style kierowania. Rola motywacji w kierowaniu zachowaniami. Komunikowanie się , negocjacje i style negocjacji.
19	Bioetyka	Bioetyka na tle nauk medycznych. Bioetyka a etyka normatywna. Sposoby uzasadniania norm w bioetyce. Podstawowe definicje. Bioetyka – rys historyczny dyscypliny. Główne problemy bioetyczne. Bioetyka jako nauka. Bioetyka a religia. Kodeks Norymberski. Teorie etyczne. Utylitaryzm. Deontologia. Teoria cnót. Inne teorie etyczne. Moralność potoczna. Zasady etyczne. Macierz etyczna. Bioetyka a nasza przyszłość. Biedni i bogaci. Eutanazja i przypadek prof. Davida Goodalla. Bioetyczne aspekty stosowania różnych metod kontroli urodzeń i technologii wspomagania rozrodu. Zwierzęta w służbie człowieka. Zasada trzech R Bioetyka w praktyce.
20	Technologia informacyjna	Przetwarzanie dokumentów tekstowych – operowanie akapitami, formatowanie treści dokumentu. Przetwarzanie dokumentów tekstowych – operowanie obiektami i korespondencja seryjna. Przetwarzanie dokumentów tekstowych – przygotowanie dokumentu do druku, formatowanie wydruków. Arkusze kalkulacyjne – praca z programem do obsługi arkusza kalkulacyjnego, operowanie

		dokumentami. Arkusze kalkulacyjne – wprowadzanie, zaznaczanie, edycja, sortowanie danych. Przetwarzanie dokumentów tekstowych – sprawdzian praktyczny. Arkusze kalkulacyjne – tworzenie i wprowadzanie formuł obliczeniowych. Arkusze kalkulacyjne – formatowanie danych i arkusza, tworzenie i formatowanie wykresów. Tworzenie prezentacji – praca z programem do tworzenia prezentacji, operowanie dokumentami prezentacji. Arkusze kalkulacyjne – sprawdzian praktyczny. Tworzenie prezentacji – opracowywanie prezentacji z użyciem wzorców, tekstów, list i tabel. Tworzenie prezentacji – opracowywanie prezentacji z użyciem wykresów, elementów i obiektów graficznych. Tworzenie prezentacji – opracowywanie prezentacji z użyciem efektów animacji, przygotowanie prezentacji do pokazu i przeprowadzanie pokazu. Korzystanie z zasobów WWW – podstawy używania i konfigurowania przeglądarki. Korzystanie z zasobów WWW – nawigowanie i zakładki w przeglądarce. Tworzenie prezentacji – sprawdzian praktyczny. Korzystanie z zasobów WWW – stosowanie formularzy, wyszukiwanie, pobieranie i drukowanie informacji. Komunikacja elektroniczna – korzystanie z usługi poczty e-mail. Korzystanie z zasobów WWW i Komunikacja elektroniczna.
21	Kinezyterapia	<u>Wykłady:</u> Schemat badania narządu ruchu dla potrzeb fizjoterapii. Ocena i pomiar długości i obwodów kończyn górnych i dolnych. Ocena i pomiar zakresu ruchów. Osie i płaszczyzny ruchu. Rodzaje ruchów w stawach. Badanie czynnościowe stawów obwodowych. Ocena wzrokowa ustawienia kończyn górnych i dolnych. Pomiar ustawienia kończyn. Badanie czynnościowe kręgosłupa i klatki piersiowej. Badanie czynnościowe miednicy. Systematyka ćwiczeń leczniczych. Kryteria podziałowe ćwiczeń leczniczych. Metodyka prowadzenia ćwiczeń indywidualnych oraz zespołowych. Cel i zadania ćwiczeń. Poizometryczna relaksacja mięśni. <u>Ćwiczenia:</u> Ćwiczenia bierne i czynno-bierne. Ćwiczenia czynne. Ćwiczenia oddechowe i rozluźniające. Ćwiczenia izometryczne, ćwiczenia synergistyczne. Ćwiczenia koordynacyjne i równoważne. Ćwiczenia zespołowe. Ćwiczenia czynne w odciążeniu - stawy kończyny górnej i dolnej. Pionizacja. Nauka chodu.
22	Fizjologia Fizjologia wysiłku fizycznego	<u>Wykłady:</u> Wprowadzenie do fizjologii mięśni szkieletowych Fizjologia

	układu nerwowego obwodowego Fizjologia centralnego systemu nerwowego Fizjologia centralnego systemu nerwowego Fizjologia układu krążenia Fizjologia układu oddechowego Fizjologia serca. Testy stosowane w fizjologii wysiłku. Energetyka różnych wysiłków fizycznych i ich metabolizm. Zmęczenie jako fizjologiczne następstwa wysiłku fizycznego. Rola wysiłków w utrzymaniu prawidłowego bilansu energetycznego. Trening fizyczny jako proces doskonalenia wydolności fizycznej. Oddziaływanie treningu na sprawność układów regulacyjnych. Wydolność tlenowa. Wydolność fizyczna a wiek i płeć człowieka. Fizjologia bólu. Trening zdrowotny u osób otyłych. Trening zdrowotny prowadzony u osób zdrowych w celu utrzymania dobrej wydolności fizycznej. Możliwości oceny wydolności fizycznej u pacjentów i osób zdrowych. <u>Ćwiczenia:</u> Elektrofizjologia, fizjologia mięśni szkieletowych Fizjologia mięśni szkieletowych, Fizjologia układu nerwowego Fizjologia narządów zmysłu Wydzielanie wewnętrzne Fizjologia krwi, limfy i płynu mózgowo-rdzeniowego, Układ krążenia Układ krążenia Układ krążenia Układ oddechowy Metabolizm Układ trawienny Gospodarka wodno-elektrolitowa Procesy fizjologiczne związane z rozmieszczeniem wody w organizmie – regulacja Układ rozrodczy Znaczenie hormonów w wysiłku fizycznym. Fizjologiczne podłoże wydolności fizycznej i tolerancji wysiłku Determinanty zdolności wysiłkowej. Klasyfikacja wysiłków fizycznych. Sprawność zaopatrzenia w tlen podczas wysiłków fizycznych. Czynniki decydujące o sprawności zaopatrzenia mięśni w tlen: VM, pojemność dyfuzyjna płuc, Q oraz potencjał metaboliczny mięśni. Równowaga dynamiczna, martwy punkt, drugi oddech, dług i deficyt tlenowy. Charakterystyka wysiłków o średnim i długim czasie trwania , umiarkowanych ze stałym obciążeniem. Wyznaczanie wielkości długu tlenowego po zakończeniu wysiłku submaksymalnego. Zastosowanie prób w ocenie sprawności układu krążenia. Wysiłki statyczne, siłowe Fizjologiczna charakterystyka procesów wypoczynku. Wydolność fizyczna i tolerancja wysiłkowa. Reakcja układu krążenia i oddychania na wysiłki fizyczne. Zdolność poboru tlenu przez organizm jako miara wydolności fizycznej. Repetytorium. Ćwiczenie zaliczeniowe – uzyskanie oceny semestralnej. Część praktyczna: Wyznaczanie VO₂max metodą bezpośrednią. Próg przemian anaerobowych jako wskaźnik efektywności treningu wytrzymałościowego. Znaczenie systematycznej aktywności fizycznej w zapobieganiu niektórym zaburzeniom metabolicznym oraz chorobom układu krążenia. Ocena wydolności beztlenowej.
--	---

		Fizjologia bezczynności ruchowej Wprowadzenie do tematyki trening zdrowotny w wybranych jednostkach chorobowych. Trening zdrowotny u osób starszych. Trening zdrowotny u pacjentów z astmą oskrzelową Trening zdrowotny u kobiet w ciąży i połogu Trening zdrowotny u pacjentów z osteoporozą. Trening zdrowotny u pacjentów z cukrzycą Trening zdrowotny u pacjentów z bolesnością kręgosłupa Trening zdrowotny u pacjentów po zawale serca. Trening zdrowotny u pacjentów z nadciśnieniem tętniczym krwi Trening zdrowotny u pacjentów po udarze mózgu Trening zdrowotny u pacjentów z chorobą wieńcową.
23	Farmakologia w fizjoterapii	Podstawowe pojęcia z farmakologii i farmakoterapii oraz wybrane zagadnienia związane z działaniem czynników fizycznych i chemicznych na organizm człowieka. Podstawowe zasady BHP. Leki – rodzaje, postacie, mechanizm działania, wskazania i przeciwwskazania. Wchłanianie, dystrybucja, transport substancji biologicznie czynnych, bariery ustrojowe, wiązanie z białkami krwi i tkanek. Metabolizm, drogi eliminacji metabolitów, aktywacja, detoksykacja, wydalanie, nadwrażliwość, tolerancja, uzależnienia. Ogólna charakterystyka układu nerwowego (OUN i układ autonomiczny), środki wpływające na układ nerwowy. Leki przeciwcuczuliowe. Przekazywanie sygnałów chemicznych, receptory, neuroprzekaźniki, kanały jonowe. Czynniki wpływające na działanie leków oraz interakcje lekowe. Najważniejsze leki stosowane w procesie fizjoterapii. Wybrane środki przeciwbólowe, działające na układ oddechowy i krążenia, obniżające napięcie mięśni, przyspieszające gojenie ran. Niesteroidowe leki przeciwzapalne. Farmakologia mięśni szkieletowych, środki wpływające na mięśnie szkieletowe i przewodnictwo nerwowo-mięśniowe. Ogólna charakterystyka układu nerwowego (OUN i układ autonomiczny), środki wpływające na układ nerwowy. Leki przeciwcuczuliowe.
24	Biomechanika	<u>Wykłady:</u> Wprowadzenie do przedmiotu, historia biomechaniki w Polsce, przegląd metod. Modele fizyczne układu ruchu stosowane w biomechanice Metody oceny biernego układu ruchu człowieka Mięsień szkieletowy jako siłownik. Działanie siły mięśniowej na dźwignie kostne Metody pomiaru momentu siły mięśniowej. Charakterystyki statyczne czynnego układu ruchu. Zależność momentu siły mięśniowej od kąta stawowego, gradient momentu siły mięśniowej Mięsień szkieletowy jako przetwornik energii. Krzywa Hilla. Równowaga ciała stojącego człowieka jako proces dynamiczny.

		<u>Ćwiczenia:</u> Pomiar ruchomości czynnej i biernej wybranych połączeń stawowych. Wyznaczanie ruchliwości par i łańcuchów kinematycznych. Wyznaczanie ciężarów części ciała człowieka Wyznaczanie środków ciężkości części ciała człowieka Metody wyznaczania ogólnego środka ciężkości ciała człowieka. Wyznaczanie ogólnego środka ciężkości osoby na fotografii. Wyznaczanie OSC metodą bezpośrednią Moment bezwładności części ciała człowieka Analiza wybranych parametrów ruchów obrotowych części ciała człowieka Metodyka pomiarów momentów sił mięśni w statyce. Pomiar momentów siły wybranych grup mięśni Zależność momentu siły mięśni od kąta stawowego. Zależność momentu siły mięśni od czasu. Gradient momentu siły. Wyznaczanie parametrów opisujących proces utrzymania równowagi w pozycji stojącej Pomiar i analiza sił reakcji podłoża jako kryterium oceny obciążeń układy ruchu człowieka.
25	Patologia ogólna	Zadania i cele patologii jako przedmiotu. Miejsce patologii w systemie nauk: Metodyczne podstawy patofizjologii. Cele i zadania patofizjologii. Ogólne poglądy na zdrowie i chorobę. Definicja zdrowia, definicja choroby. Homeostaza i adaptacja. Mechanizmy regulacji. Genetyk: Genom człowieka, przekazywanie informacji genetycznej. Klasyfikacja chorób genetycznych. Choroby monogenowe, poligenowe. Patogeneza chorób genetycznych. Leczenie chorób genetycznych. Immunologia: Rodzaje odporności, pojęcia podstawowe antygen przeciwciało. Podział reakcji immunologicznych. Zapalenie a odporność. Niedobory odporności. Przykłady chorób immunologicznych, choroby autoimmunologiczne. Molekularne podstawy odczynu zapalnego. Termoregulacja: Fizjologia termoregulacji, hipertermia – kliniczne zespoły hipertermii, gorączka - pirogeny, hipotermia - zmiany czynnościowe w hipotermii. Ośrodkowy układ nerwowy: Ruch – układ ruchu, obwodowy neuron ruchowy, ośrodkowy neuron ruchowy. Pień mózgu, wzgórze, mózdzek, jądra podstawy Czucie – receptory, drogi czucia głębokiego i powierzchniowego. Zaburzenia niektórych wyższych czynności korowych (afazja, agrafia, agnozja, apraksje). Padaczka, choroba Parkinsona. Układ krążenia: Regulacja układu krążenia, elektrokardiogram, terminologia załamków, odcinków EKG. Oś elektryczna serca. Zaburzenia rytmu.. Zaburzenia ukrwienia serca, zawał serca, dławica piersiowa, niewydolność krążenia, testy wysiłkowe, kardiomiopatie. Wady serca. Układ oddechowy: Rodzaje badań stosowanych w ocenie wydolności układu oddechowego. Podział zaburzeń oddychania. Niewydolność ostra i przewlekła. Astma oskrzelowa, mukowiscydoza,

		POCHP – metody rehabilitacji. Odma, rozedma, niedodma. Metody badań układu oddechowego. Zaburzenia przemiany materii: Katabolizm i anabolizm. Zaburzenie przemian aminokwasów, zaburzenia metabolizmu lipidów. Zaburzenia metabolizmu cukrów. Choroby spichrzeniowe. Dna moczanowa. Cukrzyca. Gospodarka wodno-elektrolitowa: Regulacja izotonii i izowolemii. Rodzaje odwodnienia, przewodnienie. Gospodarka elektrolitowa i jej zaburzenia. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej. Kwasica metaboliczna i oddechowa. Zasadowica metaboliczna i oddechowa. Patofizjologia chorób krwi i układu krwiotwórczego: Niedokrwistości – przyczyny, następstwa. Patologiczne hemoglobiny. Skazy płytkowe, naczyniowe, osoczone. Zaburzenia układu białokrwinkowego. Grupy krwi. Przewód pokarmowy i wątroba: Wady wrodzone, żółtaczką, zapalenia wątroby, celiakia. Otyłość, konsekwencje otyłości. Głodzenie, kacheksja. Choroby nerek: Rola nerek w homeostazie, mechanizm RAA, Rola nerek w nadciśnieniu. Patomechanizm ostrej i przewlekłej niewydolności nerek. Składniki patologiczne moczu -białkomocz. Nerczyca. Wady wrodzone. Metody badania układu moczowo-nerkowego. Choroby tkanki łącznej: Rodzaje kolagenu, rola genetyki, choroby z autoagresji., procesy zwłóknieniowe. Choroby mięśni: Choroby nerwowo-mięśniowe, choroby zapalne mięśni. Zmęczenie mięśni. Metody badań układu mięśniowego. Nowotwory: Charakterystyka transformacji nowotworowej, rola genetyki. Nowotwory łagodne i złośliwe. Profilaktyka nowotworów. Czynniki rakotwórcze, sposoby leczenia nowotworów. Diagnostyka nowotworów.
26	Medycyna fizykalna Balneoklimatologia i odnowa biologiczna	<u>Wykłady:</u> Wiadomości wstępne: Rys historyczny. Rola medycyny fizykalnej i leczenia uzdrowiskowego w profilaktyce, diagnostyce i rehabilitacji. Rodzaje czynników fizykalnych, ich charakterystyka, oddziaływanie na poszczególne narządy i układy. Rola skóry jako odbiornika bodźców fizykalnych. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania czynników fizykalnych. Termoterapia: Charakterystyka czynnika termicznego- właściwości fizyczne, wymiana i regulacja ciepła ustroju. Wpływ i działanie zabiegów cieplnych na poszczególne układy i narządy. Źródła energii cieplnej wykorzystywanej do zabiegów. i przeciwwskazania do zabiegów cieplnych. Metody leczenia zimnem. Wskazania Czynniki stosowane w zimnolecznictwie. Krioterapia. Wskazania i przeciwwskazania ogólnoustrojowej do zabiegów krioterapii miejscowej i Światłolecznictwo: Rodzaje promieniowania świetlnego stosowanego w lecznictwie fizykalnym. Charakterystyka ich właściwości fizycznych i

		biologicznych. Reakcja organizmu na różne rodzaje promieniowania. Promieniowanie podczerwone: Charakterystyka właściwości fizycznych i biologicznych promieniowania podczerwonego. Źródła promieniowania. Rodzaje lamp i urządzeń emitujących promienie podczerwone. Rodzaje i znaczenia filtrów. Zastosowanie promieni IR w leczeniu poszczególnych chorób, wskazania i przeciwwskazania. Promieniowanie nadfioletowe: Promieniowanie nadfioletowe. Podział i charakterystyka promieni UV. Zastosowanie wyselekcjonowanych promieni UV. Metoda PUVA i SUP. Wskazania i przeciwwskazania do naświetlań UV. Monochromatyczne światło spolaryzowane: Podstawy fizyczne, działanie biologiczne, wskazania i przeciwwskazania. Biostymulacja promieniowaniem laserowym: Podstawy fizyczne. Cechy promieniowania laserowego. Podział laserów ze względu na moc, zastosowanie ośrodka czynnego. Działanie biologiczne promieniowania laserowego. Wybrane wskazania i przeciwwskazania do stosowania promieniowania laserowego. Elektrolecznictwo: Podstawy fizyczne, rodzaje prądów stosowanych w elektrolecznictwie. Wpływ prądu stałego na organizm. Zjawiska elektrochemiczne, elektrokinetyczne, elektrotermiczne. Galwanizacja: Działanie fizykochemiczne prądu galwanicznego. Rodzaje galwanizacji. Wskazania i przeciwwskazania do galwanizacji. Jonoforeza: Podstawy fizykochemiczne jonoforezy. Właściwości lecznicze jonów. Roztwory leków używane do jonoforezy. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do jonoforezy. Kąpiele elektryczno-wodne: Rodzaje kąpiele elektrycznych; 1,2,4 - komorowe, całkowite. Kierunek przepływu prądu; wstępujący, zstępujący. Dawkowanie prądu. Wskazania i przeciwwskazania do poszczególnych zabiegów. Prądy małej częstotliwości: Rodzaje prądów małej częstotliwości. Działanie prądów DD na ustrój. Zastosowanie prądów DD do elektrostymulacji. Prądy izodynamiczne: Charakterystyka prądów, ich właściwości, działanie na ustrój. Wskazania i przeciwwskazania. Podsumowanie zajęć. Ostateczna ocena. Wpisywanie ocen. Elektrodiagnostyka: Metody ilościowe i jakościowe stosowane w elektrodiagnostyce układu nerwowo-mięśniowego. Elektrostymulacja: Zastosowanie prądów małej częstotliwości w leczeniu zaburzeń pobudliwości nerwowo-mięśniowej o charakterze wiotkim (elektrostymulacja n-m) i spastycznym (metoda Hufschmidta, metoda tonolizy). Prądy impulsowe małej częstotliwości: Charakterystyka i zastosowanie prądów małej częstotliwości: przezskórna elektrostymulacja nerwowa (TENS), prądy Traebert'a, prąd Leduc'a prąd wysokonapięciowy (HV), mikroprądy. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do
--	--	--

		omawianych prądów. Prądy zmienne średniej częstotliwości: Charakterystyka i zastosowanie prądów średniej częstotliwości: prądy interferencyjne (Nemeca), prąd Kotza. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do omawianych prądów. Ultradźwięki: Podstawy fizyczne. Działanie biologiczne, zmiany pierwotne i wtórne, dawkowanie, wskazania i przeciwwskazania do stosowania ultradźwięków. Metodyka wykonywania ultradźwięków w wodzie. Kojarzenie zabiegów elektroterapii z oddziaływaniem mechanicznym. Impulsowe pole magnetyczne małej częstotliwości: Charakterystyka fizyczna pola magnetycznego. Działanie biologiczne pola magnetycznego o wyższych wartościach indukcji. Leczenie polami magnetycznymi o wyższych wartościach indukcji- magnetoterapia. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania do magnetoterapii. Magnetostymulacja- terapia polami magnetycznymi o niższej wartości indukcji. Działanie biologiczne. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania. Pole elektromagnetyczne wielkiej częstotliwości. Diatermia krótkofalowa: Właściwości i wytwarzanie prądów wielkiej częstotliwości. Działanie biologiczne, dawkowanie DKF. Podstawowe wskazania i przeciwwskazania. Diatermia impulsowa: Metoda indukcyjna diatermii krótkofalowej. Działanie pulsującego pola magnetycznego wielkiej częstotliwości na tkanki. Zasady terapii oraz wskazania i przeciwwskazania. Diatermia mikrofalowa: Charakterystyka pola oraz zasada działania promiennika mikrofalowego (magnetron). Zabiegi lecznicze przy użyciu mikrofal. Wskazania i przeciwwskazania. Wiadomości wstępne: Zapoznanie z przepisami bhp obowiązującymi w pracowni fizykoterapii. Rodzaje czynników fizycznych - przykładowe zabiegi. Termoterapia. Ciepłolecznictwo: Parafinoterapia - metodyka zabiegów: okładów, zawijań, skarpetek, rękawiczek, przy użyciu plastrów i okładów 24 godzinnych. Zimnolecznictwo: Aparaty do kriostymulacji z zastosowaniem ciekłego azotu, powietrza, CO₂. Budowa, zasada działania technika i metodyka wykonywania zabiegów przy użyciu krioaplikatora. Zabiegi zimnolecznicze przy użyciu zimnego powietrza, lodu, żelów chłodzących. Metody krioterapeutyczne. Wskazania i przeciwwskazania do zabiegów krioterapii miejscowej. Aktynoterapia: BHP, budowa i obsługa lamp do naświetlań promieniowaniem IR i światłem widzialnym. Metodyka naświetlań miejscowych i ogólnych promieniowaniem IR i światłem widzialnym. BHP, budowa i obsługa lamp do naświetlań promieniowaniem UV. Metodyka określania wrażliwości pacjenta na oddziaływanie promieniowania nadfioletowego. Metodyka naświetlań miejscowych promieniowaniem UV. Metodyka naświetlań ogólnych
--	--	---

		indywidualnych i zbiorowych promieniowaniem UV. Metodyka naświetlań miejscowych i ogólnych promieniowaniem UV u dzieci. Galwanizacja: BHP, budowa i obsługa aparatów do elektrolecznictwa. Ogólna metodyka galwanizacji. Metodyka galwanizacji w obrębie kończyn Biostymulacja laserowa : BHP, budowa i obsługa biostymulatora laserowego. Metodyka zabiegów. <u>Ćwiczenia:</u> Prądy diadynamiczne: Rodzaje prądów diadynamicznych. BHP, budowa i obsługa aparatów do prądów diadynamicznych. Metodyka zabiegów w obrębie kończyn górnych i kończyn dolnych przy użyciu elektrod płytkowych. Metodyka zabiegów przy użyciu prądów DD w przypadku osłabienia mięśni z nieczynności w obrębie kończyn górnych, kończyn dolnych i tułowia. Metodyka zabiegów przy użyciu prądów DD w obrębie różnych części ciała elektrodami punktowymi na uchwycie cyrklowym. Metodyka zabiegów przy użyciu prądów izodynamicznych. Elektrodiagnostyka: Metoda jakościowa i ilościowa elektrodiagnostyki. Elektrostymulacje: BHP, budowa i obsługa aparatury do elektrostymulacji mięśni o zaburzonym przewodnictwie nerwowo-mięśniowym. Metodyka elektrostymulacji metodą dwubiegunową. Metodyka elektrostymulacji metodą jednobiegunową (punkty motoryczne pośrednie i bezpośrednie). Wskazania i przeciwwskazania do elektrostymulacji. Tonoliza – modyfikacja metody Hufschmidta: BHP, budowa i obsługa aparatury do tonolizy. Metodyka zabiegów w przypadku zaburzenia pobudliwości nerwowo-mięśniowej mięśni działających względem siebie antagonistycznie. Wskazania i przeciwwskazania do tonolizy. Prądy TENS, MENS i HVS: BHP, budowa i obsługa aparatury do stymulacji prądami TENS, MENS i HVS. Metodyka zabiegów przezskórnej stymulacji nerwowo-mięśniowej TENS. Wskazania i przeciwwskazania do prądów TENS. Prądy Traeberta: BHP, budowa i obsługa aparatury do elektrostymulacji przeciwbólowej prądami Traeberta. Metodyka zabiegów przy użyciu prądów Traeberta. Wskazania i przeciwwskazania do elektrostymulacji przy użyciu prądów Traeberta. Prądy Kotza (rosyjska stymulacja): BHP, budowa i obsługa aparatury do stymulacji wg Kotza. Metodyka zabiegów stymulacji mięśni osłabionych z nieczynności i mięśni zdrowych przy użyciu prądów Kotza. Wskazania i przeciwwskazania do stymulacji mięśni przy użyciu prądów Kotza. Prądy interferencyjne: BHP, budowa i obsługa aparatury do stymulacji prądami interferencyjnymi. Metodyka zabiegów przy użyciu prądów interferencyjnych w obrębie kończyn górnych, kończyn dolnych i tułowia.
--	--	--

		Ultradźwięki: BHP, budowa i obsługa aparatów do nadźwiękowania. Metodyka wykonywania ultradźwięków i fonoforezy. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania ultradźwięków. Pole elektromagnetyczne wielkiej częstotliwości-diatermia krótkofalowa DKF: BHP, budowa i obsługa aparatu Diamat G-10. Metodyka wykonywania zabiegów przy użyciu diatermii krótkofalowej w obrębie kończyn górnych, kończyn dolnych i tułowia. Wskazania i przeciwwskazania do przegrzewania diatermią krótkofalową. Impulsowe pole magnetyczne wielkiej częstotliwości-TERAPULS: BHP, budowa i obsługa aparatu Terapuls GS-200. Metodyka wykonywania zabiegów przy użyciu impulsowego pola magnetycznego wielkiej częstotliwości w obrębie różnych części ciała. Wskazania i przeciwwskazania do impulsowego pola magnetycznego wielkiej częstotliwości. Pole magnetyczne małej częstotliwości – magnetoterapia: BHP, budowa i obsługa aparatu do magnetoterapii. Metodyka wykonywania zabiegów przy użyciu pola magnetycznego małej częstotliwości w obrębie różnych części ciała. Wskazania i przeciwwskazania do magnetoterapii.
27	Fizjoprofilaktyka i promocja zdrowia	<u>Wykłady:</u> Definicja i podział fizjoprofilaktyki. Samorządowe programy polityki zdrowotnej. Znaczenie promocji zdrowia w zapobieganiu chorob. Fizjoprofilaktyka a ergonomia. Fizjoprofilaktyka zaburzeń postawy ciała. Fizjoprofilaktyka w chorobach cywilizacyjnych. Fizjoprofilaktyka w medycynie sportowej. <u>Ćwiczenia:</u> Znaczenie fizjoterapii w profilaktyce. Profilaktyka jako forma zapobiegania chorobom. Analiza czynności statycznych i dynamicznych w profilaktyce chorób i znaczenie trajektorii ruchu. Prezentacja i pokaz wybranych pozycji utrwalających prawidłowe nawyki w czynnościach statycznych i dynamicznych (podczas siedzenia, stania, leżenia, chodzenia, biegania i pracy). Fizjoprofilaktyka udarów mózgu. Fizjoprofilaktyka w pulmonologii. Fizjoprofilaktyka w onkologii i opiece paliatywnej. Fizjoprofilaktyka w kardiologii. Fizjoprofilaktyka w geriatric. Fizjoprofilaktyka w neurologii wieku rozwojowego. Fizjoprofilaktyka w reumatologii. Fizjoprofilaktyka zespołów bólowych kręgosłupa.
28	Masaż	<u>Wykłady:</u> Anatomia i fizjologia układu mięśniowego. Receptory. Rodzaje masażu leczniczego, klasyfikacja masażu, wskazania i przeciwwskazania. Podział mięśni. Metodyka masażu

		klasycznego i tensegracyjnego. Masaż w różnych jednostkach chorobowych. Badanie podmiotowe i przedmiotowe. <u>Ćwiczenia:</u> Podstawowe wyposażenie stanowiska pracy. B.H.P. Zasady ergonomicznej pracy. Ułożenia rozluźniające. Ułożenia drenażowe. Dobór przyborów. Palpacyjna ocena reaktywności tkanek. Technika głaskania masażu klasycznego Technika rozcierania masażu klasycznego. Technika ugniatania masażu klasycznego. Technika oklepywania, wibracji i wstrząsania masażu klasycznego Metodyka masażu klasycznego kończyny górnej (ramienia, przedramienia, ręki). Metodyka masażu klasycznego kończyny dolnej (uda, podudzia i stopy.) Metodyka masażu klasycznego mięśni grzbietowej części tułowia. Masaż Tensegracyjny. Cztery układy wg Kassolik i Andrzejewski.
29	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej	Zapoznanie z podstawowymi wiadomościami dotyczącymi etiologii i mechanizmów dysfunkcji. Zapoznanie z zasadami doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób z dysfunkcjami narządu ruchu w ortopedii, traumatologii i elementach medycyny sportowej w zależności od okresu choroby i stanu funkcjonalnego usprawnianej osoby. Planowanie postępowania fizjoterapeutycznego na podstawie podjętych działań diagnostycznych u osób w różnym przedziale wiekowym z dysfunkcjami narządu ruchu w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych u osób w różnym przedziale wiekowym z dysfunkcjami narządu ruchu w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej. Prowadzenie dokumentacji dla potrzeb fizjoterapii niezbędnej do kontroli przebiegu usprawniania. Umiejętność współpracy w grupie fizjoterapeutycznej, zapoznanie z zasadami etyki zawodowej fizjoterapeuty.
30	Kliniczne podstawy fizjoterapii w reumatologii	Środki fizjoterapii- materialno-techniczna baza fizjoterapii (wyposażenie i sprzęt). Metodyczne środki fizjoterapii. Specyfika pracy fizjoterapeuty na oddziale reumatologicznym. Organizacja zespołu rehabilitacyjnego. Zasady badania podmiotowego i przedmiotowego. Zasady i cele prowadzenia badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta reumatologicznego. Specyfika postępowania fizjoterapeutycznego u osób z dysfunkcjami narządu ruchu z przyczyn ortopedycznych, traumatologicznych i reumatologicznych. Zapoznanie z podstawowymi wiadomościami dotyczącymi etiologii i mechanizmów dysfunkcji w przypadku choroby

		zwyrodnieniowej stawów, oraz w przypadku reumatoidalnego zapalenia stawów (RZS). Zapoznanie z metodami oceny narządu ruchu dla doboru środków fizjoterapeutycznych w RZS. Formy, cele ćwiczeń leczniczych oraz zabiegów fizykalnych jako podstawowych składowych fizjoterapii w reumatologii oraz stosowane metody. Określenie celów etapowych i końcowych. Podstawowe zasady prowadzenia dokumentacja w procesie usprawniania. Formy, cele ćwiczeń leczniczych oraz zabiegów fizykalnych jako podstawowych składowych fizjoterapii w reumatologii oraz stosowane metody. Określenie celów etapowych i końcowych. Podstawowe zasady prowadzenia dokumentacja w procesie usprawniania. Demonstracja pacjentów z rozpoznaniem choroby zwyrodnieniowej i RZS. Badanie kliniczno-podmiotowe: wywiad personalny, dotyczący schorzenia. Prowadzenie badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta, badanie dodatkowe (specjalistyczne). Określenie stopnia uszkodzenia stawów na podstawie analizy wybranych przypadków. Klasyfikacja pacjenta w zależności od stopnia uszkodzenia stawu. Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonanych badań czynnościowych w przypadku choroby zwyrodnieniowej stawów i związanych z nią zespołów chorobowych.
31	Kliniczne podstawy fizjoterapii w neurologii i neurochirurgii	Badanie pacjenta w neurologii i neurochirurgii - badanie podmiotowe, badanie przedmiotowe, badanie siły i napięcia mięśniowego, badanie chodu, badanie równowagi, badanie czucia, badanie palpacyjne, badanie objawów rozciągowych, badanie odruchów, badanie praksji. Testy i metody: Repty, Brunnstrom, Bartel, Ashworth. Prowadzenie wywiadów i badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta: po udarze mózgu, w przypadku uszkodzenia ważniejszych nerwów czaszkowych, nerwów obwodowych i splotów, w przypadku zespołów bólowych kręgosłupa oraz w przypadku urazowych uszkodzeń układu nerwowego, w przypadku wybranych nowotworów układu nerwowego oraz w przypadku wybranych chorób neurologicznych wieku dziecięcego, w przypadku wybranych chorób układu pozapiramidowego, w przypadku wybranych chorób neurodegeneracyjnych, w przypadku wybranych zaburzeń układu przedsionkowego oraz w przypadku miopatii. Rola aktywnej rehabilitacji i sport inwalidów jako rehabilitacja społeczna i socjalna pacjentów neurologicznych. Badanie deficytów neurologicznych i określanie ich pochodzenia. Dobór zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w postępowaniu przed i pooperacyjnym w neurochirurgii na podstawie wykonanych testów czynnościowych. Profilaktyka

		zmian wtórnych wynikających z deficytów neurologicznych i funkcjonalnych. Rola aktywnej rehabilitacji i sport inwalidów jako rehabilitacja społeczna i socjalna pacjentów neurologicznych.
32	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pediatrii i neurologii dziecięcej	<u>Wykłady:</u> Zasady wykonywania badań i oceny narządu ruchu u dziecka dla właściwego doboru środków fizjoterapeutycznych. Zasady programowania procesu rehabilitacji w oparciu o wyniki badań, z uwzględnieniem przeciwwskazań do stosowania zabiegów fizjoterapeutycznych w przypadku schorzeń z zakresu pediatrii i neurologii dziecięcej. <u>Ćwiczenia:</u> Przydział tematów do pracy własnej. Wstępne planowa nie postępowania fizjoterapeutycznego i prowadzenie dokumentacji klinicznej u dzieci w wybranych schorzeniach neurologicznych, u dzieci z hipotonią, wad postawy u dzieci.
33	Kliniczne podstawy fizjoterapii w kardiologii i kardiochirurgii	<u>Wykłady:</u> Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego po zabiegach kardiochirurgicznych, po przebytym zawale mięśnia sercowego, w zaburzeniach krążenia obwodowego i zaburzeń naczynioruchowych. Prowadzenia badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta w zależności od etapu postępowania fizjoterapeutycznego. <u>Ćwiczenia:</u> Informacje dotyczące warunków zaliczenia przedmiotu. Organizacja zespołu rehabilitacyjnego. Organizacja i ocena wyników programu rehabilitacyjnego. Dokumentacja. Warunki prowadzenia rehabilitacji kardiologicznej. Bezpieczeństwo pacjenta. Zarys podstaw anatomicznych. Czynniki ryzyka, prewencja pierwotna i wtórna. Metody diagnostyczne. Metody leczenia. Psychologiczne problemy osób z chorobami układu krążenia. Zespół terapeutyczny KRK. Pomiary ciśnienia i tętna, test ABI.
34	Kliniczne podstawy fizjoterapii w pulmonologii	Informacje dotyczące warunków realizacji przedmiotu. Uwagi ogólne, warunki zaliczenia przedmiotu. Anatomia uk. oddechowego. Podział chorób. Badania diagnostyczne wykorzystywane w pulmonologii. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pulmonologii. Cel rehabilitacji pulmonologicznej w zależności od wskazań i stanu pacjenta. Alternatywne techniki oczyszczania. Inhalacje. Kinezyterapia oddechowa.

35	Kliniczne podstawy fizjoterapii w chirurgii	Wprowadzenie w oddział chirurgii ogólnej, onkologicznej i naczyniowej; Chirurgia naczyniowa - choroby oraz rodzaje zabiegów chirurgicznych; Fizjoterapia przed- i po operacyjna; Chirurgia ogólna i onkologiczna - choroby oraz rodzaje zabiegów chirurgicznych; Fizjoterapia przed- i po operacyjna; Stopa cukrzycowa - przyczyny, skutki, fizjoterapia; Zaliczenie - kolokwium oraz umiejętność praktyczna studenta.
36	Kliniczne podstawy fizjoterapii w ginekologii i położnictwie	Rola i zastosowanie fizjoterapii w ginekologii i położnictwie. Wskazania oraz rodzaje zabiegów w chirurgii ginekologicznej. Znaczenie i cele fizjoterapii przed- i pooperacyjnej w ginekologii i położnictwie. Planowanie i metodyka postępowania fizjoterapeutycznego przed i po zabiegach chirurgii ginekologicznej z uwzględnieniem dojścia operacyjnego: przez powłoki brzuszne. Dobór metod i środków terapeutycznych dostosowanych do sprawności psychofizycznej pacjentki. Klasyfikacja i przyczyny nietrzymania moczu u kobiet. Przedstawienie metod diagnostyczno-terapeutycznych oraz zasad Planowanie i metodyka postępowania fizjoterapeutycznego przed i po zabiegach chirurgii uroginekologicznej z uwzględnieniem dojścia operacyjnego: przezpochwowo. Dobór metod i środków terapeutycznych dostosowanych do sprawności psychofizycznej pacjentki. Planowanie i metodyka postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku rozwiązania ciąży metodą operacyjną (cesarskie cięcie). Dobór metod i środków terapeutycznych dostosowanych do sprawności psychofizycznej pacjentki. Planowanie i metodyka postępowania fizjoterapeutycznego kobiet po porodzie drogą pochwową w zależności od okresu połogu. Dobór metod i środków terapeutycznych dostosowanych do sprawności psychofizycznej pacjentki. Klasyfikacja i przyczyny nietrzymania moczu u kobiet. Przedstawienie metod diagnostyczno-terapeutycznych oraz zasad prowadzenia dokumentacji fizjoterapeutycznej (dzienniczek mikcji). Podstawowe zasady planowania postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku nietrzymania moczu u kobiet.
37	Kliniczne podstawy fizjoterapii w geriatrii	Zapoznanie się z pracą na oddziale opiekuńczo-pielęgnacyjnym o profilu rehabilitacyjnym oraz na oddziale psychiatrycznym. Specyfika pracy z osobami w podeszłym wieku. Organizacja zespołu rehabilitacyjnego. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku: złamania szyjkowo-krętarzowego w obrębie kości udowej, zmian zwyrodnieniowych stawów u pacjentów geriatrycznych. Zasady - przeprowadzenia wywiadu z pacjentem lub interpretacja karty informacyjnej, - prowadzenia badań czynnościowych pozwalających na

		określenie stanu funkcjonalnego pacjenta. Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych w przypadku złamania szyjkowo-krętarzowego w obrębie kości udowej. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku amputacji w obrębie kończyn dolnych i górnych u osób w podeszłym wieku . Zasady - przeprowadzenia wywiadu z pacjentem lub interpretacja karty informacyjnej, - prowadzenia badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta. Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych w przypadku amputacji w obrębie kończyn dolnych i górnych u pacjentów geriatrycznych.
38	Kliniczne podstawy fizjoterapii w psychiatrii	Zaburzenia psychiczne w ośrodkach opieki długoterminowej. Terapia zaburzeń psychicznych. Specyfika pracy z osobami z zaburzeniami z zakresu psychiatrii. Organizacja zespołu rehabilitacyjnego. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku pacjentów z chorobami psychiatrycznymi. Zasady - przeprowadzenia wywiadu z pacjentem lub interpretacja karty informacyjnej, - prowadzenia badań pozwalających na określenie stanu psychicznego pacjenta. Prowadzenie dokumentacji klinicznej. Zapoznanie z zasadami doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u pacjentów w zależności od rodzaju schorzenia z zakresu psychiatrii, zaawansowania choroby, stanu funkcjonalnego i psychicznego usprawnianej osoby. Planowanie i prowadzenie kompleksowej fizjoterapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (np. otępienie, depresja, zaburzenia lękowe, psychozy), z wykorzystaniem podstawowych informacji na temat konkretnych jednostek chorobowych, z uwzględnieniem stanu funkcjonalnego i psychicznego pacjenta. Wykonywanie i interpretowanie wybranych skal klinimetrycznych (np. skale samooceny depresji, lęku, MMSE, Test zegara, GDS) oraz przedstawienie wyników badań.
39	Kliniczne podstawy fizjoterapii w intensywniej terapii	Metodyczne środki fizjoterapii. Zapoznanie się z pracą na oddziale intensywniej terapii. Specyfika pracy na oddziale intensywniej terapii. Organizacja zespołu rehabilitacyjnego. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku pacjentów nieprzytomnych -ocena stanu nieprzytomności, skale ocen -wpływ długotrwałego unieruchomienia na organizm Zasady -interpretacja karty informacyjnej, -prowadzenie badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta. Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych w przypadku pacjentów nieprzytomnych. Wstępne planowanie

		postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku ostrej niewydolności krążenia, zadania fizjoterapeuty wobec pacjenta z ostrą niewydolnością krążenia Zasady - przeprowadzenia wywiadu z pacjentem lub interpretacja karty informacyjnej, -prowadzenia badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta. Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych w przypadku ostrej niewydolności krążenia. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku leczenia chorych po rozległych operacjach na jamie brzusznej, zadania fizjoterapeuty wobec pacjenta po zabiegu operacyjnym. Zasady -przeprowadzenia wywiadu z pacjentem lub interpretacja karty informacyjnej, -prowadzenia badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych w przypadku leczenia chorych po rozległych operacjach na jamie brzusznej. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w przypadku ostrej niewydolności oddechowej, zadania fizjoterapeuty wobec pacjenta z niewydolnością oddechową. Zasady -przeprowadzenia wywiadu z pacjentem lub interpretacja karty informacyjnej - prowadzenia badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych w przypadku ostrej niewydolności oddechowej.
40	Kliniczne podstawy fizjoterapii w onkologii i medycynie paliatywnej	Metodyczne środki fizjoterapii. Specyfika pracy fizjoterapeuty na oddziale onkologicznym. Organizacja zespołu rehabilitacyjnego. Ocena siły mięśniowej, zakresu ruchów czynnych i biernych, przykurczów mięśniowych. Prowadzenie wywiadów i badań czynnościowych, pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjentki po leczeniu raka piersi. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego. Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych. Prowadzenie wywiadów i badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta po leczeniu nowotworów układu oddechowego. Fizjoterapia w okresie przed- i pooperacyjnym. Wstępne planowanie postępowania fizjoterapeutycznego. Prowadzenie dokumentacji klinicznej dotyczącej wykonywanych badań czynnościowych. Prowadzenie wywiadów i badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta po leczeniu nowotworów układu pokarmowego. Fizjoterapia w okresie przed- i

		pooperacyjnym, nauka efektywnego kaszlu przy stabilizacji rany pooperacyjnej, nauka ćwiczeń oddechowych torem przeponowym. Prowadzenie wywiadów i badań czynnościowych pozwalających na określenie stanu funkcjonalnego pacjenta po leczeniu nowotworów układu moczowo płciowego. Postępowanie fizjoterapeutyczne przed- i pooperacyjnym, nauka pionizacji.
41	Fizjoterapia w ortopedii, traumatologii i medycynie sportowej	<u>Wykłady:</u> Podział złamań według rodzaju dyslokacji. Rodzaje stosowanych stabilizacji oraz możliwości stosowania fizjoterapii. Proces gojenia oraz powikłania w gojeniu złamań. Zasady leczenia złamań. Zabiegi fizjoterapeutyczne stosowane u pacjentów w zależności od rodzaju unieruchomienia. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z w/w dysfunkcji spowodowanych urazem. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku: – urazowego uszkodzenia ręki, - złamania nasady dalszej kości promieniowej, kości palców, śródręcza, kości nadgarstka, – uszkodzeń więzadeł nadgarstka i ręki, – uszkodzeń ścięgien zginaczy i prostowników ręki, – złamań trzonu kości przedramienia, głowy kości promieniowej, wyrostka łokciowego, – złamań w obrębie stawu łokciowego przebiegające ze zwłknięciem, – złamań kości ramiennej (nadkłykciowe złamania kości ramiennej oraz trzonu, proksymalne złamania kości ramiennej). Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z w/w dysfunkcji spowodowanych urazem. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w złamaniach obojczyka, w złamaniach łopatki, w urazach stawu obojczykowo-barkowego. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z w/w dysfunkcji spowodowanych urazem. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych: w złamaniach kości skokowej, kości piętowej, złamaniach kości śródstopia i palców, w urazach ścięgien i więzadeł (zerwanie ścięgna Achillesa, uszkodzenie więzadeł stawu skokowego), w złamaniach podudzia, głowy strzałki, złamaniach rzepki, w urazach łokotki, więzadeł i torebki stawu kolanowego oraz nawykowym zwłknięciu rzepki, w złamaniach trzonu kości udowej, złamaniach przedkrętarzowych, szyjki kości udowej, złamaniach panewki, w zwłknięciach stawu biodrowego. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z w/w dysfunkcji spowodowanych urazem. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w złamaniach kręgosłupa i klatki piersiowej. Elementy zaopatrzenia ortopedycznego stosowane w uszkodzeniach kręgosłupa. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w złamaniach mostka i żeber. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z

		w/w dysfunkcji spowodowanych urazem. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w pozaszkieletowych skostnieniach, zespole Sudecka, zespole niedokrwiennym Volkmanna, stawie rzekomym. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z w/w dysfunkcji spowodowanych powikłaniem po urazie. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w kręgosłupie. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z postępującego procesu dysfunkcji w wyniku statycznych wad kręgosłupa. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w zapaleniach kości i stawów o etiologii zakaźnej. Nieswoiste zapalenia kości. Swoiste zapalenia kości. Nieswoiste zapalenia stawów. Swoiste zapalenia stawów. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w leczeniu zapaleń kości i stawów. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób po amputacjach urazowych w obrębie kończyn górnych. Zasady zaopatrzenia ortopedycznego stosowanego u osób po amputacjach kończyn górnych. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób po amputacjach urazowych w obrębie kończyn dolnych w zależności od poziomu amputacji oraz przyczyny. Zasady zaopatrzenia ortopedycznego stosowanego u osób po amputacjach kończyn dolnych. <u>Ćwiczenia:</u> Specyfika pracy fizjoterapeuty na oddziale ortopedii, traumatologii i reumatologii. Uwagi organizacyjne, warunki zaliczenia przedmiotu. Środki fizjoterapii, materialno-techniczna baza fizjoterapii (wyposażenie i sprzęt). Metodyczne środki fizjoterapii. Zespół rehabilitacyjny. Zapoznanie z organizacją pracy zespołu rehabilitacyjnego. Podział złamań według rodzaju dyslokacji. Rodzaje stosowanych stabilizacji oraz możliwości stosowania fizjoterapii. Proces gojenia oraz powikłania w gojeniu złamań. Zasady leczenia złamań. Zabiegi fizjoterapeutyczne stosowane u pacjentów z opatrunkiem gipsowym. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z w/w dysfunkcji spowodowanych urazem. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych: – w przypadku urazowego uszkodzenia ręki, – złamania nasady dalszej kości promieniowej, kości palców, śródreżca, kości łódkowatej, – w przypadku uszkodzeniach więzadeł nadgarstka i ręki, – w uszkodzeniu ścięgna zginaczy i prostowników ręki, – w złamaniach trzonu kości przedramienia, głowy kości promieniowej, wyrostka łokciowego, – złamanie w obrębie stawu łokciowego przebiegające ze zwłknięciem, – w złamaniach kości ramiennej (nadłokciowe złamania kości ramiennej oraz
--	--	--

		trzonu, proksymalne złamania kości ramiennej) w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Planowanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych w w/w dysfunkcjach. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w: – złamaniach obojczyka, – złamaniach łopatki, – urazach stawu obojczykowo-barkowego. w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Planowanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych w w/w dysfunkcjach. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w: – złamaniach kości skokowej, kości piętowej, złamaniach kości śródstopia i palców, – urazach ścięgien i więzadeł (zerwanie ścięgna Achillesa, uszkodzenie więzadeł stawu skokowego) – złamaniach podudzia, głowy strzałki, złamaniach rzepki, – urazach łokotki, więzadeł i torebki stawu kolanowego oraz nawykowym zwichnięciu rzepki, – złamaniach trzonu kości udowej, złamaniach przekrętarzowych, szyjki kości udowej, złamaniach panewki, – zwichnięciach stawu biodrowego w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w złamaniach miednicy i obręczy miedniczej w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych: -w złamaniach kręgosłupa i klatki piersiowej (elementy zaopatrzenia ortopedycznego stosowane w uszkodzeniach kręgosłupa), - w złamaniach mostka i żeber w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w: - pozaszkieletowych skostnieniach, - zespole Sudecka, - zespole niedokrwiennym Volkmana, - stawie rzekomym w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób po amputacjach urazowych w obrębie kończyn górnych w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod
--	--	--

		fizjoterapeutycznych we wrodzonych deformacjach stóp w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją . Planowanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w zapaleniach kości i stawów o etiologii zakaźnej. Nieswoiste zapalenia kości. Swoiste zapalenia kości. Nieswoiste zapalenia stawów. Swoiste zapalenia stawów . Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w leczeniu zapaleń kości i stawów. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób po amputacjach urazowych w obrębie kończyn dolnych w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi z zakresu fizjoterapii klinicznej w dysfunkcjach narządu ruchu, ortopedii, traumatologii i medycyny sportowej.
42	Fizjoterapia w reumatologii	Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w zapaleniach kości i stawów o etiologii zakaźnej. Nieswoiste zapalenia kości. Swoiste zapalenia kości. Nieswoiste zapalenia stawów. Swoiste zapalenia stawów. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w leczeniu zapaleń kości i stawów. Planowanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych w w/w dysfunkcjach. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej niezbędnej do kontrolowania wyników rehabilitacji. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych: w przypadku choroby zwyrodnieniowej stawów kręgosłupa i stawów biodrowych, w wybranych chorobach zwyrodnieniowych stawów obwodowych w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Przedstawienie: Skali Seyfrieda, klasyfikacji Steinbrockera, klasyfikacji czynnościowej wg Goftona, Wskaźnik stawowy wg Ritchie. Planowanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych w w/w dysfunkcjach. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej niezbędnej do kontrolowania wyników rehabilitacji. Możliwości stosowania zaopatrzenia ortopedycznego u osób ze schorzeniami reumatycznymi

		Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych: w chorobach, którym towarzyszy zapalenie stawów (sarkoidioza, choroby układu krwiotwórczego), w schorzeniach związanych ze znanymi czynnikami infekcyjnymi (bakteryjne zapalenie stawów, wirusowe zapalenie), w fibromialgii, w gorączce reumatycznej, w chorobach stawów wywołanych zakażeniami metabolicznymi: dna moczaniowa, ochronoza, w osteoporozie w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego osoby z w/w dysfunkcją. Planowanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych w w/w dysfunkcjach. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej niezbędnej do kontrolowania wyników rehabilitacji. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi z zakresu fizjoterapii klinicznej w dysfunkcjach narządu ruchu reumatologii.
43	Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii	<u>Wykłady:</u> Cele i zadania fizjoterapii chorych z uszkodzeniem obwodowego i ośrodkowego układu nerwowego po uszkodzeniu rdzenia kręgowego i po zabiegach neurochirurgicznych. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku: zaburzeń ruchowo-czuciowych, spastyczności, regulacji napięcia mięśniowego, czynników obniżających napięcie mięśniowe, zabiegów operacyjnych w zespole wzmożonego napięcia mięśniowego w zależności od okresu choroby i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych oraz zaopatrzenia ortopedycznego u chorych z ogniskowymi uszkodzeniami mózgu w przypadku: przejściowych ataków ischemicznych, guzów mózgu, urazów czaszkowo-mózgowych, wad wrodzonych i wcześniej nabytych układu nerwowego w zależności od okresu choroby i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z deficytów neurologicznych. Omówienie standardów postępowania rehabilitacyjnego w poszczególnych okresach choroby. Przedstawienie zadań i celów danego okresu. Zapoznanie z metodami i testami pozwalającymi na określenie stanu funkcjonalnego osoby po udarze mózgu (Repty, Brunnstrom, Bartel, Ashworth). Zapoznanie z zasadami doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku stwardnienia rozsianego (SM) w zależności od występujących objawów np. spastyka, ataksja, bóle, męczliwość oraz stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady profilaktyki

	zmian wtórnych wynikających z dysfunkcji spowodowanych stwardnieniem rozsianym (SM) z uwzględnieniem stanu funkcjonalnego i psychicznego pacjenta. Zasady postępowania fizjoterapeutycznego u pacjentów z chorobami przewlekłe postępującymi przebiegającymi z postępującym zanikiem mięśni. Zasady fizjoterapii w uszkodzeniach pierwotnie mięśniowych, rdzeniowym zaniku mięśni, polineuropatiach. Zapoznanie z zasadami doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku choroby Parkinsona. Fizjoterapia jako integralna część kompleksowego leczenia chorych. Metody fizjoterapeutyczne stosowane w leczeniu choroby Parkinsona. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych przypadku urazów kręgosłupa i rdzenia kręgowego w zależności od poziomu uszkodzenia i okresu choroby pacjenta. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z deficytów neurologicznych i funkcjonalnych. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w postępowaniu przed i pooperacyjnym w neurochirurgii. Zapoznanie z zasadami doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w zależności od rodzaju uszkodzenia w przypadku zespołów bólowych w odcinku lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa (rwa kulszowa), nerwu strzałkowego, piszczelowego, spłotu ramiennego i nerwów obwodowych kg., nerwu twarzewego, nerwu trójdzielnego. <u>Ćwiczenia:</u> Ocena stanu funkcjonalnego pacjenta po udarze mózgu za pomocą metod i testów: Repty, Brunnstrom, Bartel, Ashworth. Pojęcie wiotkości, spastyczności. Metody walki ze spastyką Planowanie i wykonywanie zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku udaru mózgu w zależności od okresu choroby Metody usprawniania zaburzeń czuciowo-ruchowych Zaopatrzenie ortopedyczne mające zastosowanie u pacjentów po udarze mózgu. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej niezbędnej do kontrolowania wyników rehabilitacji. Skala Glasgow. Usprawnianie pacjenta w poszczególnych okresach: okres rehabilitacji przyłożkowej, okres rehabilitacji poszpitalnej. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku stwardnienia rozsianego (SM). Planowanie i wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych w zależności od występujących objawów np. spastyka, ataksja, bóle, męczliwość. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej niezbędnej do kontrolowania wyników rehabilitacji. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku
--	--

		choroby Parkinsona. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku dystrofii mięśniowej. Planowanie i wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych i odpowiednich metod terapeutycznych na podstawie wyników testów i badań czynnościowych. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej niezbędnej do kontrolowania wyników rehabilitacji. Postępowanie fizjoterapeutyczne w urazach nerwów obwodowych w zależności od rodzaju uszkodzenia: Neuropraxia, Neurotmesis, Aksonotmesis. Postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od sytuacji czynnościowo strukturalnej odnerwionej kończyny: Okres I, Okres II, Okres III. Zabiegi ortopedyczne Pojęcie bólu neurogennego. Przyczyny bólu krzyża. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku zespołów szyjnych i lędźwiowych. Dyskopatia –ocena deficytów neurologicznych. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku urazów kręgosłupa i rdzenia kręgowego w zależności od poziomu uszkodzenia i okresu choroby pacjenta. Dobór zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w postępowaniu przed i pooperacyjnym w neurochirurgii na podstawie wykonanych testów czynnościowych. Profilaktyka zmian wtórnych wynikających z deficytów neurologicznych i funkcjonalnych. Rola aktywnej rehabilitacji i sport inwalidów jako rehabilitacja społeczna i socjalna pacjentów neurologicznych po uszkodzeniach rdzenia kręgowego na różnych poziomach.
44	Fizjoterapia w wieku rozwojowym	Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u dzieci z wadami wrodzonymi w obrębie narządu ruchu, w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u dzieci z jałową martwicą kości, z chorobą zapalną kości i stawów, u dzieci z okołoporodowymi obrażeniami narządu ruchu, w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u dzieci z deformacjami kręgosłupa w wieku rozwojowym, w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym, w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w złamaniach miednicy i obręczy miedniczej. Zasady profilaktyki zmian wtórnych wynikających z w/w dysfunkcji spowodowanych urazem. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne u

		dzieci z dysfunkcjami narządu ruchu w przypadku aseptycznych martwic nasad, w przypadku zapaleń kości oraz idiopatycznych zapaleniach kości w zależności od stanu funkcjonalnego rehabilitowanego dziecka. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z dysplazją i luksacją stawu biodrowego, w zależności od stanu funkcjonalnego. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci ze schorzeniami reumatologicznymi, w zależności od stanu funkcjonalnego małego pacjenta. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z wadami postawy, w zależności od stanu funkcjonalnego dziecka. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z rozszczepem kręgosłupa, w zależności od stanu funkcjonalnego dziecka. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci w chorobach z postępującym zanikiem mięśni, w zależności od stanu funkcjonalnego dziecka. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne u dzieci z rdzeniowym zanikiem mięśni, w zależności od stanu funkcjonalnego dziecka. Kompleksowe postępowanie fizjoterapeutyczne w obrażeniach narządu ruchu w wieku rozwojowym (okołoporodowych uszkodzeniach splotu barkowego, okołoporodowych złamań kości).
45	Dydaktyka fizjoterapii	Definicje. Krótki rys historyczny. Rozwój dydaktyki polskiej. Przedmiot i zadania dydaktyki. Podstawowe pojęcia dydaktyki: wychowanie, system kształcenia, edukacja, kształcenie, nauczanie, uczenie się. Ogniska procesu kształcenia, Cele kształcenia, treści kształcenia, zasady kształcenia. Metody kształcenia. Infrastruktura i środki dydaktyczne. Wyzwania edukacyjne XXI wieku. Rola i zadania współczesnego nauczyciela. Predyspozycje i cechy osobowe.
46	Fizjoterapia w kardiologii i kardiochirurgii	<u>Wykłady:</u> Cele, metodyka, charakterystyka fizjoterapii pacjentów kardiologicznych i kardiochirurgicznych. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w kardiologii i kardiochirurgii w zależności od etapu usprawniania. Układ bodźcowo-przewodzący. Morfologia krzywej EKG. Zaburzenia rytmu serca – rodzaje, przyczyny, objawy, leczenie. Wady zastawkowe Nagłe zatrzymanie krążenia (CA). Nagły zgon sercowy (SCD). Transplantacja serca. Choroby naczyń mózgowych Zaburzenia naczynioruchowe. <u>Ćwiczenia:</u> Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych dla osób z zaburzeniami kardiologicznymi w zależności od

		wydolności układu sercowo naczyniowego i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Organizacja i specyfika I, II, III etap rehabilitacji kardiologicznej. Zasady profilaktyki w kardiologii. Metodyka i przebieg próby wysiłkowej. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych na podstawie interpretacji wyników próby wysiłkowej w kardiologii. Zasady doboru zabiegów i ćwiczeń leczniczych w zależności od stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby oraz etapu rehabilitacji kardiologicznej.
47	Fizjoterapia w pulmonologii	<u>Wykłady:</u> Zasady i interpretacja najważniejsze badań wykorzystywanych w pulmonologii (badania czynnościowe układu oddechowego: spirometria podstawowa, próby prowokacyjna i rozkurczowa, pletyzmografia, TLCO, gazometryczne badanie krwi, inne badania dodatkowe, np. w kierunku atopii) Znaczenie badań w diagnostyce i kontroli efektów leczenia z uwzględnieniem fizjoterapii. Technika wykonywania badań, interpretacja wyników badań. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w zależności od objawów i wyników badań wykorzystywanych w pulmonologii. Zasady stosowania wysiłku fizycznego w przewlekłych chorobach układu oddechowego. <u>Ćwiczenia:</u> Specyfika pracy fizjoterapeuty na oddziale pulmonologicznym. Uwagi ogólne, warunki zaliczenia przedmiotu. Środki fizjoterapii, materialno-techniczna baza fizjoterapii (wyposażenie i sprzęt). Metodyczne środki fizjoterapii. Zespół rehabilitacyjny. Zapoznanie z organizacją pracy zespołu rehabilitacyjnego. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przebiegu restrykcyjnych i obturacyjnych chorób układu oddechowego. Wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych z wykorzystaniem odpowiednich metod terapeutycznych w zależności od stanu funkcjonalnego pacjenta. Prowadzenie dokumentacji przebiegu usprawniania w poszczególnych etapach rehabilitacji.
48	Fizjoterapia w chirurgii	Wprowadzenie w oddział chirurgii ogólnej, onkologicznej i naczyniowej; Chirurgia naczyniowa - choroby oraz rodzaje zabiegów chirurgicznych; Fizjoterapia przed- i po operacyjna; Chirurgia ogólna i onkologiczna - choroby oraz rodzaje zabiegów chirurgicznych; Fizjoterapia przed- i po operacyjna; Stopa cukrzycowa - przyczyny, skutki, fizjoterapia.

49	Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie	Zapoznanie z programem ćwiczeń oraz specyfiką pracy w oddziałach ginekologii i położniczym. Podstawowe zasady BHP stosowane w warunkach klinicznych. Nauka umiejętnego przeprowadzenia wywiadu z pacjentką. Przypomnienie zagadnień z zakres anatomii i fizjologii układu moczowo-płciowego. Planowanie postępowanie fizjoterapeutycznego u pacjentek oddziału położniczego. Poród – pozycje ułożeniowe, fizjoterapia po porodzie siłami natury (PSN) i po cięciu cesarskim (CC). Szkoła rodzenia – fizjoterapia jako aktywna pomoc w przygotowaniu do porodu. Okres połogu – rola fizjoterapii. Planowanie postępowania fizjoterapeutycznego w wybranych chorobach ginekologicznych. Rola fizjoterapii. Planowanie postpowania fizjoterapeutycznego w onkologii ginekologicznej. Zadania i wskazania oraz przeciwwskazania do fizjoterapii.
50	Fizjoterapia w pediatrii	Rozwój psychoruchowy dziecka. Ocena zdrowia noworodka (skala APGAR) o badanie prawidłowych odruchów wrodzonych o rozwój czynności ruchowych Pojęcie normy rozwojowej Duża i mała motoryka Duża i mała motoryka. Przedstawienie wybranych metod diagnostyczno-terapeutycznych stosowanych pediatrii na przełomie ostatnich lat. Postępowanie fizjoterapeutyczne przed i po zabiegach chirurgicznych u dzieci. Przyczyny hipotonii. Ogólne zasady postępowania w przypadkach hipotonii: wady chromosomalne (np.zespół Downa), choroby obwodowego układu nerwowego, RZM Werdinga-Hoffmana, RZM Kugelberga- Welander o schorzenia tkanki łącznej, zespół Ehlersa- Danlosa, zespół Morfana. Choroby układu oddechowego u noworodków, niemowląt i dzieci oraz postępowanie fizjoterapeutyczne. Zasady badania dla potrzeb fizjoterapii pacjentów pediatrycznych z chorobami układu oddechowego. Przedstawienie schematów leczenia i fizjoterapii oddechowej pacjentów z zespołem aspiracji smółki, zapaleniem płuc, zespołem zaburzeń oddychania, dysplazją oskrzelowo-płucną. Fizjoterapia dzieci w różnych chorobach układu oddechowego. Postępowanie fizjoterapeutyczne w zależności od wieku dziecka i zaburzeń pulmonologicznych. Patologia układu oddechowego. Objawy kliniczne w typowych dysfunkcjach układu oddechowego. Pojęcie duszności oddechowej. Ćwiczenia oddechowe- zasady i zastosowanie. Mukowiscydoza. Toaleta drzewa oskrzelowego. Postępowanie całościowe fizjoterapeuty w mukowiscydozie (układ oddechowy i układ ruchu). Choroby układu krążenia. Prezentacja hemodynamiki najczęściej występujących wad wrodzonych serca u dzieci. Rozwój dziecka z wadą wrodzoną serca. Powikłania po zabiegach kardiochirurgicznych istotne w praktyce fizjoterapeuty.

		Fizjoterapia wad wrodzonych serca. Najczęstsze wady wrodzone. Kwalifikacja wad do terapii. Postępowanie fizjoterapeutyczne: okres przedoperacyjny, okres wewnątrzszpitalny, okres ambulatoryjny. Dysfunkcje górnego i dolnego neuronu ruchowego u dzieci a postępowanie fizjoterapeutyczne. Mózgowe porażenie dziecięce, przepuklina oponowa rdzeniowa, okołoporodowe uszkodzenie spłotu barkowego, etiologia, podział, obraz kliniczny, metody fizjoterapii na każdym etapie rozwojowym. Fizjoterapia dzieci z uszkodzonym C.U.N. Zaburzenia w psychoruchowym rozwoju dziecka. Odruchy prymitywne w badaniu kinezyologicznym niemowląt. Obserwacja motoryki spontanicznej. Próby prowokacyjne. Kompleksowe usprawnianie ruchowe dziecka z MPD: kinezyterapia, fizykoterapia, masaż, hipoterapia, muzykoterapia, hydroterapia, zaopatrzenie ortopedyczne, terapia zajęciowa. Ogólne zasady usprawniania dzieci metodami NDT-Bobathów i Vojty.
51	Fizjoterapia w geriatrici	<u>Wykłady:</u> Omówienie zasad doboru odpowiedniego rodzaju ćwiczeń, treningów (oporowy) oraz metod fizjoterapeutycznych wpływających na masę i siłę mięśniową u osób starszych (sarkopenia). Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób w podeszłym wieku w przypadku najczęstszych złamań w obrębie narządu ruchu u osób starszych w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Omówienie zasad doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób w podeszłym wieku w przypadku dolegliwości związanych z osteoporozą oraz ze zmianami zwyrodnieniowymi stawów w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Omówienie zasad doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób w podeszłym wieku w przypadku amputacji w obrębie kończyn dolnych i górnych w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Omówienie zasad doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób w podeszłym wieku w przypadku udaru mózgu, choroby Alzheimera, choroby Parkinsona oraz w przypadku stwardnienia rozsianego (SM) w zależności od stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Omówienie zasad doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób z chorobami psychiatrycznymi i zaburzeniami psychicznymi. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób z zaburzeniami poznawczymi, z deficytem poznawczym, z otępieniem. <u>Ćwiczenia:</u>

		Środki fizjoterapii- materialno-techniczna baza fizjoterapii (wyposażenie i sprzęt). Metodyczne środki fizjoterapii. Zapoznanie się z pracą na oddziale opiekuńczo-pielęgnacyjnym o profilu rehabilitacyjnym oraz na oddziale psychiatrycznym. Specyfika pracy z osobami w podeszłym wieku. Organizacja zespołu rehabilitacyjnego. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku złamania szyjkowo-krętarzowego w obrębie kości udowej. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku zmian zwyrodnieniowych stawów obwodowych i kręgosłupa. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku amputacji w obrębie kończyn dolnych i górnych u osób w podeszłym wieku. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w stanie po udaru mózgu w zależności od etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku choroby Alzheimer'a. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku choroby Parkinsona. Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych w przypadku stwardnienia rozsianego (SM). Wykonywanie badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób w podeszłym wieku z zaburzeniami poznawczymi, deficytem poznawczym, otępieniem. Planowanie i wykonywanie ćwiczeń w nietrzymaniu moczu u osób starszych. Planowanie i wykonywanie ćwiczeń w zaburzeniach stabilności ciała, koordynacji, siły mięśniowej u osób starszych. Prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej niezbędnej do kontrolowania wyników rehabilitacji w najczęstszych schorzeniach dotyczących osób w podeszłym wieku. Podsumowanie wiadomości z zakresu wykonywania badań i testów niezbędnych dla doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób w podeszłym wieku.
52	Fizjoterapia w psychiatrii	Zasady doboru odpowiedniego rodzaju testów, ćwiczeń, treningów metod fizjoterapeutycznych w wybranych jednostkach chorobowych w psychiatrii u osób w różnym przedziale wiekowym. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób z zaburzeniami jedzenia, zaburzeniami lękowymi oraz zaburzeniami osobowości z uwzględnieniem etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady doboru zabiegów i metod

		fizjoterapeutycznych u osób z depresją z uwzględnieniem etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób ze schizofrenią z uwzględnieniem etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby. Zasady doboru zabiegów i metod fizjoterapeutycznych u osób z zaburzeniami psychicznymi związanymi z intoksykacją alkoholową i uzależnieniem od alkoholu oraz uzależnieniem od innych substancji psychoaktywnych z uwzględnieniem etapu leczenia i stanu funkcjonalnego rehabilitowanej osoby.
53	Fizjoterapia w onkologii i medycynie paliatywnej	Rehabilitacja w zaburzeniach czynnościowych układu ruchu, oddechowego, krążenia i nerwowego po leczeniu nowotworów złośliwych. Rehabilitacja chorego nieprzytomnego. Rehabilitacja po leczeniu raka piersi. Zastosowanie metod drenażu limfatycznego, masażu suchego oraz fizykoterapii u pacjentek po mastektomi. Instruktarz domowy ćwiczeń dnia codziennego. Protezowanie piersi. Rehabilitacja po leczeniu nowotworów układu oddechowego. Fizjoterapia w okresie przed- i pooperacyjnym, nauka efektywnego kaszlu przy stabilizacji rany pooperacyjnej, nauka ćwiczeń oddechowych torem przeponowym, zasady usprawniania pacjenta z drenem. Rehabilitacja po leczeniu nowotworów układu pokarmowego. Fizjoterapia w okresie przed- i pooperacyjnym, nauka efektywnego kaszlu przy stabilizacji rany pooperacyjnej, nauka ćwiczeń oddechowych torem przeponowym, zasady postępowania fizjoterapeutycznego u pacjentów ze stomią. Rehabilitacja po leczeniu nowotworów układu moczowo- płciowego. Fizjoterapia w okresie przed- i pooperacyjnym, nauka pionizacji, zapobieganie powstawaniu zrostów pooperacyjnych, profilaktyka powikłań krążeniowo- naczyniowych. Rehabilitacja po leczeniu nowotworów tkanek miękkich i kości. Fizjoterapia chorych po amputacjach , zaopatrzenie ortopedyczne, nauka chodu i kompensacji kończyny górnej, profilaktyka przeciwzakrzepowa i przeciwobrzękowa. Rehabilitacja po leczeniu nowotworów głowy i szyi. Fizjoterapia obejmująca zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym i po radioterapii, zmniejszenie ograniczenia ruchomości stawów w leczonej okolicy, reedukacja nerwowo-mięśniowa, nauka mowy przełykowej. Rehabilitacja po leczeniu nowotworów ośrodkowego układu nerwowego. Fizjoterapia chorych z zaburzeniami czynności ośrodkowego układu nerwowego, uwzględniając postępowanie wyrównawcze, zapobiegawcze i paliatywne.
54	Diagnostyka funkcjonalna w dysfunkcjach układu ruchu	<u>Wykłady:</u> Diagnostyka funkcjonalna i podstawy metodyczne fizjoterapii

		dzieci z dysfunkcjami narządu ruchu i zaburzeniami neurologicznymi. Diagnostyka funkcjonalna i podstawy metodyczne fizjoterapii dorosłych z dysfunkcjami narządu ruchu i zaburzeniami neurologicznymi. Badania diagnostyczne i funkcjonalne narządu ruchu i układu nerwowego jako podstawa tworzenia, weryfikacji i modyfikacji programu rehabilitacji. Testy obiektywne i subiektywne stosowane u pacjentów z dysfunkcjami narządu ruchu. <u>Ćwiczenia:</u> Środki fizjoterapii, materialno-techniczna baza fizjoterapii (wyposażenie i sprzęt). Metodyczne środki fizjoterapii. Zespół rehabilitacyjny. Zapoznanie z organizacją pracy zespołu rehabilitacyjnego. Przedstawienie etiologii i patomechanizmów występujących w dysfunkcjach układu ruchu w szczególności w: zespole Sudecka, zespole niedokrwiennym Volkmanna, swoistymi i nieswoistym zapaleniu kiści, w gorączce reumatycznej, dnie moczanowej, stwardnieniu rozsianym, chorobie Parkinsona, uszkodzeniu nerwów czaszkowych, rdzeniowych i obwodowych. Zapoznanie z przebiegiem dysfunkcji układu ruchu w zakresie: ortopedii, traumatologii i medycyny sportowej, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii. Zapoznanie z przebiegiem dysfunkcji układu ruchu w zakresie: reumatologii oraz neurologii i neurochirurgii, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii. Przedstawienie zasad diagnozowania oraz ogólnych zasady i sposobów leczenia najważniejszych dysfunkcji układu ruchu w zakresie: ortopedii, traumatologii i medycyny sportowej, reumatologii, neurologii i neurochirurgii oraz pediatrii i neurologii dziecięcej. Zasady podmiotowego i przedmiotowego badania oraz zasady interpretacji wyników badań dodatkowych w diagnostyce wybranych chorób układu ruchu w szczególności w: zespole Sudecka, zespole niedokrwiennym Volkmanna, swoistymi i nieswoistym zapaleniu kiści, w gorączce reumatycznej, dnie moczanowej, stwardnieniu rozsianym, chorobie Parkinsona, uszkodzeniu nerwów czaszkowych, rdzeniowych i obwodowych. Przedstawienie szczegółowego badania dla potrzeb fizjoterapii. Przeprowadzenie analizy biomechanicznej z zakresu prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w dysfunkcjach układu ruchu. Przeprowadzenie oceny stanu układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe). Wykonanie analizy chodu oraz interpretacja uzyskanych wyników. Nauka badania narządów zmysłów i oceny równowagi. Ocena zdolności wysiłkowej, tolerancji
--	--	--

		wysiłkowej oraz poziomu zmęczenia i przetrenowania. Dobór i prowadzenie postępowania diagnostyczno-fizjoterapeutycznego u osób po urazach w obrębie tkanek miękkich układu ruchu leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach w obrębie kończyn (stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach) leczonych zachowawczo i operacyjnie, po urazach kręgosłupa bez porażeń oraz w przypadku stabilnych i niestabilnych złamań kręgosłupa. Dobór i prowadzenie postępowania diagnostyczno-fizjoterapeutycznego u osób po amputacjach planowanych (postępowanie przed- i pooperacyjne) oraz urazowych (amputacje konwencjonalne i fizjologiczne), nauka chodu w protezie oraz postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą. Dobór i prowadzenie postępowania diagnostyczno-fizjoterapeutycznego przed- i pooperacyjne u osób po rekonstrukcyjnych zabiegach ortopedycznych, w tym po zabiegach artroskopowych i po endoprotezoplastyce. Zasady kwalifikacji do zabiegów operacyjnych oraz podstawowe zabiegi operacyjne. Podsumowanie i sprawdzenie wiadomości oraz umiejętności wykonywania diagnostyki funkcjonalnej w zakresie dysfunkcji układu ruchu.
55	Terapia manualna	<u>Wykłady:</u> Rys historyczny leczenia manualnego. Zapoznanie z nomenklaturą stosowaną w terapii manualnej. Mechanizm oddziaływania leczniczego. Założenia teoretyczne medycyny manualnej. Narząd ruchu jako jedność funkcjonalna organizmu. Charakterystyka ruchomości stawów. Wyjaśnienie pojęć; ilości i jakości ruchu. Omówienie fizjologicznej, anatomicznej i patologicznej granicy ruchu. Etiopatogeneza zaburzeń czynnościowych narządu ruchu. Zablokowanie-patogeneza, objawy i ich następstwa. Charakterystyka zmian w obrębie skóry, nerwów, mięśni, więzadeł, torebki stawowej. Metodologia oceny stanu narządu ruchu. Badanie ogólne i odcinkowe. Wskazania z punktu widzenia terapii i profilaktyki. Charakterystyka stanów patologicznych w których terapia manualna jest całkowitym przeciwwskazaniem. Zapoznanie ze stosowanymi technikami terapii manualnej i mechanizmem ich oddziaływania. Mobilizacja bierna i czynna. Pozycja wyjściowa, stabilizacja, kierunek ruchu, dokumentacja. Trakcja z uwzględnieniem reguły ruchu w zależności od budowy stawu. Techniki rozciągania mięśni oraz jej determinanty. Podstawy neuromechaniki i ich zaburzenia. Ocena zaburzeń neuromechaniki. Zasady wykonywania testów napięciowych nerwów oraz przywracania prawidłowej ich prawidłowej

		mechaniki. Wyjaśnienie pojęcia i znaczenie stereotypu ruchu. Ćwiczenia: Badanie przedmiotowe i podmiotowe. Ogólna ocena wzrokowa narządu ruchu w statyce i w dynamice. Ocena stereotypu ruchu. Wywiad , ocena wzrokowa kręgosłupa w statyce i dynamice , ocena ruchomości czynnej i biernej, badanie palpacyjne skóry, więzadeł, tkanki podskórnej, mięśni i stawów międzykręgowych. Wywiad, ocena wzrokowa w płaszczyźnie strzałkowej, czołowej i poprzecznej, badanie palpacyjne, ocena ruchu czynnego, biernego i międzysegmentarnego kręgosłupa szyjnego. Wywiad, wyszukiwanie punktów kostnych, ocena wzrokowa, badanie palpacyjne stawów skroniowo-żuchwowych oraz pomiar i ocena ruchomości stawu. Diagnostyka różnicująca źródło bólu, ocena gry ślizgu stawowego, ocena czynnościowa mięśni; testy długości i oporu stawów obręczy biodrowej i kończyny dolnej. Techniki miękkie, przywracanie prawidłowej przesuwalności skóry i tkanki podskórnej, nerwów, poizometryczna relaksacja mięśni szyi wykonywana z terapeutą oraz autoterapia odcinka szyjnego kręgosłupa.
56	Metody specjalne fizjoterapii	Prawidłowy i nieprawidłowy rozwój wzorców postawy i ruchu od 0 do 12 miesiąca życia w oparciu o praktyczne doświadczenia sensoryczne. Ocena terapeutyczna postaci mózgowego porażenia dziecięcego. Praktyka i teoria handlingu. Demonstracja terapii metodą NDT-Bobath różnych postaci mózgowego porażenia dziecięcego – analiza poszczególnych przypadków. Dobór sprzętu pomocniczego, rodzaju podłoża oraz pomocy ortopedycznych. Ocena terapeutyczna oraz analiza problemów pacjenta z hemiplegią. Demonstracja terapii metodą NDT-Bobath pacjentów z hemiplegią z różnymi problemami funkcjonalnymi. Praktyczne zastosowanie koncepcji neurorozwojowej NDT-Bobath w różnych dyscyplinach sportu. Wskazania do terapii metodą Vojty. Zasady wyzwalań kompleksów motorycznych odruchowej lokomocji. Wyzwalanie kompleksu motorycznego w postaci odruchowego obrotu. Wyzwalanie kompleksu motorycznego podczas stymulacji odruchowego pełzania. Zasady postępowania w przypadku bólów kręgosłupa. Praktyczne wykonywanie ćwiczeń McKenziego. Zasady profilaktyki bólów kręgosłupa. Zasady prawidłowego wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego. Metoda terapii manualnej wg Rakowskiego i Lewita: terapia zaburzeń czynnościowych tkanek miękkich – skóra, powięź, więzadła okolicy kręgosłupa. Badanie dysfunkcji stawów kręgosłupa. Mobilizacje stawów odcinek lędźwiowy, piersiowy i szyjny. Główne zasady torowania w metodzie PNF.

		Technika rytmicznego zapoczątkowania ruchu. Technika rytmicznego zapoczątkowania ruchu – wzorce łopatki i miednicy. Kombinacja wzorców łopatki i miednicy. Technika kombinacji skurczów izotonicznych. Ćwiczenia na macie – przykłady kliniczne Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas zajęć. Rys historyczny, definicja integracji sensorycznej. Założenia terapii SI. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego. Czynniki ryzyka zaburzenia przetwarzania sensorycznego. Działanie układu przedsionkowego, proprioceptywnego, dotykowego. Objawy zaburzeń przetwarzania sensorycznego. Odruchy i ich znaczenie w SI. Krótka charakterystyka i znaczenie diagnozy. Dieta sensoryczna. Strategie sensoryczne w sytuacjach typowych. Wyposażenie sali do SI. Przykłady zabaw i ćwiczeń stosowanych w SI. Podstawy teoretyczne i praktyczne metody Schroth – trójpłaszczyznowa terapia skolioz. Metody leczenia zachowawczego skolioz idiopatycznych- wskazówki oparte o zalecenia SOSORT (Society on Scoliosis Orthopaedic and Rehabilitation Treatment). Specyficzne metody fizjoterapeutyczne w leczeniu zachowawczym. skoliozy idiopatycznej, metoda FITS, metoda SEAS, metody DoboMed, metoda Schroth. Badania przesiewowe w kierunku wczesnego wykrycia skoliozy idiopatycznej. Ocena kąta rotacji tułowia z wykorzystaniem skoliometru Bunnella, interpretacja wyników. Badanie kliniczne dziecka ze skoliozą idiopatyczną. Teoretyczne podstawy metody Schroth, nomenklatura wg. Schroth, - bloki, kliny, skoliotyczna torsja kręgosłupa, korekcji ustawienia miednicy, barków, „obrotowy” system oddychania w skoliozie. Postępowanie fizjoterapeutyczne u osób ze skoliozą dwułukową. Rodzaje ćwiczeń. Korekcja miednicy i kręgosłupa skoliozy 3- łukowej i 4 – łukowej. „Cylinder mięśniowy”, „obrotowy” system oddychania w skoliozie. Terapia Schroth w nieskoliotycznych wadach postawy- choroba Scheuermanna.
57	Adaptowana aktywność fizyczna i sport osób z niepełnosprawnością	Definicje pojęć: niepełnosprawność, inwalidztwo, dysfunkcja. Znaczenie wzmożonej aktywności fizycznej oraz treningu sportowego w życiu osoby niepełnosprawnej. Specyfika sportu osób niepełnosprawnych. Elementy rehabilitacyjne stosowane w sporcie osób niepełnosprawnych Klasyfikacja sportowo-medyczna w sporcie osób niepełnosprawnych. Specyfika treningu osób niepełnosprawnych z uszkodzeniem narządu wzroku i słuchu. Sportowe gry zespołowe dla zawodników niedowidzących, niewidomych i ociemniałych i ich rola w kształtowaniu koordynacji nerwowo-mięśniowej i orientacji przestrzennej oraz doskonaleniu zmysłu słuchu i dotyku. Możliwości funkcjonalne zawodników po amputacjach Charakterystyka sportowców pod względem

		funkcjonalnym z grupy V klasyfikacji sportowo-medycznej (różne schorzenia narządu ruchu – Les Autres). Charakterystyka zaburzeń funkcjonalnych w zależności od poziomu uszkodzenia rdzenia kręgowego oraz ich wpływ na realizację programu treningowego w wybranych dyscyplinach sportu. Specyfika prowadzenia treningu z osobami z porażeniem mózgowym. Trening biegowy osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem ich dysfunkcji i schorzenia. Trening pływacki – wpływ aktywności fizycznej w środowisku wodnym na organizm zawodnika w aspekcie sportowym i rehabilitacyjnym. Trening oporowy niepełnosprawnych sportowców – przyrost siły i wytrzymałości mięśni. Przygotowanie konspektu i prowadzenie przez studentów treningu biegowego zawodników z różnymi dysfunkcjami. Przygotowanie konspektu i prowadzenie przez studentów treningu pływackiego zawodników z różnymi dysfunkcjami. Przygotowanie konspektu i prowadzenie przez studentów treningu oporowego zawodników z różnymi dysfunkcjami. Piłka siatkowa rozgrywana w pozycji stojącej i siedzącej - metodyka treningu.
58	Wyroby medyczne (protetyka i ortotyka)	<u>Wykłady:</u> Prezentacja celów ogólnych i szczegółowych przedmiotu. Wymagania programowe, formy zaliczenia przedmiotu obowiązujące piśmiennictwo. Przedstawienie zagadnień tematycznych z dziedziny zaopatrzenia ortopedycznego. Zapoznanie z obowiązującymi zasadami BHP. Rola zespołu terapeutycznego. Interpretacja pojęć: protetyka, ortotyka, kalceotyka, epitetyka, adiowatyka. Protezy kończyn górnych, ortotyka stosowana w obrębie kończyny górnej. Protezy kończyn dolnych i miednicy, ortotyka stosowana w obrębie kończyny dolnej. Protezy tułowia, ortotyka kręgosłupa i tułowia. Obuwie ortopedyczne, pomoce lokomocyjne i pomoce pielęgnacyjne. <u>Ćwiczenia:</u> Prezentacja protez kończyn górnych. Układy sterowania protezami kończyn górnych. Protezy ręki. Ręka mioelektryczna. Rodzaje haków ręki i ich funkcje. Protezy przedramienia. Kikut Krukenberga. Leje protez przedramienia. Sterowanie ruchami chwytными haka w protezie przedramienia. Kosmetyczne i kinetyczne protezy ramienia. Zasady obsługi, użytkowania, stosowania i postępowania fizjoterapeutycznego. Pokaz sposobu bandażowania kikuta opaską elastyczną. Prezentacja niewłaściwych pozycji u chorych po amputacji kończyny dolnej. Prezentacja protez i ortez kończyn dolnych. Protezy

		zewewnętrzne stopy. Protezy zewnętrzne podudzia (podkolanowe). Protezy zewnętrzne uda (przedkolanowe i nadkolanowe). Protezy zewnętrzne w amputacji (całkowitej) kończyny dolnej. Zasady obsługi, użytkowania, stosowania i postępowania fizjoterapeutycznego. Prezentacja gorsetów stabilizujących, korekcyjnych i odciążających. Gorset typu Bahlera, gorset doniczkowy, gorset Cheneau, gorset Boston, gorset typu Blounta z Miliwaukee). Zasady obsługi, użytkowania, stosowania i postępowania fizjoterapeutycznego. Kołnierze odciążające i stabilizujące szyjny odcinek kręgosłupa. Kołnierz opaskowy miękki typu Schanza, typu Florida . Kołnierz stabilizujący Campa i Philadelphia. Kołnierze korygujące kręcz szyi. Pokaz wybranych kołnierzy i sznurówek. Zasady obsługi, użytkowania, stosowania i postępowania fizjoterapeutycznego. Klasy kompresji pończoch stosowanych w profilaktyce zakrzepowego zapalenia żył, żylakach, nieodwracalnych obrzękach limfatycznych). Metodyka stosowania pończoch. Zasady obsługi, użytkowania, stosowania i postępowania fizjoterapeutycznego. Prezentacja innych wyrobów medycznych- zasady obsługi, użytkowania, stosowania i postępowania fizjoterapeutycznego.
59	Diagnostyka funkcjonalna w chorobach wewnętrznych	Diagnostyka funkcjonalna w kardiologii i kardiochirurgii, pulmonologii, chirurgii. Diagnostyka funkcjonalna w ginekologii i położnictwie, geriatrici, psychiatrii. Diagnostyka funkcjonalna w onkologii i medycynie paliatywnej oraz w nefrologii i transplantacji nerki. Diagnostyka funkcjonalna w kardiologii i kardiochirurgii. Diagnostyka funkcjonalna w pulmonologii. Diagnostyka funkcjonalna w chirurgii. Diagnostyka funkcjonalna w ginekologii i położnictwie. Diagnostyka funkcjonalna w geriatrici. Diagnostyka funkcjonalna w psychiatrii. Diagnostyka funkcjonalna w onkologii i medycynie paliatywnej. Diagnostyka funkcjonalna w nefrologii i transplantacji nerki.
60	Diagnostyka funkcjonalna w wieku rozwojowym	Diagnoza funkcjonalna w wieku rozwojowym: czym jest diagnoza, - diagnoza lekarska, diagnoza funkcjonalna, badanie lekarskie rehabilitacyjne, cele leczenia, części składowe zlecenia na zabiegi. Ogólne zasady obowiązujące w fizjoterapii, ocena neurorozwojowa dziecka w 1 roku życia, ocena odruchów postawy, prostowania i równowagi, symptomy zaburzeń rozwoju motorycznego, koordynacji wzrokowo słuchowej,, strefy indywidualno-społecznej, metody wczesnej diagnozy neurofizjologicznej, ocena neurorozwojowa wg koncepcji NDT-Bobath, ocena neurorozwojowa wg Wojty, ocena globalnych wzorców ruchu metodą Prechtla, etapy rozwoju dziecka. Mózgowe porażenie dziecięce: opis jednostki chorobowej, rozpoznanie – zespół

		wielospecjalistyczny, etiologia, przyczyny, objawy, postaci MPD, podział MPD wg Ingrama, ocena napięcia mięśniowego, metody oceny funkcjonalnej, system klasyfikacji zdolności manualnych MACS, komputerowa analiza chodu, leczenie dziecka z MPD – leczenie spastyczności, wybrane metody usprawnienia, leczenie farmakologiczne, leczenie toksyną botulinową, operacyjne, ortopedyczne. Możliwości oceny wydolności fizycznej u dzieci z MPD: sprawność psychomotoryczna, sprawność fizyczna, zaburzenia funkcji motorycznych – upośledzenie czynności ruchowej mięśni spastycznych, cele leczenia, kształtowanie się wydolności u dziecka z MPD, ocena wydolności fizycznej – rodzaje testów, interpretacja wyników a rozwój biologiczny – zmiany w układzie krążenia, oddechowym, zmiany podczas wysiłku. Choroby neurologiczne przebiegające z wiotkością; podział lokalizacji obniżonego napięcia mięśniowego, hipotonia centralna, hipotonia obwodowa, rdzeniowy zanik mięśni – etiologia, podział, obraz kliniczny, diagnostyka, badanie, ocena wydolności czynnościowej i siły mięśniowej wg Brooka, leczenie, dystrofia mięśniowa postępująca – objawy, diagnostyka, leczenie, utrzymanie zdolności chodzenia, okołoporodowe uszkodzenie splotu ramiennego, porażenia typu ERBA, porażenie typu KLUMPKEGO. Dysrafie, wady wrodzone, przepuklina oponowo-rdzeniowa, zespół Downa. Zaburzenia statyki ciała; wady postawy. Skolioza.
61	Programowanie rehabilitacji w dysfunkcjach układu ruchu	Zasady doboru środków, form i metod terapeutycznych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w skręceniach stawu skokowego. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w uszkodzeniach ścięgna Achillesa. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w urazach stawu kolanowego. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych przed endoprotezoplastyką stawów biodrowych. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w innych urazach w obrębie kończyn dolnych. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w obrębie obręczy barkowej szczególnie obrażeniach i chorobach stawu ramiennego. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w obrażeniach i chorobach stawu łokciowego i promieniowo- nadgarstkowego. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w obrażeniach i dysfunkcjach

		ręki. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych w obrażeniach i chorobach poszczególnych odcinków kręgosłupa. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych u osób z urazami miednicy. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych u osób z objawami uszkodzenia pnia mózgu, mózdzku i kresomózgowia ze szczególnym uwzględnieniem udaru mózgu, parkinsonizmu, chorób demielinizacyjnych. Metody badania klinicznego i diagnostyki dodatkowej oraz leczenia w zakresie badań stosowanych u osób po uszkodzeniach nerwów obwodowych, w polineuropatiach, w schorzeniach styku nerwowo-mięśniowego, w schorzeniach pierwotnie mięśniowych oraz w różnych zespołach bólowych. Zasady postępowania w ostrych obrażeniach układu ruchu – protokoły postępowania (POLICE, MEAT, PRISE, PRICSE MM). Programowania procesu rehabilitacji w różnych jednostkach chorobowych. Postępowanie fizjoterapeutyczne i jego zróżnicowanie w zakresie fizjoterapii u osób po amputacjach planowanych (postępowanie przed- i pooperacyjne) oraz urazowych (amputacje konwencjonalne i fizjologiczne), prowadzić naukę chodzenia w protezie oraz postępowanie po amputacjach kończyn górnych, w tym instruktaż w zakresie posługiwania się protezą. Postępowanie fizjoterapeutyczne i jego zróżnicowanie przed i po zabiegach artroskopowych stawu kolanowego. Diagnostyka , wskazania do leczenia zachowawczego lub operacyjnego aparatu więzadłowego stawu kolanowego. Programowanie fizjoterapii (rehabilitacji) po urazach i obrażeniach w leczeniu zachowawczym i operacyjnym: więzadeł pobocznych, więzadeł krzyżowych, i innych struktur tkanek miękkich. Diagnostyka i postępowanie fizjoterapeutyczne w leczeniu urazowych ubytków chrząstki stawowej oraz łąkotec stawu kolanowego. Postępowanie fizjoterapeutyczne i jego zróżnicowanie w zakresie fizjoterapii u pacjentów ze schorzeniami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo-wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym. Postępowanie fizjoterapeutyczne i jego zróżnicowanie w zakresie usprawniania funkcji ręki w schorzeniu reumatoidalnym, w tym poprawiające funkcję chwytłą. Przeprowadzenie badania neurologicznego dla potrzeb fizjoterapii i testów funkcjonalnych w fizjoterapii neurologicznej, w tym oceny napięcia mięśniowego, klinicznej oceny spastyczności oraz oceny na poziomie funkcji ciała i aktywności, a także interpretacja badań dodatkowych
--	--	--

		(obrazowych i elektrofizjologicznych).
62	Programowanie rehabilitacji w chorobach wewnętrznych	<u>Wykład:</u> Przedstawienie zasad przeprowadzenia wywiad z pacjentem dla potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach narządu ruchu. Zapoznanie z metodami oceny narządu ruchu dla doboru środków fizjoterapeutycznych w wybranych jednostkach chorobowych. Wymienienie zasady programowania procesu rehabilitacyjnego w oparciu o przeciwwskazania w danych jednostkach chorobowych. Metodyczne środki fizjoterapii. Zespół rehabilitacyjny. <u>Ćwiczenia:</u> Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta onkologicznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej pacjentów z chorobami nowotworowymi. Określenie problemu i celu fizjoterapii. Przygotowanie programu fizjoterapii pacjenta onkologicznego. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta nieuleczalnie chorego. Określenie problemu i celu nadzoru fizjoterapii. Przygotowanie programu fizjoterapii pacjenta paliatywnego. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta chirurgicznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej pacjentów przed- i po zabiegach chirurgicznych. Określenie problemu i celu fizjoterapii. Przygotowanie programu fizjoterapii dla pacjenta leczonego chirurgicznie w tym poprzez chirurgię małoinwazyjną. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta nefrologicznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej pacjentów leczonych na choroby układu moczowego. Określenie problemu i celu fizjoterapii. Przygotowanie programu fizjoterapii dla pacjenta z chorobami układu moczowego. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta angiologicznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej u pacjentów z chorobami naczyń obwodowych. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta metabolicznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej u pacjentów z cukrzycą. Określenie problemu i celu fizjoterapii. Przygotowanie programu fizjoterapii dla pacjenta z cukrzycą. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta kardiologicznego i kardiologicznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej pacjentów z chorobami serca, przed i po zabiegach kardiologicznych. Określenie problemu i celu fizjoterapii. Przygotowanie programu fizjoterapii dla pacjenta kardiologicznego i kardiologicznego. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta pulmonologicznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej pacjentów z chorobami oskrzeli i płuc. Określenie problemu i celu fizjoterapii. Przygotowanie

		programu fizjoterapii dla pacjenta z chorobami układu oddechowego. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta psychiatrycznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej pacjentów z zaburzeniami poznawczymi, depresją i problemami psychiatrycznymi. Określenie problemu i celu fizjoterapii. Przygotowanie programu fizjoterapii pacjenta z chorobami psychiatrycznymi. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta geriatrycznego. Wykonanie diagnostyki funkcjonalnej pacjentów w wieku podeszłym. Określenie problemu i celu fizjoterapii.
63	Programowanie rehabilitacji w wieku rozwojowym	Diagnoza funkcjonalna w wieku rozwojowym. Mózgowe porażenie dziecięce. Możliwości oceny wydolności fizycznej u dzieci z MPD. Choroby neurologiczne przebiegające z wiotkością. Dysrafie, wady wrodzone, przepuklina oponoworzeniowa, zespół Downa. Zaburzenia statyki ciała; wady postawy. Skolioza.
64	Ekonomia i systemy ochrony zdrowia	Zapoznanie z podstawowymi pojęciami z ekonomii. Definicja mikro- i makroekonomii. Regulacje prawne związane z sektorem finansów publicznych i jednostek ochrony zdrowia. Organizacja systemu opieki zdrowotnej. Finansowanie ochrony zdrowia w Polsce (źródła finansowania, formy własności, jakość). Zasady funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce. Ustalenie kosztów jednostkowych procedur medycznych. Relacje pacjent (świadczeniobiorca) – fizjoterapeuta (świadczeniodawca) - płatnik. Narodowy Fundusz Zdrowia-rola i zadania oraz zasady kontraktowania świadczeń zdrowotnych. Zarządzanie finansami ochrony zdrowia w Polsce. Analiza ekonomiczna w sektorze ochrony zdrowia. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania publicznych i niepublicznych placówek służby zdrowia. Ocena majątkowo-kapitałowa placówki ochrony zdrowia- analiza bilansu. Sporządzanie rachunków zysków i strat jednostki ochrony zdrowia. Ustalenie kosztów jednostkowych procedur medycznych. Relacje pacjent (świadczeniobiorca) – fizjoterapeuta (świadczeniodawca) - płatnik.
65	Prawo w kulturze fizycznej i ochronie zdrowia	Pojęcie normy prawnej i przepisu prawnego, typy norm i przepisów prawnych, wykładnia prawa, stosowanie prawa, system prawa, stosunek prawny. Standardy prawne obowiązujące podczas wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Prawne aspekty wykonywania zawodu fizjoterapeuty, omówienie przepisów ustawy o zawodach wykonywanych w ochronie zdrowia, ochrona danych osobowych w służbie zdrowia, rodzaje dokumentacji medycznej i zasady jej udostępniania. Przepisy prawa w sporcie. Odpowiedzialność prawna w działaniach fizjoterapeutycznych.

		Odpowiedzialność karna, cywilna, zawodowa i pracownicza. Etyka zawodowa. Tajemnica zawodowa. Stosunek pracy w zawodzie fizjoterapeuty – podstawy, elementy. Wybrane zagadnienia z prawa sportowego, kultury fizycznej i ochrony zdrowia. Podmioty prawa, osobowość prawna, czynności prawne, zasada wolności umów, typy umów. Pojęcie przestępstwa i wykroczenia, rodzaje przestępstw. Zasady postępowania cywilnego i karnego.
66	Seminarium magisterskie	Wybór wstępnej wersji tematu. Gromadzenie i analiza literatury przedmiotu. Harmonogram projektu. Dyskusja nad obszarami badań, leżących u podstaw zainteresowań badawczych studentów. Planowanie procesu badawczego. Wybór i formułowanie problemu badawczego i hipotez badawczych. Koncepcja rozwiązania problemu badawczego. Dobór metody i techniki realizacji badań. Dobór i opracowanie materiałów źródłowych. Organizacja i przeprowadzenie badań. Wykorzystanie wyników badań dla celów pracy magisterskiej. Redagowanie pracy magisterskiej. Przygotowanie do obrony.
67	Metodyka pracy magisterskiej	Określenie obszaru i problemu badawczego; Cele pracy i hipoteza badawcza; Metody badawcze, materiały źródłowe i zakres pracy; Układ pracy i wymagania edytorskie
68	Wyzwania rynku pracy	Planowanie kariery zawodowej i metody aktywnego poszukiwania pracy; Sylwetka kandydata na rynku pracy; Analiza rynku pracy; Planowanie kariery; Zasady, techniki, metody i narzędzia rekrutacji; Autoprezentacja kandydata; Dokumenty aplikacyjne
69	BHP	Wprowadzenie do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy; Prawne aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy; Pomieszczenia i warunki środowiskowe; Charakterystyka zagrożeń; Pracownie na uczelni; Wypadki na uczelni; Ochrona przeciwpożarowa; Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach
	Przedmioty do wyboru z zakresu:	
	Zmiany biochemiczne i fizjologiczne w starzeniu się organizmu ludzkiego** / Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka**	1] Uwarunkowania zmian biochemicznych w starzeniu się organizmu ludzkiego. Uwarunkowania zmian fizjologicznych w starzeniu się organizmu ludzkiego. Zdrowie niepodzielone. Stary człowiek i ciało. Mity trzeciej tercji. Odkrywanie Tyfona. Ku cielesności ubogiej. Dążenie do turkusów. Witalność w trzeciej tercji. Przez wysiłek do radości. „Niebieskie strefy” i kolorowy seks. 2] Rozwój fizyczny i motoryczny człowieka – wybrane pojęcia. Rozwój osobniczy i ontogenetyczny oraz jego etapy. Osobnik i populacja. Genetyczne podłoże zjawisk rozwojowych. Determinacja i dziedziczenie monogeniczne i poligeniczne

		cech. Zmienność genetyczna i środowiskowa. Samoregulacja procesu ontogenezy. Normalność i norma biologiczna. Mechanizmy sterująco-koordynujące zjawiska rozwojowe. Układ neuro-hormonalny. Pomiar antropometryczne i motoryczne. Proporcje ciała. Typologie somatyczne. Ocena osobnika na tle populacji. Ocena budowy ciała. Antropologia a kultura fizyczna.
	Nowoczesne formy gimnastyki** / Wellness i SPA w fizjoterapii**	1] Wprowadzenie do przedmiotu. nauka podstawowych pojęć z nowoczesnych form gimnastyki. Podstawy bezpieczeństwa na sali gimnastycznej. Podział lekcji na rozgrzewkę, część główną i rozluźnienie; Fitball, small ball - historia, cele i rodzaje ćwiczeń; Gumy (mini bandy, long bandy, floss bandy) - cele i zastosowanie sprzętu; Wałki - cele i sposoby rolowania; Ćwiczenia z obciążeniem. Rodzaje obciążeń. Prawidłowa praca ze sprzętem; Półpiłki równoważne i dyski sensomotoryczne. Przeznaczenie i nauka ćwiczeń; Yoga - filozofia, nauka podstawowej terminologii; Step - historia, choreografia, nauka pracy z muzyką; Stretching i mobilizacje - jako ćwiczenia rehabilitacyjne na sali gimnastycznej; Pilates - historia i ćwiczenia; Trening obwodowy - rodzaje ćwiczeń i wykorzystanie ich w praktyce; Zumba - jako taneczna formy ruchowe; Crossfit - jako trening wytrzymałościowo - siłowy; TRX - historia oraz przykłady ćwiczeń na poszczególne partie mięśni; Ćwiczenia wzmacniające z użyciem oporu własnego ciała. 2] Definicja, cele i rys historyczny wellness i spa. Ich wpływ w profilaktyce zdrowotnej. Wskazania i przeciwwskazania. Wpływ biologiczny zabiegów. Miejsce fizjoterapii w odnowie biologicznej. Termoterapia – zimnolecznictwo i ciepłolecznictwo. Rodzaje, wpływ, wskazania i przeciwwskazania. Prezentacja masażu Kobido. Wykorzystanie czynnika hydrodynamicznego wody i powietrza. Rodzaje, wpływ wskazania i przeciwwskazania. Przedstawienie masażu polinezyjskich – lomi lomi nui, ma- uri. Wykorzystanie elektroterapii, laseroterapii oraz fal ultradźwiękowych. Wpływ, wskazania i przeciwwskazania. Masaż orientalny - tajski, shiatsu, ajurwedyjski. Wykorzystanie aromaterapii, chromatoterapii, krenoterapii. Masaże specjalistyczne, tj.: limfatyczny, segmentarny, izometryczny.
	Gry sportowe osób z niepełnosprawnościami** / Podstawy języka migowego**	1] Cele oraz zadania w poszczególnych grach zespołowych dla osób z niepełnosprawnością. Wybrane gry zespołowe rozgrywane na igrzyskach paraolimpijskich dla osób z różnymi dysfunkcjami (narządu ruchu, wzroku oraz

		niepełnosprawnych intelektualnie). Specyfiką danej gry zespołowej, jej historią, przepisy klasyfikacja medyczna i funkcjonalna, organizacja gry oraz taktyka i technika z uwzględnieniem rodzaju i stopnia posiadanej dysfunkcji. Organizacja i przeprowadzanie zawodów sportowych dla osób z niepełnosprawnością. 2] Poznanie znaków daktylograficznych i znaków ideograficznych. Poznanie znaków określających badania, sposobów leczenia i rehabilitacji oraz zastosowanie ich w zdaniach Zastosowanie znaków słownictwa podstawowego i specjalistycznego w zdaniach w kontakcie z osobą głuchą.
	Podstawy diagnostyki laboratoryjnej w fizjoterapii** / Podstawy komunikacji klinicznej z chorym człowiekiem**	1] Podstawowy sprzęt laboratoryjny. Aparatura laboratoryjna. Podstawowe metody stosowane w diagnostyce laboratoryjnej- oznaczanie wybranych parametrów biochemicznych. Pojęcie normy, wartości referencyjne podstawowych parametrów. Czynniki wpływające na wynik badania laboratoryjnego. Materiał biologiczny wykorzystywany w diagnostyce laboratoryjnej. Sposoby pobierania materiału biologicznego. Metody inwazyjne i nieinwazyjne, diagnostyka schorzeń nerek. Badanie moczu. Charakterystyka krwi pełnej, osocza, surowicy. Diagnostyka hematologiczna. Morfologia krwi obwodowej i interpretacja wyników. Niedokrwistości i inne zaburzenia. Zaburzenia hemostazy. Badanie krzepliwości krwi. Podstawowe parametry hematologiczne. Diagnostyka laboratoryjna stanów zapalnych – ostre, przewlekłe, różnicowanie. Markery stanu zapalnego. – reakcja ostrej fazy. Przesięki wysięki. Wskaźniki biochemiczne ostrego i przewlekłego stanu zapalnego. Oznaczanie białka CRP. Diagnostyka laboratoryjna schorzeń układu ruchu: zaburzeń kostnych, ocena procesów kościotworzenia i resorpcji kości, diagnostyka i monitorowanie leczenia zaburzeń metabolizmu wapniowo- fosforanowego, diagnostyka osteoporozy, osteomalacji, krzywicy. Schorzenia reumatoidalne i inne. Diagnostyka laboratoryjna równowagi kwasowo-zasadowej organizmu, wskaźniki gazometryczne w diagnostyce zaburzeń oddechowych. Różnicowanie kwasic i zasadowic. Wykonanie i interpretacja gazometrii krwi włośniczkowej. Nowoczesne markery oceny ryzyka i wczesnego wykrywania zespołów metabolicznych: miażdżyca, cukrzyca. Diagnostyka zawału mięśnia sercowego. Diagnostyka laboratoryjna wybranych chorób nowotworowych. 2] Przedstawienie zasad skutecznej komunikacji w

		placówkach medycznych. Formy komunikacji z pacjentem i jego rodziną. Charakterystyka formy komunikacji grupowej (pionowej i poziomej). Rola członków zespołu terapeutycznego w nawiązywaniu komunikacji. Przykłady pokonywania barier w komunikacji. Opracowanie scenariusza rozmowy. Komunikacja z pacjentem przebywającym na oddziale opieki paliatywnej i chorób wewnętrznych. Komunikacja z osobą chorą przebywającą na oddziale szpitalnym przed leczeniem operacyjnym w zakresie chorób i urazów narządu ruchu. Komunikacja z pacjentem w pierwszym etapie rehabilitacji po leczeniu operacyjnym chorób i urazów narządu ruchu. Komunikacja z pacjentem w wieku starszym przebywającym w placówce opiekuńczej. Komunikacja z pacjentem starszym z zaburzeniami mowy, słuchu i wzroku. Komunikacja z chorym z zaburzeniami lękowymi. Komunikacja z chorymi z pourazowymi zaburzeniami stresowymi. Komunikacja z dzieckiem z dysfunkcją narządu ruchu. Komunikacja z pacjentem z dolegliwościami bólowymi przebywającego na leczeniu w ramach rehabilitacji uzdrowiskowej.
	Trening zdrowotny w rehabilitacji** / Podstawy aktywności ruchowej seniorów**	1] Student uzyskuje kompetencje specjalisty treningu zdrowotnego pozyskując wiedzę i umiejętności w zakresie: - metodyka rekreacyjnego treningu zdrowotnego, - metodyka treningu sportowego, - wybrane formy treningu indywidualnego, - trening funkcjonalny, - trening cardio, - formy treningu indywidualnego w wodzie, - trening siłowy z elementami kulturystyki. 2] Student uzyskuje kompetencje trenera/instruktora senioralnego pozyskując wiedzę i umiejętności w zakresie: - zdrowie w wieku senioralnym, - fizjologia starzenia się, - turystyka i rekreacja seniorów, - tenis stołowy / badminton, - taniec, - sporty mentalne,

		- fitness i fitness w wodzie.
	Odnowa biologiczna** / USG w fizjoterapii**	1] Definicja, cele i rys historyczny wellnes i spa. Ich wpływ w profilaktyce zdrowotnej. Wskazania i przeciwwskazania. Wpływ biologiczny zabiegów. Miejsce fizjoterapii w odnowie biologicznej. Termoterapia – zimnolecznictwo i ciepłolecznictwo. Rodzaje, wpływ, wskazania i przeciwwskazania. Prezentacja masażu Kobido. Wykorzystanie czynnika hydrodynamicznego wody i powietrza. Rodzaje, wpływ wskazania i przeciwwskazania. Przedstawienie masażu polinezyjskich – lomi lomi nui, ma-uri. Wykorzystanie elektroterapii, laseroterapii oraz fal ultradźwiękowych. Wpływ, wskazania i przeciwwskazania. Masaż orientalny - tajski, shiatsu, ajurwedyjski. Wykorzystanie aromaterapii, chromatoterapii, krenoterapii. Masaże specjalistyczne, tj.: limfatyczny, segmentarny, izometryczny. 2] Podstawy fizyczne i techniczne: Budowa ultrasonografu, rodzaje głowic (liniowe, konweksowe), ustawienia obrazu (gain, focus, częstotliwość), artefakty oraz zasady BHP. Anatomia ultrasonograficzna (MSK USG): Nauka obrazowania tkanek miękkich (mięśnieścięgna, więzadła, nerwy, torebki stawowe). Techniki badania (protokoły): Kończyna górna: Bark (stożek rotatorów, bursa) łokieć (nadkłykie), nadgarstek i ręka; Kończyna dolna: Staw biodrowy, kolanowy (więzadła łąkotki) i skokowy; Kręgosłup i obszar czaszkowo-żuchwowy: Ocena podstawowa. Patologie narządu ruchu: Obrazowanie uszkodzeń ścięgien, naderwań mięśni, stanów zapalnych, wysięków w stawach. Sonofeedback: Wykorzystanie USG na żywo do nauki aktywacji głębokich mięśni stabilizujących (np. transversus abdominis, mięśnie dna miednicy).
	Szkoła rodzenia** / Żywnienie kobiet ciężarnych**	1] Wprowadzenie w zagadnienia dotyczące szkoły rodzenia (cele, struktura, rola fizjoterapeuty); Nauka ćwiczeń podczas porodu (zapobieganie bólom kręgosłupa, wzmacnianie mięśni, nauka oddechu, prawidłowa praca mięśni dna miednicy); Przygotowanie przez fizjoterapeutę w szkole rodzenia do pierwszej fazy porodu; Przygotowanie przez fizjoterapeutę w szkole rodzenia do położu. Nauka i zasady pielęgnacji nad noworodkiem.

		2] Zasady żywienia kobiety w ciąży z uwzględnieniem norm przyjętych dla I, II oraz III trymestru. Wsparcie żywieniowe w dolegliwościach okresu ciąży (konstruowanie zaleceń żywieniowych). Cięża mnoga – postępowanie żywieniowe. Wsparcie żywieniowe kobiet ciężarnych z rozpoznaną otyłością. Postępowanie żywieniowe w połogu oraz okresie karmienia piersią.
	Terapia zajęciowa w fizjoterapii** / Terapia ze zwierzętami**	1] Terapia zajęciowa: cele, rodzaje, metody, terapia dzieci i dorosłych /podobieństwa i różnice. Terapia pracą - rys historyczny, działalność dr P. Pinela, szkoły dla terapeutów zajęciowych, specyfika terapii na oddziałach ortopedycznych, reumatologicznych, psychiatrycznych, urazowych i dla przewlekłe chorych. Cele i zadania terapii pracą; kompensacja braków, korygowanie, usprawnianie, rozbudzanie. Terapia zajęciowa jako przygotowanie do pracy zawodowej. Nauczanie życia, przez życie; ośrodki zainteresowań, ośrodki pracy, metody. Metody terapii zajęciowej ;rewalidacja twórcza, zajęcia kreatywne, psychoterapia pozytywna, terapia dotykem, terapia kreatywna; muzyka, psychodrama /teatr pedagogiczny/, taniec, biblioterapia, arteterapia. Testy w arteterapii; rysunek projekcyjno-rodzinny, test Dom-Drzewo-Człowiek, testy; narysuj rodzinę, człowieka, osobę, rysunek roweru, rysunek rodziny. Znaczenie dla rewalidacji. Rodzaje działań terapeutycznych; terapia C.D.Rogersa, rozładowująca, rozrywkowa, ustosunkowująca się, interpretacyjna, środowiskowa, odciążająca, uczynniająca, obcowania, relaksacyjno-koncentrująca, terapia indywidualna, terapia grupowa, terapia rodziców i rodziny. Zapoznanie studenta ze specyfiką pracy w ośrodkach szkolno-wychowawczych oraz placówkach leczniczych i terapii zajęciowej. Zapoznanie studenta ze strukturą organizacyjną i środowiskiem placówek terapii zajęciowej, Prawne podstawy funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej. Zasady kwalifikacji pacjentów do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej – wymagane dokumenty, okres pobytu pacjenta w placówce. Rola zespołu terapeutycznego, organizacja i metody pracy; ocena postępów 2] Charakterystyka gatunków oraz ras zwierząt wykorzystywanych w animaloterapii. Założenia terapii z wykorzystaniem zwierząt, ich podział i funkcje. Problemy zdrowotne, społeczne i psychologiczne, w terapii których wykorzystywana jest animaloterapia. Rodzaje zajęć. Zasady prowadzenia i odpowiedniego doboru zajęć w odniesieniu do konkretnych potrzeb.

	Aquafitness** / Ratownictwo wodne**	1] Podstawy teoretyczne aqua fitness. Właściwości wody wykorzystywane w zajęciach aqua fitness i ich wpływ na organizm w niej zanurzony. Bezpieczeństwo w czasie ćwiczeń w wodzie. Wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń w wodzie. Dobór przyborów stosowanych w zajęciach aqua fitness. Systematyka ćwiczeń stosowanych w aqua fitness. Pozycje wyjściowe i bazowe ruchy kończyn górnych i dolnych w ćwiczeniach w wodzie. AQUA RELAX – ćwiczenia relaksacyjne, rozciągające i rozciągające w wodzie.. AQUA SHAPE - ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mm i wytrzymałość organizmu. AQUA FOR FUN – ćwiczenia w wodzie w formie zabawy. AQUA AEROBIK – różne formy prowadzenia zajęć w wodzie płytkiej i głębokiej. Tok zajęć ruchowych w wodzie. 2] Ratownictwo wodne - charakterystyka ogólna. Trening umiejętności pływackich. Sprzęty i metody wykorzystywane w ratownictwie wodnym. Trening praktycznych umiejętności wykorzystywanych w ratownictwie wodnym. Specyfika sytuacji zagrożenia życia i zdrowia. Etyczne aspekty ratownictwa wodnego. Prawne aspekty wykonywania czynności ratownictwa wodnego.
	Masaż sportowy** / Masaż w rekreacji**	Anatomiczne i fizjologiczne podstawy zastosowania masażu w sporcie i rekreacji. Połączenia mięśniowo-powięziowe jako element strategii badania sportowca dla potrzeb prowadzenia masażu w sporcie i rekreacji. Masaż w sporcie i rekreacji – rodzaje, techniki. Klasyczny masaż sportowy. Cel i zadania. Zasady i warunki stosowania. Mechanizm działania i techniki. Wpływ na organizm. Wskazania i przeciwwskazania. Rodzaje masażu sportowego i rekreacyjnego. Masaż centryfugalny, funkcyjny i izometryczny charakterystyka, zastosowanie w sporcie i rekreacji. Masaż tkanek głębokich - zastosowanie w sporcie i rekreacji. Koncepcje. Cele i zasady wykonania. Wskazania. Specyfika pracy w klasycznym masażu sportowym uwagi praktyczne. Specyfika pracy w masażu tkanek głębokich – uwagi praktyczne. Techniki ogólne stosowane w masażu głębokim, zastosowanie w sporcie i rekreacji. Strategie masażu tkanek głębokich dla poszczególnych części ciała. Praca z miednicą, kręgosłupem, obręczą barkową i biodrową, klatką piersiową, kończyną dolną i górną. Strategie terapeutyczne zalecane w przypadku powszechnych dolegliwości i urazów sportowych. Elementy oceny funkcji narządu ruchu niezbędne dla doboru i wykonania masażu w sporcie i rekreacji.
	Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna** / Integracja	1] Poznanie znaczenia motywacji w procesie gimnastyki korekcyjnej z punktu widzenia umiejętności postrzegania aktów ruchowych w ujęciu rozwojowym warunkującym

	sensoryczna**	efektywność procesu korygowania i usprawniania na etapach rozwoju ontogenetycznego i kinezyjologicznego. Role zawodowe wychowania do kultury fizycznej na rzecz zdrowia, style uczenia i kierowania pracą, prakseologiczny model postępowania metodycznego. Studenci nabędą wiedzę o budowie programu i jednostki metodycznej gimnastyki korekcyjnej lub kompensacyjnej, oraz na temat obserwacji efektów, analiza skuteczności, wnioskowania i wprowadzania zmian. Poznają zasady edukacji, metod nauczania, wychowania, realizacji zadań, zdobywania i przekazywania wiadomości. Ćwiczenia poświęcone są nabywaniu niezbędnych umiejętności: - stosowania stylu uczenia w zależności od sytuacji edukacyjnej; - analizy wyników diagnozy i formułowania celów pracy przydatnych w tworzeniu programu rocznego dla grupy oraz planowaniu jednostki metodycznej; - tworzenia w zespołach rocznego, ramowego programu gimnastyki korekcyjnej lub kompensacyjnej; - formułowania celów operacyjnych do wybranego zadania z uwzględnieniem etapu nauczania i udział w dyskusji o uzyskanych efektach; - rozpoznawania i stosowania podczas planowania i realizacji metod nauczania ruchu, realizacji zadań, wychowania, kształtowania osobowości oraz przekazywania wiadomości, a także ich rodzajów i możliwości zastosowania; - nabycia umiejętności planowania jednostki metodycznej w oparciu o toki zajęć gimnastyki korekcyjnej i kompensacyjnej, modyfikowania toków zajęć w zależności od potrzeb grypy i warunków środowiskowych; - dostrzegania znaczenia metod realizacji zadań w procesie pobudzania aktywności wewnętrznej i samodzielności na rzecz dbałości o postawę ciała zdrowie. 2] Rys historyczny, definicja integracji sensorycznej. Założenia terapii SI. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego. Czynniki ryzyka zaburzenia przetwarzania sensorycznego. Działanie układu przedsionkowego, proprioceptywnego, dotykowego. Objawy zaburzeń przetwarzania sensorycznego. Odruchy i ich znaczenie w SI. Krótka charakterystyka i znaczenie diagnozy. Dieta sensoryczna. Strategie sensoryczne w sytuacjach typowych. Elementy diagnostyki i obserwacji klinicznej w SI.
--	---------------	--

		Wypożyczenie sali do SI. Przykłady zabaw i ćwiczeń stosowanych w SI.
	Trening powięziowy i techniki mobilizacyjne** / Rola fizjoterapeuty w klubie sportowym**	1] Podstawowe zasady Stretchingu Powięziowego. Reguły i wskazówki niezbędnych do stosowania terapii metodą Stretchingu Powięziowego. Najważniejsze badania i dane oparte na faktach dotyczące terapii metodą Stretchingu Powięziowego. stany chorobowe, które najczęściej poddają się terapii metodą Stretchingu Powięziowego. Wskazówki do codziennej praktyki terapeuty. 2] BHP, ergonomia pracy, rodzaje masażu sportowego, przeciwwskazania, metodyka masażu sportowego. Automasaż z wykorzystaniem rollerów do masażu. Masaż w różnych dyscyplinach sportu. Odnowa biologiczna w przeciążeniach układu ruchu. Istota współpracy terapeuty i zawodnika. Kinesiology taping w sporcie.

V. PROGRAM STUDIÓW

Specjalności kształcenia dla rocznika 2026/27:

bez specjalności

A) PRZYPORZĄDKOWANIE KIERUNKU STUDIÓW DO DYSCYPLIN NAUKOWYCH

L.p.	Dyscypliny naukowe	% PUNKTÓW ECTS
1	nauki o kulturze fizycznej (wiodąca)	51
2	nauki medyczne	10
3	nauki o zdrowiu	39

B) PODSTAWOWE WSKAŹNIKI ECTS OKREŚLONE DLA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	STUDIA STACJONARNE 200,1

łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	STUDIA STACJONARNE 216,2
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	7
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	59
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	58

C) WYMIAR, ZASADY I FORMY ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH

Wymiar praktyk dla studentów rozpoczynających naukę w roku akademickim 2026/27 wynosi łącznie 1560 godzin (58 ECTS). Praktyki realizowane są wg następującego układu:

Zajęcia	sem	Liczba godzin kontaktowych	Liczba punktów ECTS
Praktyka asystencka	4	150	5
Wakacyjna praktyka z kinezyterapii	5	300	11
Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu 1	6	100	4
Wakacyjna praktyka profilowana - wybieralna 1	7	200	7
Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu 2	8	100	4
Wakacyjna praktyka profilowana - wybieralna 2	9	200	7
Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu 3	10	510	20
Razem		1560	58

Możliwe miejsca realizacji praktyk zawodowych:

- szpitale
- kliniki
- poradnie lekarskie
- poradnie rehabilitacyjne
- gabinety rehabilitacyjne
- ośrodki wellness i SPA
- kluby sportowe zatrudniające fizjoterapeutów
- hotele posiadające ofertę wellness, SPA, odnowy biologicznej zatrudniające fizjoterapeutów

D) SPOSOBY WERYFIKACJI OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGANÝCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA

- weryfikacja efektów uczenia się z obszaru wiedzy
 - quiz interaktywny na platformie Moodle (pytania testowe i opisowe)
 - kolokwium pisemne (pytania testowe i opisowe)
 - egzamin pisemny (pytania testowe, opisowe)
 - kolokwium ustne
 - sprawdziany śródsesestralne
 - indywidualne lub zespołowe opracowanie tematu
 - indywidualna praca pisemna w postaci eseju lub referatu
 - analiza studium przypadku
 - raport
 - praca magisterska (część teoretyczna z bibliografią)
- weryfikacja efektów uczenia się z obszaru umiejętności
 - projekt
 - aktywność na zajęciach rozumiana jako zaangażowanie w pracę grupową
 - zadania o charakterze praktycznym wykonywanie indywidualnie lub w zespołach
 - symulacje podczas zajęć
 - kolokwium pisemne (pytania problemowe)
 - egzamin pisemny (pytania problemowe)
 - praca magisterska (część praktyczna - badania ankietowe, analiza danych, wnioski, rekomendacje)
- weryfikacja efektów uczenia się z obszaru kompetencji społecznych
 - dyskusja moderowana lub debata przeprowadzona podczas zajęć
 - udział w zajęciach rozumiany jako aktywna konwersacja z prowadzącym
 - prezentacja zagadnienia lub projektu na forum, obrona projektu
 - udzielanie koleżeńskiej informacji zwrotnej

Szczególnym elementem w systemie pomiaru efektów uczenia się osiąganých przez studentów jest praca magisterska, powstająca w ramach seminarium magisterskiego oraz jej obrona. Na podstawie udziału studentów w seminarium trwającym trzy semestry oraz przygotowania pracy magisterskiej według standardów przyjętych przez uczelnię, jej oceny przez promotora i recenzenta, a także jej obrony i egzaminu dyplomowego, dokonywany jest pomiar szerokiego spektrum efektów z obszaru wiedzy i umiejętności kierunkowych oraz kompetencji społecznych. Pomiar ten dokonywany jest według jednolitych zasad i kryteriów, adekwatnie do przyjętych dla prac magisterskich założeń oraz wytycznych. Szczególną rolę pełni Komisja ds. jakości prac dyplomowych, której zadaniem jest opiniowanie tematów prac magisterskich pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów. Prace magisterskie przygotowywane są przez studentów indywidualnie pod kierunkiem wybranego promotora. Ogólne zasady procesu dyplomowania określa Regulamin Studiów, natomiast szczegółowa procedura przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest publikowana w Extranecie/Intranecie z odpowiednim wyprzedzeniem.

E) PROGRAM STUDIÓW

Studia jednolite magisterskie stacjonarne - Fizjoterapia

[illegible]